

Ársskýrsla Seðlabanka Íslands 2014

ÁRSSKÝRSLA 2014

Efnisyfirlit

3	I	Markmið og stefna
5	II	Stefnan í peningamálum
9	III	Fjármálakerfi
15	IV	Gjaldeyrisforði
19	V	Lánamál ríkissjóðs
23	VI	Alþjóðleg samskipti
25	VII	Sérstök verkefni
29	VIII	Afkoma og efnahagur Seðlabanka Íslands, stjórn og starfslið
37		Samstæðuársreikningur 2014
		Viðaukar
83		Fréttir Seðlabanka Íslands á árinu 2014
85		Ritaskrá Seðlabanka Íslands árið 2014
87		Töflur

Mynd af bankaráði og þeim stjórnendum sem sitja reglulega fundi bankaráðs tekin fyrir fund ráðsins 19. febrúar 2015. Á myndinni eru standandi frá vinstri: Már Guðmundsson seðlabankastjóri, Ágúst Ólafur Ágústsson, Ingvi Hrafn Óskarsson, Ragnar Árnason, Auður Hermannsdóttir, Arnór Sighvatsson aðstoðarseðlabankastjóri og Jón Þ. Sigurgeirsson, framkvæmdastjóri alþjóðasamskipta og skrifstofu bankastjóra. Sitjandi frá vinstri: Ingibjörg Ingvadóttir, Jón Helgi Egilsson, formaður bankaráðs, og Hildur Traustadóttir.

Útgefandi:

Seðlabanki Íslands, Kalkofnsvegi 1, 150 Reykjavík.

Sími: 569 9600, símbréf: 569 9605

Netfang: sedlabanki@sedlabanki.is

Veffang: www.sedlabanki.is

Prentun og bókkband: Oddi ehf.

Reykjavík 2015

ISSN 1670-522X

Merking tákna:

- * Bráðabirgðatala eða áætlun.
- 0 Minna en helmingur einingar.
- Núll, þ.e. ekkert.
- ... Upplýsingar vantar eða tala ekki til.
- . Tala á ekki við.

I Markmið og stefna

Meginmarkmið Seðlabanka Íslands er að stuðla að stöðugu verðlagi. Jafnframt skal Seðlabankinn stuðla að fjármálastöðugleika. Með samþykki fjármála- og efnahagsráðherra er bankanum heimilt að lýsa yfir tölulegu markmiði um verðbólgu. Í sameiginlegri yfirlýsingu Ríkisstjórnar Íslands og Seðlabanka Íslands 27. mars 2001 er verðbólgu-markmiðið skilgreint sem 2½% hækkun á verði vöru og þjónustu á 12 mánaða tímabili.¹ Lög um Seðlabanka Íslands nr. 36/2001 veita bankanum fullt sjálfstæði við að framkvæma peningastefnuna til þess að ná þessu markmiði. Jafnframt er tekið fram að bankinn skuli stuðla að framgangi stefnu ríkisstjórnarinnar í efnahagsmálum enda telji hann það ekki ganga gegn meginmarkmiði sínu um stöðugt verðlag. Þá kemur fram í lögnum að bankinn skuli varðveita gjaldeyrisvarasjóð og stuðla að virku og öruggu fjármálakerfi, þ.m.t. greiðslu-kerfi í landinu og við útlönd. Í lögnum eru jafnframt ákvæði um að gerð skuli opinberlega grein fyrir peningastefnunni og fyrir starfsemi bankans almennt.²

Peningastefna

Fimm manna peningastefnunefnd tekur ákvarðanir um beitingu stjórn-tækja í peningamálum. Stjórn-tæki bankans teljast í þessu sambandi vera vextir Seðlabanka Íslands, viðskipti við lánastofnanir önnur en þrautavarálán, bindiskylda og viðskipti á gjaldeyrismarkaði sem hafa það að markmiði að hafa áhrif á gengi krónunnar. Nefndin hefur sett sér reglur um starfshætti sem bankaráð staðfesti.³ Seðlabankastjóri er formaður peningastefnunefndar en í henni sitja að auki samkvæmt lögum aðstoðarseðlabankastjóri, einn af yfirmönnum bankans á sviði peningastefnumótunar og tveir sérfræðingar á sviði efnahags- og peningamála sem ráðherra skipar. Árið 2014 voru vaxtaákvörðunardagar átta talsins. Nefndin hélt auk þess vinnufund á Suðurnesjum og kynnti sér í leiðinni atvinnulíf og opinbera starfsemi. Þetta var fyrsti fundur nefndarinnar utan Seðlabankans.

Við framkvæmd stefnunnar í peningamálum gerir Seðlabankinn þjóðhags- og verðbólguþá þrjú ár fram í tímann. Spáin er birt í riti bankans, *Peningamálum*, sem gefið var út fjórum sinnum á árinu. Í ritinu birtir bankinn ítarlega greiningu á framvindu og horfum í efnahags- og peningamálum samhliða birtingu spárinnar.

Fjármálastöðugleiki

Seðlabanki Íslands skal stuðla að fjármálastöðugleika. Það var undirstrikað með breytingu á lögum um Seðlabankann árið 2013. Bankinn leitast jafnan við að hafa góða yfirsýn yfir stöðu lánastofnana og fjármálamarkaða. Hann birtir ítarlega greiningu sína á þáttum sem varða fjármálastöðugleika tvisvar á ári í ritinu *Fjármálastöðugleiki*.

1. Yfirlýsingin var birt í *Peningamálum* 2001/2 og á heimasíðu bankans. Litils háttar breyting var gerð á henni í nóvember 2005.
2. Greint er nánar frá verkefnum bankans í ýmsum köflum þessarar skýrslu.
3. Reglur um starfshætti peningastefnunefndar eru aðgengilegar á vef Seðlabanka Íslands.

Auk þess stuðlar Seðlabankinn að virku og öruggu fjármálakerfi með rekstri kerfislega mikilvægra fjármálainnviða og með eftirliti með að kerfislega mikilvæg innlend greiðslu- og uppgjörskerfi séu í samræmi við alþjóðlega viðurkenndar kröfur og gefur m.a. í því skyni út ritið *Fjármálainnviðir*.

Seðlabanki Íslands setur lánastofnunum reglur um lágmark lausafjár, stöðuga fjármögnun í erlendum gjaldmiðlum og reglur um gjaldeyrisjöfnuð lánastofnana. Bankinn á viðskipti við lánastofnanir. Í lögum um bankann er honum einnig veitt heimild til að veita lánastofnunum í lausafjávanda ábyrgðir eða lán þegar sérstaklega stendur á og hann telur þess þörf til að varðveita traust á fjármálakerfi landsmanna.

Gjaldeyrisforði, lánamál ríkisins, gjaldeyrismál og fleiri verkefni

Eitt af viðfangsefnum Seðlabanka Íslands samkvæmt lögum er að varðveita gjaldeyrisforða. Gjaldeyrisforðinn dregur úr áhrifum af ytri áhættu tengdri breytingum á aðgangi að lánsfé erlendis og sveiflum í fjármagnsstreymi til og frá landinu. Forðinn gerir bankanum kleift að aðstoða ríkissjóð við að mæta þörfum fyrir erlendar gjaldeyri og standa við erlendar lánaskuldbindingar. Gjaldeyrisforði skapar þá tiltrú á mörkuðum að landið geti staðið við erlendar skuldbindingar sínar. Þá má nota gjaldeyrisforða til að styðja við peningastefnuna. Til að tryggja markvissa stýringu á fjárhagslegri áhættu við rekstur forðans setur seðlabankastjóri reglur um varðveislu gjaldeyrisforðans sem bankaráð staðfestir. Seðlabanki Íslands sér um framkvæmd innlendra og erlendra lánamála og skuldastýringu ríkissjóðs í umboði fjármála- og efnahagsráðuneytis.

Vegna þeirra aðstæðna sem sköpuðust í kjölfar falls bankanna haustið 2008 varð stöðugleiki í gengi krónunnar, m.a. með stuðningi hafta á fjármagnshreyfingar frá landinu, einn af lykilþáttum stefnunnar í peningamálum. Á árinu var unnið að undirbúningi að losun fjármagnshaftanna.

Verkefnum Seðlabanka Íslands hefur fjölgað á síðustu árum, m.a. vegna falls bankanna. Meðal nýrra verkefna eru eftirlit með fjármagnshöftum, verkefni á sviði greiðslumiðlunar og úrvinnsla eigna og krafna í kjölfar þrots bankanna. Félög í eigu bankans sinna tveimur síðartöldu verkefnum.

II Stefnan í peningamálum

Meginmarkmið Seðlabanka Íslands er að stuðla að stöðugu verðlagi eins og kveðið er á um í lögum um bankann. Þetta markmið er útfært nánar sem 2½% verðbólgu­markmið í sameiginlegri yfirlýsingu bankans og ríkisstjórnar frá 27. mars 2001. Önnur markmið peningastefnunnar fela í sér að stuðla að fjármá­legum og efnahagslegum stöðugleika í þjóðarbúskapnum almennt.

Þróun vaxta, gengis og verðbólgu á árinu 2014

Seðlabankinn hefur verið virkur á innlendum gjaldeyrismarkaði á undanförunum misserum og keypt talsvert af erlendum gjaldeyri í reglubundnum og óreglubundnum viðskiptum.¹ Bankinn hefur þannig lagst gegn hækkun krónunnar og dregið úr gengissveiflum. Gengi krónunnar hélst því tiltölulega stöðugt gagnvart viðskiptaveginni gengisvísitölu og evru á síðasta ári. Gengið hækkaði um tæplega 2% gagnvart vísitölunni yfir árið samanborið við um 11% á árinu 2013. Hrein gjaldeyriskaup bankans á millibankamarkaði með gjaldeyri námu um 5½% af ætlaðri landsframléiðslu ársins 2014 en bankinn hefur ekki áður keypt jafn mikinn gjaldeyri á markaðnum á einu ári.

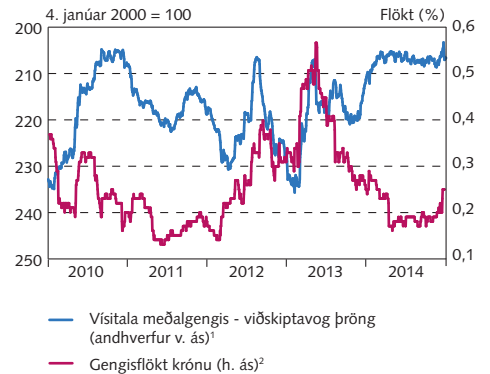
Verðbólga fór í markmið snemma árs 2014 og var við eða undir því á árinu. Meðalverðbólga var 2% og hafði hjaðnað úr 3,9% árið áður og 5,2% árið 2012. Í desember 2014 mældist ársverðbólga 0,8% og fór hún því í fyrsta sinn niður fyrir 1% neðri vikmörk verðbólgu­markmiðsins. Verðbólga hefur ekki verið minni síðan í lok árs 1994. Hún hefur fyrst og fremst verið drifin áfram af hækkun húsnæðisliðar vísitölunnar og ef horft er á vísitölu neysluverðs án húsnæðis hafði verðlag lækkað um 0,4% í desember frá fyrra ári. Undirliggjandi verðbólga hjaðnaði einnig á árinu 2014. Ársverðbólga á mælikvarða kjarnavísitölu 3, sem undanskilur áhrif óbeinna skatta, sveiflukenn­dra matvöruliða, bensíns, opinberrar þjónustu og raunvaxtakostnaðar húsnæðis­lána, mældist 1,4% í desember 2014 samanborið við 4,5% í byrjun ársins. Verðlækkun innfluttrar vöru og þjónustu hefur dregið verulega úr verðbólgu á síðustu misserum og í desember sl. nam árs­lækkunin 2,8%. Hjöðnun mældrar verðbólgu á árinu 2014 virðist því byggjast á tiltölu­lega breiðum grunni og er undirliggjandi verðbólga lítil.

Peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands hélt vöxtum bankans óbreyttum fram í nóvember 2014 þegar þeir voru lækkaðir um 0,25 prósentur. Í desember voru vextir síðan lækkaðir um 0,5 prósentur til viðbótar. Í lok ársins voru meginvextir hans, þ.e. vextir á 7 daga bundnum innlánum, því 4,5%. Þrátt fyrir lækkun nafnvaxta bankans hafði taumhald peningastefnunnar ekki slaknað þar sem raunvextir bankans, miðað við meðaltal mismunandi mælikvarða á verðbólgu og verðbólguvæntingum, voru 2,2% í lok desember 2014 eða tæplega

Mynd II-1

Gengi krónu og gengisflökt

Daglegar tölur 4. janúar 2010 - 31. desember 2014

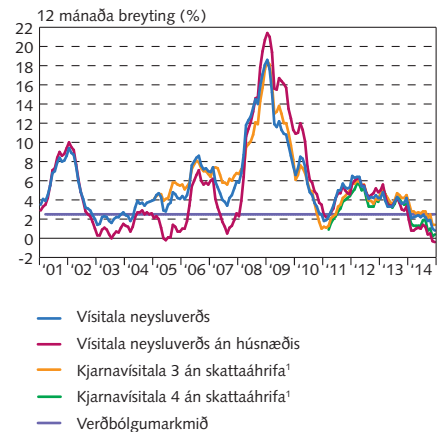
1. Verð erlendra gjaldmiðla í krónum. Vinstri ás er viðsnúinn þannig að styrking krónunnar kemur fram sem hækkun ferilsins. 2. Flökt krónu er 3 mánaða staðalfrávik daglegra breytinga.

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd II-2

Ýmsir mælikvarðar á verðbólgu

Janúar 2001 - desember 2014

1. Kjarnavísitala 3 er vísitala neysluverðs án búvöru, grænmetis, ávaxta, bensíns, opinberrar þjónustu og raunvaxtakostnaðar húsnæðis­lána. Í kjarnavísitölu 4 er að auki markaðsverð húsnæðis undanskilið.

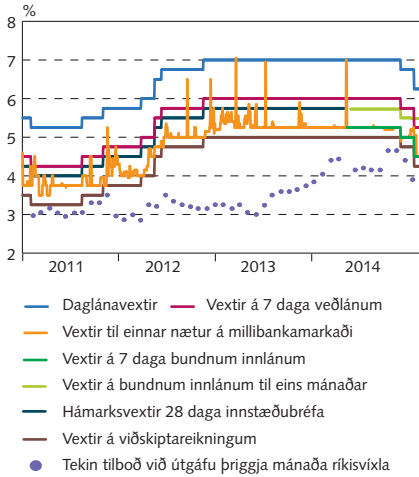
Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

1. Samkvæmt 24. grein laga nr. 36/2001, um Seðlabanka Íslands, skal peningastefnunefnd taka ákvarðanir um beitingu stjórn­ tækja bankans. Í lögum er kveðið svo á að viðskipti á gjaldeyrismarkaði sem hafa það að markmiði að hafa áhrif á gengi krónunnar séu eitt af stjórn­ tækjum bankans. Aukin beiting gjaldeyrissinngripa er einnig í samræmi við tillögur Seðlabankans um endurbætur rammans um verðbólgu­markmiðið (sjá t.d. umfjöllun í Sér­ riti nr. 4: Peningastefnan eftir höft, desember 2010).

Mynd II-3

Vextir Seðlabanka Íslands og skammtíma-markaðsvextir

Daglegar tölur 3. janúar 2011 - 31. desember 2014

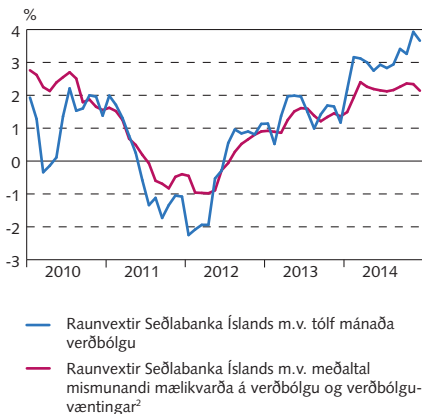

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd II-4

Raunvextir Seðlabanka Íslands¹

Janúar 2010 - desember 2014

1. Fram til maí 2014 er miðað við meðaltal innlánsvaxta og hámarks- vaxta á innstæðubréfum með 28 daga binditíma sem nafnvexti bankans en frá maí 2014 er miðað við vexti 7 daga bundinna innlána. 2. Fram til janúar 2012 er miðað við 12 mánaða verðbólgu, verðbólguvæntingar fyrirtækja til eins árs, verðbólguvæntingar heimila til eins árs, verðbólgu- álag á fjármálamarkaði og spá Seðlabankans um ársverðbólgu eftir fjóra ársfjórðunga. Frá febrúar 2012 er einnig miðað við verðbólguvæntingar markaðsaðila til eins árs samkvæmt ársfjórðungslegri könnun Seðlabankans. Heimildir: Capacent Gallup, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

prósentu hærrí en í ársbyrjun. Miðað við liðna ársverðbólgu höfðu raunvextir bankans hækkað um 2½ prósentu yfir árið, í 3,7%, en áhrif þeirrar þróunar á eftirspurn eru hins vegar vandmetin í ljósi snarprar lækkunar olíuverðs á seinni hluta ársins sem óvíst er hversu lengi varir.

Í yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar og Seðlabankans um verðbólgu- markmiðið frá 2001 er tiltekið að ef tólf mánaða verðbólga viku meira en 1½ prósentu frá 2½% verðbólgu- markmiðinu, beri bank- anum að senda greinargerð til ríkisstjórnar þar sem fram kemur hverjar bankinn telur vera meginástæður fráviksins, hvernig bankinn hyggst bregðast við og hve langan tíma hann telur það taka að ná verðbólgu- markmiðinu að nýju. Í desember fór verðbólga niður fyrir 1% neðri vikið verðbólgu- markmiðsins og í greinargerðinni sem Seðlabankinn sendi til ríkisstjórnarinnar af því tilefni kom m.a. fram að verðbólga hefði fyrst og fremst farið niður fyrir markmiðið vegna lækkunar inn- flutningsverðs sakir alþjóðlegrar þróunar og tiltölulega stöðugs gengis. Einnig kom fram að litlar líkur væru taldar á langvarandi verðhjöð- unarskeiði þar sem nafnvöxtur eftirspurnar væri enn töluverður, talið væri að slakinn í þjóðarbúskapnum væri við það að hverfa og laun hefðu hækkað töluvert umfram það sem til lengdar samrýmist verð- bólgumarkmiðinu. Bent var á að peningastefnunefndin hefði þegar brugðist við nýlegri hjöðnun verðbólgu og lækkun verðbólguvæntinga með lækkun vaxta. Óróleika gætti hins vegar á vinnumarkaði sem gæti leitt til þess að verðbólga ykist hratt á ný og því væri óvíst hvort færi gæfist á frekari lækkun vaxta bankans fyrr en dregið hefði úr þeirri óvissu sem þar ríkti.

Ákvarðanir í peningamálum og rökstuðningur þeirra

Seðlabanki Íslands á að gera opinberlega grein fyrir stefnu sinni í peningamálum og fyrir þróun peninga-, gengis- og gjaldeyrismála og aðgerðum sínum á þeim sviðum. Það er meðal annars gert í riti bankans *Peningamálum* en þar gerir bankinn grein fyrir horfum í efnahags- og peningamálum. Ritið kemur út fjórum sinnum á ári. Ritið er einnig gefið út á ensku undir heitinu *Monetary Bulletin*.

Þá kveða lög um Seðlabanka Íslands svo á að peningastefnu- nefnd bankans birti fundargerðir sínar opinberlega og geri grein fyrir ákvörðunum sínum og forsendum þeirra. Nefndin birtir fundargerðir sínar hálfum mánuði eftir að vaxtaákvörðun er tilkynnt en þar kemur fram mat nefndarinnar á stöðu og horfum í efnahags- og peninga- málum og rökstuðningur nefndarmanna fyrir atkvæðum sínum. Lögin kveða einnig svo á að nefndin skuli gefa Alþingi skýrslu um störf sín tvisvar á ári.

Til þess að peningastefna geti verið framsýn þarf seðlabanki að ráða yfir haglíkönun sem gera honum kleift að meta efnahagshorfur, einkum verðbólguhorfur. Stöðugt er unnið að þróun haglíkana til að meta efnahagshorfur og greina áhrif peningastefnunnar. Liður í því að auka gegnsæi er að hafa meginpálíkanið og gagnagrunn þess til reiðu á heimasíðu bankans.

Peningastefnunefnd og ákvarðanir hennar

Peningastefnunefnd tekur ákvarðanir um beitingu stjórn- tækja bank- ans í peningamálum. Stjórn- tæki bankans teljast í þessu sambandi vera

vaxtaávarðanir, viðskipti við lánastofnanir önnur en þrautavarlán, bindiskylda og viðskipti á gjaldeyrismarkaði.

Peningastefnunefnd var á árinu skipuð Má Guðmundssyni seðlabankastjóra, sem samkvæmt lögunum er formaður nefndarinnar, Arnóri Sighvatssyni aðstoðarseðlabankastjóra, Þórarni G. Péturssyni, aðalhaf-fræðingi Seðlabanka Íslands, Gylfa Zoëga, prófessor við Háskóla Íslands og Katrínu Ólafsdóttur, lektor við Háskólann í Reykjavík.

Vaxtaávarðanir 2014

Lög um Seðlabanka Íslands kveða svo á að peningastefnunefnd haldi fundi að minnsta kosti átta sinnum á ári. Átta vaxtaákvörðunarfundir voru haldnir á árinu en nefndin hélt einnig aukafund á Suðurnesjum í byrjun október. Vaxtaávarðanir nefndarinnar voru með eftirfarandi hætti:

12. febrúar: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hafðir óbreyttir. Arnór Sighvatsson, Gylfi Zoëga og Katrín Ólafsdóttir studdu tillögu seðlabankastjóra en Þórarinn G. Pétursson greiddi atkvæði gegn henni og kaus heldur að hækka vexti um 0,25 prósentur.

19. mars: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hafðir óbreyttir. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

21. maí: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hafðir óbreyttir. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

11. júní: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hafðir óbreyttir. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

20. ágúst: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hafðir óbreyttir. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

1. október: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hafðir óbreyttir. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

5. nóvember: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu lækk- aðir um 0,25 prósentur. Arnór Sighvatsson, Gylfi Zoëga og Katrín Ólafsdóttir studdu tillögu seðlabankastjóra. Arnór Sighvatsson hefði þó heldur kosið að halda vöxtum óbreyttum en var þó þeirrar skoð- unar að munurinn væri það lítill að hann gæti fallist á tillögu seðla- bankastjóra. Þórarinn G. Pétursson greiddi atkvæði gegn henni og kaus heldur að halda vöxtum óbreyttum.

10. desember: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu lækk- aðir um 0,5 prósentur. Gylfi Zoëga og Katrín Ólafsdóttir studdu til- lögu seðlabankastjóra en Arnór Sighvatsson og Þórarinn G. Pétursson greiddu atkvæði gegn henni og kaus heldur að lækka vexti um 0,25 prósentur.

Peningastefnunefnd eins og hún var skipuð á árinu. Frá vinstri talið eru Þórarinn G. Pétursson, aðalhogfræðingur Seðlabanka Íslands, Katrín Ólafsdóttir, lektor við Háskólann í Reykjavík, Már Guðmundsson seðlabankastjóri, formaður nefndarinnar, Arnór Sighvatsson aðstoðarseðlabankastjóri og Gylfi Zoëga, prófessor við Háskóla Íslands.

III Fjármálakerfi

Seðlabanki Íslands skal samkvæmt lögum stuðla að fjármálastöðugleika. Í því felst að fjármálakerfið geti staðist áföll í efnahagslífi og á fjármálamörkuðum, miðlað lánsfé og greiðslum og dreift áhættu með viðhlítandi hætti. Heilbriggt fjármálakerfi er nauðsynleg forsenda hagstæðrar framvindu í efnahagsmálum og virkrar stefnu í peningamálum.

Áherslur í fjármálastöðugleika

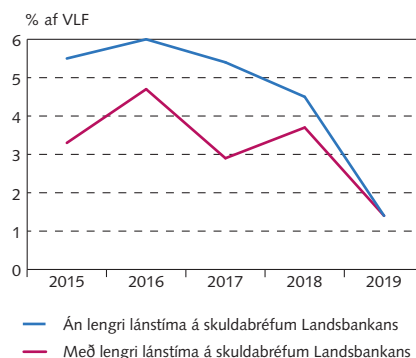
Meginviðfangsefni Seðlabanka Íslands á sviði fjármálastöðugleika er greining áhættu sem raskað getur stöðugleika í fjármálakerfinu, viðeigandi rannsóknir og setning lausafjár- og gjaldeyrisjafnaðarreglna sem taka til lánastofnana auk eftirlits á grundvelli þeirra. Í þessu felst jafnframt þátttaka í stefnumótun um uppbyggingu fjármálakerfisins og mótun frekari varúðarreglna fyrir það auk samskipta við aðrar stofnanir, einkum Fjármálaeftirlitið og fjármála- og efnahagsráðuneyti, og þátttaka í umtalsverðu alþjóðlegu samstarfi. Í þessu skyni er leitast við að hafa góða yfirsýn yfir stöðu lánastofnana, fjármálamarkaða, heimila og fyrirtækja. Á undanförunum misserum hefur verið lögð aukin áhersla á greiningu á stöðu heimila og fyrirtækja, fylgst er með þróun eigna og skulda og þær settar í samhengi við aðrar hagstærðir. Innan fjármagnshaftanna er einnig nauðsynlegt að fylgjast með ytri stöðu þjóðarbúsins, afborgunarferli erlendra lána, fjármagnsflæði og endurfjármögnunaráhættu innlendra aðila á erlendum lánsfjármörkuðum. Að vori birtist að jafnaði ítarleg greining á þáttum sem varða fjármálastöðugleika í ritinu *Fjármálastöðugleiki* sem uppfærð er að hausti.

Þróun fjármálastöðugleika

Á síðastliðnu ári voru fjármagnshöftin, áhætta sem þeim tengist og losun þeirra ofarlega á baugi, auk endurfjármögnunaráhættu óháð fjármagnshöftum í erlendum gjaldmiðlum. Á árinu minnkaði áhætta í fjármálakerfinu, einkum vegna þess að lánstími á skuldabréfum milli Landsbankans og LBI var lengdur, og viðnámsþróttur fjármála-fyrirtækja hélt áfram að aukast. Samanlagt eiginfjárlutfall stóru viðskiptabankanna var í árslok 28,5%, vanskilahlutfall lækkaði enn og lausafjárstaða bankanna, sér í lagi í erlendum gjaldmiðlum, var sterk. Uppgjör stóru viðskiptabankanna sýndu umtalsverðan hagnað á árinu 2014. Arðsemi heildareigna var 2,7% sem telst mikil í alþjóðlegum samanburði. Margvíslegir matsliðir og óreglulegir liðir settu þó mark sitt á uppgjörin. Helstu mælikvarðar á fjárhagsstöðu heimila hafa sýnt jákvæða þróun síðustu misseri og horfur eru nokkuð góðar. Kaupmáttur hefur aukist umtalsvert og hrein eign heimila hefur ekki verið meiri frá aldamótum að undanskildum árunum 2005-2007. Dregið hefur úr skuldavanda einstaklinga en þó er skuldastaða ungs fólks enn nokkuð erfið. Á undanförunum tveimur árum hefur hús-næðisverð á Íslandi hækkað í takt við vöxt tekna og minnkandi atvinnuleysi. Á árinu 2014 hækkaði íbúðaverð nokkru hraðar á höfuð-

Mynd III-1

Áætlaðar afborganir annarra en ríkissjóðs og SÍ af erlendum lánum og lánaskuldum í erlendum gjaldmiðlum til föllnu bankanna¹

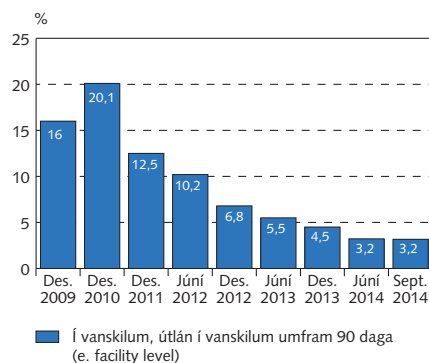

1. Miðað við gengi 27.08.2014.

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Mynd III-2

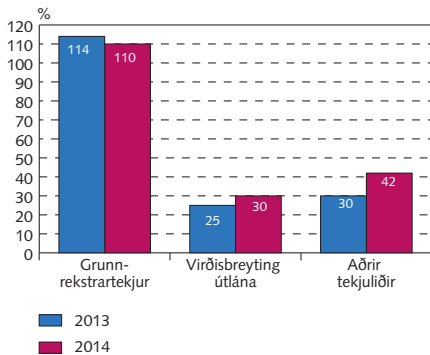
Vanskilahlutföll þriggja stærstu viðskiptabankanna¹

1. Móðurfélög, bókfært virði.

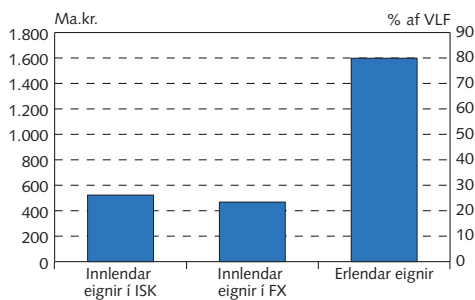
Heimild: Fjármálaeftirlitið.

Mynd III-3
Tekjur stærstu viðskiptabankanna¹
2013-2014

1. Samstæður án tekna vegna móttöku hlutabréfa hjá LB árið 2013.
Heimildir: Arsreikningar viðskiptabanka.

Mynd III-4
Eignir föllnu bankanna
Bókfært virði 30.06.2014

Heimildir: Fjárhagsupplýsingar Glitnis, Kaupþings og LBI, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

borgarsvæðinu eða um 8,6% að raunvirði. Seðlabankinn mun áfram fylgjast náið með þróun íbúðaverðs, meðal annars í ljósi hugsanlegra áhrifa fjármagnshafta á eignaverð.

Efnahagshorfur eru að mörgu leyti betri hér á landi en í helstu viðskiptalöndum, hagvöxtur hefur verið meiri hér á landi, verðbólga er nálægt verðbólguþröngmiði, ríkissjóður rekinn með afgangi og viðvarandi afgangur er af utanríkisviðskiptum. Ríkissjóður hefur enn og aftur sýnt fram á markaðsaðgang að erlendum lánsfjármörkuðum á viðráðanlegum kjörum og markaðsaðgengi annarra innlendra aðila hefur aukist. Auk þess hefur munur á skráðu gengi krónunnar og aflandsgengi hennar minnkað og jákvæður vaxtamunur Íslands gagnvart helstu viðskiptalöndum er verulegur. Sem stendur virðast því vera efnahagslegar forsendur fyrir farsælli losun fjármagnshaftanna.

Einn helsti áhættuþáttur fjármálastöðugleika undanfarin ár hefur verið háar samningsbundnar greiðslur af erlendum lánum innlendra aðila sem eru undanþegnar fjármagnshöftum. Lengdur láns tími á skuldabréfum Landsbankans á árinu 2014 dró mjög úr þessari greiðslubyrði og minnkar endurfjármögnunarpörf þjóðarbúsins á erlendum lánsfjármörkuðum ásamt því að styðja við gengi krónunnar. Að teknu tilliti til lengri lánstíma má telja líklegt að afgangur af utanríkisviðskiptum, að óbreyttum ytri forsendum, muni nægja fyrir ófjármagnaðri afborgunarbyrði innlendra aðila á erlendum lánsfjármörkuðum á næstu árum. Uppgjör föllnu bankanna og samspil þeirra við losun fjármagnshafta er helsti áhættuþáttur fjármálastöðugleika um þessar mundir. Meðal annarra áhættuþátta má nefna krónueignir í höndum erlendra fjárfesta sem haldið er innan hafta. Forsenda þess að hægt sé að losa fjármagnshöftin án umtalsverðs óstöðugleika er að lausn finnist á þeim greiðslujafnaðarvanda sem stafar af greiðslum til kröfuhafa af innlendum eignum skráðum í krónum.

Fjármálastöðugleikaráð og kerfisáhættunefnd

Í júní 2014 tóku gildi ný lög um fjármálastöðugleikaráð. Í fjármálastöðugleikaráði sitja fjármála- og efnahagsráðherra, sem er formaður, seðlabankastjóri og forstjóri Fjármálaeftirlitsins. Fjármálastöðugleikaráð er formlegur vettvangur samráðs, upplýsingaskipta og stefnumótunar vegna fjármálastöðugleika og ráðinu er ætlað að samhæfa viðbúnað opinberra aðila við fjármálakreppu. Markmið ráðsins eru að efla og varðveita fjármálastöðugleika í almannabágu, auka viðnámsþrótt fjármálakerfisins og sporna við uppsöfnun kerfisáhættu. Bendi greiningar fjármálastöðugleikaráðs til þess að fjármálastöðugleika sé ógnað skal ráðið gefa út tilmæli um viðeigandi aðgerðir, aðrar en beitingu stjórn-tækja Seðlabanka Íslands í peningamálum, til þar til bærra stjórnvalda. Jafnframt staðfestir ráðið skilgreiningar á kerfislega mikilvægum eftirlitsskyldum aðilum, innviðum og mörkuðum sem eru þess eðlis að starfsemi þeirra getur haft áhrif á fjármálastöðugleika. Á síðastliðnu ári fundaði fjármálastöðugleikaráð tvisvar sinnum, gaf út opinbera stefnu um fjármálastöðugleika og mótaði eigin starfsreglur. Umsýsla vegna fjármálastöðugleikaráðs og undirbúningur fundu þess er á hendi fjármála- og efnahagsráðuneytisins.

Kerfisáhættunefnd starfar fyrir fjármálastöðugleikaráð. Í kerfisáhættunefnd sitja fimm, þ.e. seðlabankastjóri, sem er formaður,

forstjóri Fjármálaeftirlitsins, sem er varaformaður, aðstoðarseðla-bankastjóri, aðstoðarforstjóri Fjármálaeftirlitsins og einn sérfræðingur í málefnum fjármálamarkaðar eða hagfræði sem fjármála- og efnahags-ráðherra skipar án tilnefningar til fimm ára. Ráðuneytisstjóri, eða til-nefndur embættismaður ráðuneytisins, á sæti á fundum nefndarinnar með málfrelsi og tillögurétt en án atkvæðisréttar. Hlutverk og verkefni kerfisáhættunefndar eru að leggja mat á ástand og horfur í fjármála-kerfinu, kerfisáhættu og fjármálastöðugleika. Nefndin nýtir til þess greiningarvinnu Seðlabanka Íslands og Fjármálaeftirlitsins sem kveðið er á um í samstarfssamningi stofnananna, svo og greiningarvinnu ann-arra innlendra og erlendra aðila eftir því sem tilefni er til. Nefndin fjallar um samspil beitingar stýritækja Seðlabankans og Fjármálaeftirlitsins sem áhrif hafa á fjármálastöðugleika, að undanskildum stýritækjum Seðlabankans á sviði peningamála, og gerir tillögur til fjármálastöðug-leikaráðs í samræmi við lög og starfsreglur nefndarinnar. Umsýsla nefndarinnar er á hendi Seðlabanka Íslands sem vistar nefndina og sér um skráningu og skjölun. Á síðastliðnu ári fundaði kerfisáhættunefnd tvisvar sinnum og tók saman margvíslegt efni fyrir fundi fjármála-stöðugleikaráðs.

Samstarfssamningur við Fjármálaeftirlitið endurnýjaður

Í desember 2014 endurnýjuðu Seðlabanki Íslands og Fjármálaeftirlitið samstarfssamning milli stofnananna og við sama tækifæri var undir-ritað samkomulag Seðlabanka Íslands og Fjármálaeftirlitsins um fram-kvæmd lausafjárefnir lánastofnana. Markmið samstarfssamningsins er að formbinda samvinnu og upplýsingaskipti stofnananna og sam-hæfa viðbrögð við kerfisáhættu á vettvangi fjármálastöðugleikaráðs. Í samningnum segir að til að ná því markmiði sé nauðsynlegt að sam-vinna stofnananna, meðal annars á vettvangi kerfisáhættunefndar og fjármálastöðugleikaráðs, miði að því að greina og meta kerfis-áhættu. Þá skuli greining á fjármálastöðugleika draga upp greinargóða mynd af styrkleika og veikleika fjármálakerfisins. Greining á stöðu þýðingarmikilla aðila á fjármálamarkaði á enn fremur að draga upp skýra mynd af viðnámsþrótti þeirra. Til að leggja mat á ástand og horfur í fjármálakerfinu og kerfisáhættu hafa stofnanirnar sett á lagg-irnar fimm sameiginlega áhættumatshópa sem starfa árið um kring. Áhættumatshóparnir eru útlánaáhættuhópur, markaðsáhættuhópur, lausafjár- og fjármögnunaráhættuhópur, áhættuhópur um fjármála-innviði og svonefndur mikró-makróhópur.

Reglur um fjármögnunarhlutfall

Í desember 2014 setti Seðlabanki Íslands reglur um fjármögnunarhlut-fall viðskiptabanka í erlendum gjaldmiðlum. Fjármögnunarhlutfallið byggist á grunni reglna Basel-nefndarinnar um bankaeftirlit um stöðuga fjármögnun (e. Net Stable Funding Ratio, NSFR). Fjármögn-unarhlutfallinu er ætlað að tryggja lágmark stöðugar fjármögnunar í erlendum gjaldmiðlum til eins árs og takmarkar því að hve miklu leyti viðskiptabankar geta reitt sig á óstöðuga skammtímafjármögnun til þess að fjármagna langtímaútlán í erlendum gjaldmiðlum. Reglur um fjármögnunarhlutföll draga úr svokölluðu gjalddagamisræmi sem er sérlega brýnt í aðdraganda losunar fjármagnshafta.

Fjármálainnviðir

Meginviðfangsefni Seðlabankans á sviði fjármálainnviða eru greining, mat á öryggi, hagkvæmni og skilvirkni kerfislega mikilvægra fjármálainnviða. Seðlabanki Íslands beinir fyrst og fremst sjónum að hinu þjóðhagslega umhverfi fjármálakerfisins og að fjármálakerfinu í heild, styrk þess og veikleikum.

Markmið yfirsýnar með kerfislega mikilvægum fjármálainnviðum af hálfu Seðlabankans eru að stuðla að öryggi, virkni og hagkvæmni kjarnainnviða íslensks fjármálakerfis og þar með fjármálastöðugleika.

Í yfirsýnarhlutverki Seðlabankans yfir kerfislega mikilvægum innviðum felst einkum eftirfarandi:

- Fylgst er með þróun, virkni og rekstraröryggi slíkra innviða með söfnun upplýsinga og samskiptum við kerfisstjóra, sem lagalega ábyrgð bera á rekstri innviða sinna, s.s. um frávík eða uppákomur.
- Reglubundið skal mat lagt á öryggi og virkni einstakra kerfislega mikilvægra innviða á grundvelli alþjóðlega viðurkenndra tilmæla um bestu framkvæmd, þ.e. Kjarnareglu CPMI/BIS og IOSCO (e. Principles for Financial Market Infrastructures, PFMI). Kjarnareglunum skal beitt með samræmdum hætti gagnvart ólíkum kerfislega mikilvægum innviðum.
- Tillögugerð um breytingar á innviðum og umgjörð þeirra (þ.m.t. regluverki), ef ástæða þykir til.

Seðlabankinn fjallar árlega um kerfislega mikilvæga fjármálainnviði í riti sínu *Fjármálainnviðir*. Gerð er grein fyrir ofangreindum þáttum, að því er einstaka innviði varðar, eftir því sem við kann að eiga.

Seðlabankinn endurmetur reglulega hvaða fjármálainnviðir teljast skulu kerfislega mikilvægir, á grundvelli framangreindra viðmiða.¹

Seðlabanki Íslands og Fjármálaeftirlitið eiga lögum samkvæmt með sér samstarf m.t.t. fjármálastöðugleika og mögulegrar kerfisáhættu, þ. á m. á sviði rafrænnar greiðslumiðlunar.² Þá hefur Seðlabanki Íslands beint og óbeint með höndum rekstur tveggja af mikilvægustu fjármálainnviðum landsins, þ.e. stórgreiðslukerfisins og jöfnunarkerfisins. Hlutverk fjármálainnviða er að bera kennsl á, fylgjast með og stýra þeirri áhættu sem myndast getur í starfsemi helstu þátttakenda, annarra fjármálainnviða og þjónustufyrirtækja. Hluti af því er að skrá og fylgja eftir öllum atvikum og frávikum sem fram koma í rekstri og framkvæmd stórgreiðslukerfis og jöfnunarkerfis.

Jafnframt hefur bankinn með höndum stefnumótun um uppbyggingu, mótun varúðarreglna fyrir kerfisstjóra kerfislega mikilvægra fjármálainnviða, samskipti við Fjármálaeftirlitið og ráðuneyti, auk þátttöku í alþjóðlegu samstarfi eftir því sem við á.

1. Eitt af verkefnum fjármálastöðugleikaráðs, skv. lögum nr. 66/2014, er að staðfesta skilgreiningar á kerfislega mikilvægum innviðum sem eru þess eðlis að geta haft áhrif á fjármálastöðugleika.

2. Sjá 35. gr. laga nr. 36/2001, 15. gr. laga nr. 87/1998 og gildandi samstarfssamning stofnananna. Stofnanirnar hafa t.d. átt samstarf um framkvæmd úttektar á uppgjörskerfi Verðbréfaskráningar Íslands hf. andspænis alþjóðlegum tilmælum um öryggi verðbréfauppgjör.

Rekstur kerfa – kerfislega mikilvægir fjármálainnviðir

Rekstur kerfislega mikilvægra fjármálainnviða gekk í stórum dráttum vel á árinu 2014. Þessar hugbúnaðarlausnir eru komnar til ára sinna og uppfylla ekki allar þær kröfur sem gerðar eru í alþjóðlegum stöðlum um slík kerfi, m.a. nýjar Kjarnareglur Alþjóðagreiðslubankans og Alþjóðlegu verðbréfanefndarinnar um kerfislega mikilvæga fjármálainnviði. Því er ljóst að bæði stórgreiðslukerfið og jöfnunarkerfið þarfnast endurnýjunar. Í helstu samanburðarlöndum okkar eins og Norðurlöndunum er endurnýjun stórgreiðslukerfa seðlabankanna lokið eða stendur yfir. Þá kallar endurnýjun á tækniinnviðum hjá Reiknistofu bankanna (RB) á breytingar en RB annast tæknilegan rekstur kerfanna.

Seðlabankinn hóf á síðasta ári formlegan undirbúning að endurnýjun stórgreiðslukerfisins og jöfnunarkerfisins fyrir nýja kynslóð kerfa sem bæði falla í flokk kerfislega mikilvægra fjármálainnviða með vísan til ákvæða laga nr. 90/1999. Núverandi kerfi munu verða fyrir miklum áhrifum af breytingum grunninnviða RB enda eru þau hluti af stærri heild stórtölvuumhverfis RB. Öryggissjónarmið, viðskiptavirkni, aldur kerfa og forritunarmál auk hækkandi rekstrarkostnaðar og ákvæða nýrra Kjarnareglna gera það að verkum að ekki verður hjá því komist að skipta út núverandi hugbúnaðarlausnum, þ.e. stórgreiðslukerfi og jöfnunarkerfi. Endurnýjun grunninnviða RB gefur jafnframt tilefni til að hraða þessari framkvæmd.

Hér er um stórt og viðamikið verkefni að ræða og áætlað er að því verði lokið á árinu 2017. Við endurnýjunina verður m.a. lögð áhersla á að varðveita þá rauntímagreiðslumiðlun sem verið hefur við lýði hér á landi í meira en áratug.

Sjálfsmat á uppbyggingu og rekstri kerfislega mikilvægra fjármálainnviða

Seðlabankinn ákvað 2012 að taka mið af nýjum Kjarnareglum Alþjóðagreiðslubankans og Alþjóðlegu verðbréfanefndarinnar um kerfislega mikilvæga fjármálainnviði. Í því felst að kerfisstjórn fjármálainnviða ber að leggja mat á hversu vel uppbygging og rekstur stórgreiðslu- og jöfnunarkerfanna uppfyllir ákvæði nýrra Kjarnareglna. Hlutverk kerfisstjórnar fjármálainnviða er að skapa trausta umgjörð fyrir áhættustýringu með viðeigandi kerfum, stefnu og eftirliti til að bera kennsl á, fylgjast með og stýra rekstraráhættu.

Sjálfsmat á stórgreiðslukerfi og jöfnunarkerfi hófst um mitt ár 2014 og lauk fyrir árslok. Niðurstaða yfirsýnar Seðlabankans um sjálfsmat kerfisstjórnar mun liggja fyrir á fyrsta ársfjórðungi 2015. Á árinu 2014 var einnig unnið að endurnýjun samninga við rekstrar- og þjónustuaðila kerfanna, endurnýjun þátttökusamninga, hugað að breytingum á reglum stórgreiðslukerfis og jöfnunarkerfis, stjórnskipulagi og öðrum atriðum sem Kjarnareglurnar taka til. Flestum þessara þátta er nú lokið og vinnu við aðra mun ljúka á fyrri hluta árs 2015.

Stórgreiðslukerfi og jöfnunarkerfi

Stórgreiðslukerfi Seðlabanka Íslands er farvegur fyrir rauntímagreiðslur 10 m.kr. og hærri milli fjármálafyrirtækja og viðskiptavina þeirra. Í stórgreiðslukerfinu fer jafnframt fram endanlegt uppgjör jöfnunarkerfisins sem miðlar í rauntíma fjárhæðum þar sem einstök greiðslufyrirmæli

eru undir 10 m.kr. og sendir nettunarfjárhæðir til endanlegs uppgjörs í stórgreiðslukerfinu. Þá fer endanlegt peningalegt uppgjör verðbréfavíðskipta úr verðbréfauppgjörskerfi Verðbréfaskráningar Íslands hf. fram í stórgreiðslukerfi Seðlabankans.³

Um mitt ár 2014 bættist Euroclear Bank SA/NV við sem þátttakandi í stórgreiðslukerfinu. Þátttakendur í því í lok árs 2014 voru Arion banki hf., Clearstream Banking s.a., Euroclear Bank s.a., Íbúðalánasjóður, Íslandsbanki hf., Landsbankinn hf., MP banki hf., Seðlabanki Íslands og Straumur fjárfestingabanki hf. Að auki notar Verðbréfaskráning Íslands hf. kerfið sem uppgjörsaðili en félagið telst ekki til hefðbundinna þátttakenda í kerfinu. Engar verulegar rekstrartruflanir urðu á rekstri stórgreiðslukerfisins á árinu. Heildarvelta í stórgreiðslukerfinu 2014 jókst um 8% miðað við árið áður og nam alls 13.915 ma.kr. í rúmlega 89 þúsund greiðslufyrirmælum sem er 3,3% fækkun færslna.

Ekki varð breyting á þátttakendum í jöfnunarkerfinu 2014. Beinir þátttakendur í jöfnunarkerfinu í lok árs voru Arion banki hf., Íbúðalánasjóður, Íslandsbanki hf., Landsbankinn hf. og MP banki hf. auk Seðlabanka Íslands. Heildarveltan í jöfnunarkerfinu árið 2014 jókst um 2,3% frá fyrra ári og nam alls 3.141 ma.kr. Færslum árið 2014 fjölgaði um 3,3% frá 2013 og voru rétt rúmar 76 milljónir.

Uppitími bæði stórgreiðslukerfis og jöfnunarkerfis var 100% árið 2014. Þó að ekki hafi orðið nein röskun á reglubundinni starfsemi komu þó upp fimm atvik sem skilgreind voru alvarleg. Annars vegar var um að ræða brot á reglum um kerfin og hins vegar röng framkvæmd sem rekja má til tæknilegrar högunar kerfanna sem skýrist af kerfislegri uppbyggingu og aldri þeirra. Brugðist hefur verið við öllum þessum atvikum.

Reiðufé

Reiðufé í umferð utan Seðlabanka og innlánsstofnana nam 44 ma.kr. í árslok 2014. Aukning á árinu 2014 var 2,4 ma.kr. eða 5,8%. Samsvarandi aukning árið 2013 var 1,8%. Ísland hefur lengi verið í hópi þeirra landa þar sem notkun reiðufjár er minnst. Í árslok 2014 var reiðufé í umferð sem hlutfall af VLF aðeins 2,2%. Þá nam verðmæti 10.000 kr. seðla í umferð utan Seðlabanka alls 13,2 milljörðum króna og var hlutdeild þeirra 28% af heildarverðmæti seðla í umferð. Á árinu 2014 bárust seðlagreiningardeild bankans 11,5 milljónir seðla frá bönkum og eyddi deildin 5,6 milljónum seðla.

3. Verðbréfauppgjörskerfi Verðbréfaskráningar heldur m.a. utan um skráð verðbréf og breytingar á eignarréttindum. Seðlabanki Íslands hefur með höndum peningalegt uppgjör verðbréfavíðskipta. Aðilar að kerfum Verðbréfaskráningar Íslands hf. voru 27 á seinni hluta ársins 2014, þ.e. fimm fjármálafyrirtæki, níu verðbréfafyrirtæki, sjö erlendir bankar og sex stofnanafjárfestar.

IV Gjaldeyrisforði

Seðlabanki Íslands hefur það viðfangsefni samkvæmt lögum að varðveita gjaldeyrisforða. Með gjaldeyrisforða er Seðlabankanum gert kleift að ná settum markmiðum og sinna skyldum sínum. Gjaldeyrisforðinn dregur úr áhrifum af ytri áhættu tengdri breytingum á aðgangi að erlendu lánsfé og sveiflum í fjármagnsstreymi til og frá landinu. Forðinn gerir bankanum kleift að aðstoða ríkissjóð við að mæta þörfum fyrir erlendan gjaldeyri. Gjaldeyrisforði skapar enn fremur þá tiltrú á mörkuðum að landið geti staðið við erlendar skuldbindingar sínar. Þá er hægt að nota gjaldeyrisforða til að styðja við peningastefnuna.

Stærð gjaldeyrisforða

Stærð gjaldeyrisforðans tekur mið af umfangi utanríkisviðskipta, fyrirkomulagi gengis- og peningamála, reglum um fjármagnshreyfingar og gjaldeyrisviðskipti og erlendum skuldum ríkissjóðs og þjódarbúsins. Á hverjum tíma ræðst nauðsynleg stærð af horfum um þróun greiðslujafnaðar. Alþjóðlegar skuldbindingar og samstarf, svo sem við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn (AGS), kunna því til viðbótar að setja lágmarksstærð gjaldeyrisforðans skorður. Ákvörðun um stærð forðans er sérstök ákvörðun seðlabankastjóra sem tekur mið af ofangreindum þáttum.

Hinn 31. desember 2014 var gjaldeyrisforði Seðlabankans 530 milljarðar króna eða 4,2 milljarðar Bandaríkjadala sem samsvarar 28% af landsframleiðslu Íslands 2013. Gjaldeyrisforði landsins samsvarar átta mánaða vöru- og þjónustuinnflutningi¹ og 32% af peningamagni og sparifé (M3).

Helstu hreyfingar

Gjaldeyrisforði Seðlabanka Íslands jókst um 42,5 ma.kr. árið 2014. Forðinn var í lok desember 2013 um 488 ma.kr. en um 530 ma.kr. í lok desember 2014.

Helstu breytingar sem minnkuðu forða á tímabilinu má rekja til fyrirframgreiðslu á Norðurlandalánum sem nam um 114 ma.kr., fyrirframgreiðslu AGS-láns sem nam um 51 ma.kr. og greiðslu 200 milljóna Bandaríkjadala vegna láns ríkissjóðs sem nam um 22 ma.kr.

Helstu breytingar til aukningar á forða á tímabilinu voru skuldaþrífautgáfa ríkisins í evrum sem nam 116 ma.kr. og gjaldeyriskaup á millibankamarkaði sem juku forðann um 111 ma.kr.

Á árinu 2014 hélt Seðlabankinn fjögur útboð sem lið í fyrri áfanga áætlunar um losun fjármagnshaftra frá 25. mars 2011. Hrein áhrif útboðanna höfðu óveruleg áhrif á stærð forðans en áhrifin voru til aukningar um 0,2 ma.kr á árinu.

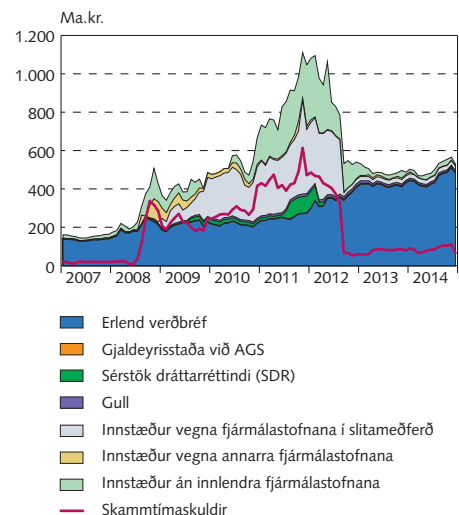
Varðveisla gjaldeyrisforða

Um gjaldeyrisforða gilda starfsreglur um varðveislu gjaldeyrisforða sem seðlabankastjóri setur og bankaráð staðfestir. Í reglunum eru sett ytri mörk ásættanlegrar fjárhagslegrar áhættu bankans vegna gjald-

Mynd IV-1

Gjaldeyrisforði

Janúar 2007 - desember 2014

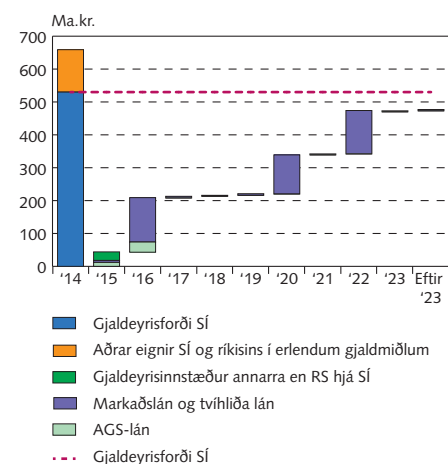

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd IV-2

Greiðsluáætlun erlendra skulda ríkissjóðs og SÍ

Staða í lok desember 2014

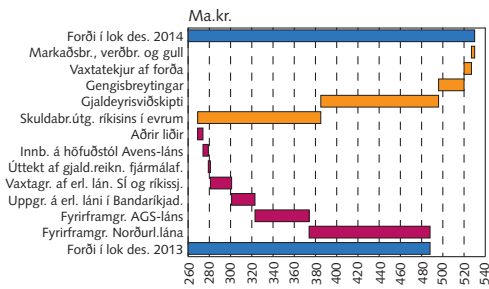

Heimild: Seðlabanki Íslands.

1. M.v. meðaltal fimm ára mánaðarlegs innflutnings vöru og þjónustu.

Mynd IV-3

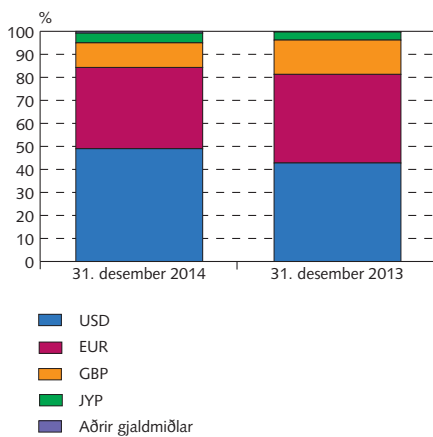
Helstu hreyfingar 2014

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd IV-4

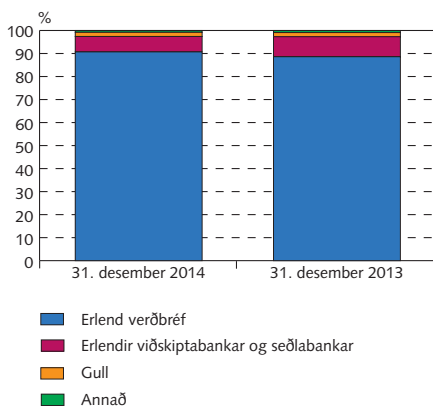
Gjaldmiðlaskipting gjaldeyrisjafnaðar

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd IV-5

Eignaskipting gjaldeyrisforða

Heimild: Seðlabanki Íslands.

eyrisforða.² Í þeim er einnig kveðið á um ábyrgð og verkaskiptingu um varðveislur gjaldeyrisforðans og tilgreindar þær meginreglur sem gilda um mat fjárhagslegrar áhættu, mælingu, greiningu og stýringu hennar. Fjárfestingarnefnd Seðlabankans markar meginstefnu um stýringu gjaldeyrisforðans með setningu fjárfestingarstefnu innan ramma starfsreglna gjaldeyrisforðans.

Stærð forðans og kröfur um hversu mikill hluti hans skuli laus til ráðstöfunar á hverjum tíma setja stýringu gjaldeyrisforðans skorður. Brynt er að eignir í gjaldeyrisforða séu traustar og nægilega seljanlegar til að Seðlabankinn geti beitt þeim til að ná markmiðum sínum og sinna hlutverki sínu. Það kann að draga úr möguleikum bankans til að sækjast eftir bestu ávöxtun á hverjum tíma. Stýring gjaldeyrisforða miðar að því að lágmarka áhættuleiðréttan kostnað Seðlabankans af forðahaldi og stuðla að skilvirkri og hagkvæmri stýringu á efnahagsreikningi bankans.

Gjaldmiðlaskiptingu forða er hagað þannig að eignir skulu vera í sömu gjaldmiðlum og sömu fjárhæðum og skuldbindingar bankans í erlendum gjaldmiðlum eftir því sem frekast er kostur. Gjaldyrisjöfnuði³ er svo haldið í ákveðnum gjaldmiðlum innan þeirra marka sem gefin eru í fjárfestingarstefnu vegna gjaldeyrisforðans. Bankinn notar meðal annars afleiður við stýringu gjaldeyrisjafnaðar. Á mynd 4 má sjá gjaldmiðlaskiptingu gjaldeyrisjafnaðar í lok árs 2014 borið saman við skiptinguna í lok árs 2013.

Leitast hefur verið við að tryggja öryggi við stýringu og ávöxtun gjaldeyrisforðans. Að langmestu leyti ávaxtar Seðlabankinn gjaldeyrisforðann í erlendum verðbréfum og varðveitir lausafé hjá erlendum seðlabönkum og Alþjóðagreiðslubankanum. Í lok árs 2014 voru um 90,7% eigna í erlendum verðbréfum en hlutfallið jókst um 2% á árinu. Mestur hluti erlends verðbréfasafns Seðlabankans er í Bandaríkjadöllum og evrum. Á mynd IV-8 má sjá þróun vaxtamunar 10 ára þýskra og bandarískra ríkisskuldabréfa frá árinu 2011.

Samkvæmt starfsreglum um gjaldeyrisforða teljast mjög seljanlegar eignir ríkisskuldabréf í eigin gjaldmiðli ríkis í Bandaríkjadöllum, evrum og sterlingspundum, innstæður hjá seðlabönkum þessara landa eða Alþjóðagreiðslubankanum. Útgefandi evruskuldabréfa þarf að minnsta kosti að hafa lánshæfiseinkunnina AA til að flokkast undir mjög seljanlegar eignir. Mjög seljanlegar eignir voru 43% af gjaldeyrisforða Seðlabankans í lok árs 2014. Í töflu IV-1 má sjá stöðu skuldabréfa í hverjum gjaldmiðli í lok árs 2014, ásamt ávöxtun skuldabréfa í hverjum gjaldmiðli 2014.

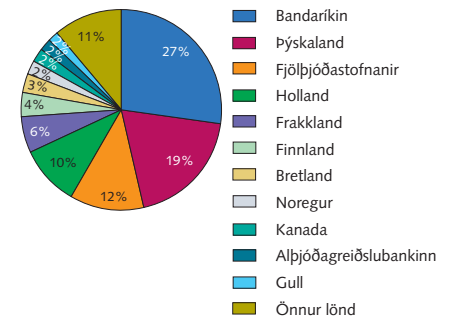
Á myndum IV-5, 6 og 7 má sjá eignaskiptingu gjaldeyrisforðans í lok árs 2014 borna saman við eignaskiptinguna í lok árs 2013, landfræðilega dreifingu og lánshæfismat verðbréfa í forða.

- Nánar er fjallað um stýringu fjárhagslegrar áhættu bankans í skýringum með samstæðu-reikningi.
- Gjaldyrisjöfnuður er hrein gjaldyriseign bankans, þ.e. eignir að frádregnum skuldum í erlendum gjaldmiðlum.

Tafla IV-1 Ávöxtun skuldabréfa í gjaldeyrisforða árið 2014

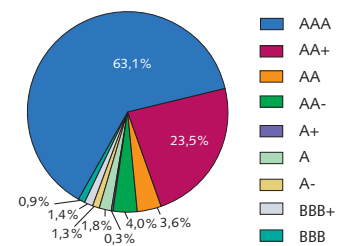
	GBP	USD	EUR	PLN
Staða skuldabréfasafns í lok des. (m. USD)	104	2.127	1.498	64
Skipting skuldabréfasafns í %	2,5	56	40	1,5
Ávöxtun skuldabréfa, %	1,4	1,4	2,9	10,2
þar af vaxtaferill, %	0,06	0,03	2,15	7,11
þar af vaxtaálag, vaxtaálagsbr. og afgangsstærð, %	0,70	0,96	0,57	1,14
þar af vaxtatekjur, %	0,65	0,43	0,16	1,90
Ávöxtun umfram viðmið, %	0,8	-2,8	1,8	-
þar af vaxtaferill, %	0,12	-1,97	1,25	-
þar af vaxtaálag, vaxtaálagsbr. og afgangsstærð, %	0,55	-0,38	0,47	-
þar af vaxtatekjur, %	0,10	-0,44	0,08	-
	<i>Skuldabréfasafn</i>	<i>Viðmið</i>	<i>Mismunur</i>	
Ávöxtun skuldabréfasafns SÍ og ávöxtun viðmiðs, %	2,16	2,99	-0,83	

Mynd IV-6

Landfræðileg dreifing gjaldeyrisforða
í lok árs 2014

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd IV-7

Lánshæfismat verðbréfa í gjaldeyrisforða
í lok árs 2014

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd IV-8

Þróun ávöxtunarkröfu 10 ára þýskra og
bandarískra ríkisskuldabréfa frá 2011

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Kerfisáhættunefnd. Á myndinni eru talið frá vinstri: Harpa Jónsdóttir, staðgengill framkvæmdastjóra fjármálastöðugleika Seðlabanka Íslands, ritari nefndarinnar, Jón Þór Sturluson, aðstoðarforstjóri Fjármálaeftirlitsins, Sigríður Benediktsdóttir, framkvæmdastjóri fjármálastöðugleika og sérfræðingur frá Seðlabanka Íslands, Már Guðmundsson, seðlabankastjóri og formaður kerfisáhættunefndar, Unnur Gunnarsdóttir, forstjóri Fjármálaeftirlitsins og varaformaður kerfisáhættunefndar, Arnór Sighvatsson, aðstoðarseðlabankastjóri, Guðmundur Árnason, ráðuneytisstjóri í fjármála- og efnahagsráðuneyti, Björn Rúnar Guðmundsson, sérfræðingur, skipaður af ráðherra án tilnefningar, og Lilja Rut Kristófersdóttir, framkvæmdastjóri greininga hjá Fjármálaeftirlitinu og sérfræðingur frá FME.

V Lánamál ríkissjóðs

Samningur um lánamál ríkissjóðs

Seðlabanki Íslands sér um erlendar lántökur ríkissjóðs ásamt framkvæmd innlendra útboða, uppkaupa og innlausnar ríkisverðbréfa, gerð aðalmiðlarasamninga og umsjón með verðbréfalánnum til aðalmiðlara samkvæmt sérstökum samningi við fjármála- og efnahagsráðuneytið frá 18. október 2010. Bankinn annast áhættu- og lánsfjárfestingu eftir viðmiðum sem ráðuneytið setur um stýringu á lánasafni ríkissjóðs og sinnir upplýsingagjöf um lánamál ríkissjóðs til markaðsaðila og ráðuneytisins. Í samningnum er kveðið svo á að bankinn annast samskipti og miðlun upplýsinga um íslensk efnahagsmál til erlendra matsfyrirtækja og lánastofnana og sinni verkum er snúa að ríkisábyrgðum og endurlánum, t.d. umsýslu ríkisábyrgða og mati á áhættu ríkissjóðs vegna þeirra. Hann veitir ráðuneytinu umsagnir vegna ríkisábyrgða, sér um afgreiðslu ábyrgða samkvæmt ákvörðun ráðuneytisins og innheimtir áhættugjald vegna þeirra. Þá sér bankinn um útgáfu skuldbréfa vegna endurlána ríkissjóðs.

Innlend lánamál

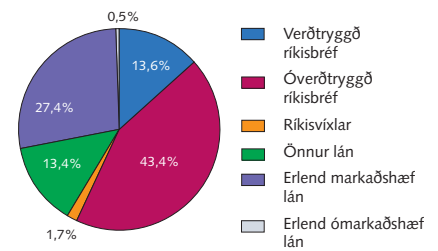
Í lok desember 2013 birti Seðlabankinn fyrir hönd ríkissjóðs útgáfuáætlun í lánamálum fyrir árið 2014. Samkvæmt henni var stefnt að því að gefa út ríkisbréf fyrir samtals 50 ma.kr. að söluvirði á árinu til að mæta lánnum sem féllu í gjalddaga. Á árinu 2014 kom til innlausnar ríkisbréfaflokkurinn RIKB 14 0314 að fjárhæð 25 ma.kr. að nafnvirði. Hrein útgáfa ríkisbréfa, að teknu tilliti til annarra gjaldfallinna bréfa, var áætluð 25 ma.kr. Enn fremur var stefnt að því að staða ríkisvixla yrði 30 ma.kr. í árslok.

Í ársáætluninni var tilkynnt um útgáfu á nýjum óverðtryggðum flokki ríkisbréfa með gjalddaga árið 2020 sem byggður verður upp sem fimm ára markflokkur og síðar sem tveggja ára flokkur. Einnig var tilkynnt að flokkurinn RIKB 16 1013 myndi taka við af RIKB 15 0408 sem nýr tveggja ára flokkur.

Segja má að útgáfa ríkisbréfa hafi gengið vel á árinu þar sem hún nam 55 ma.kr. að söluvirði. Þar af voru 50 ma.kr. í almennum útboðum og 5 ma.kr. í tengslum við gjaldeyrisútboð Seðlabanka Íslands en áfram var haldið að gefa út verðtryggða flokkinn RIKS 33 0321 í tengslum við losun fjármagnshafta. Sala ríkisvixla var þó minni en stefnt var að eða 25 ma.kr. Rétt er þó að hafa í huga að í ársfjórðungsáætlunum á árinu var tilkynnt að útgáfa ríkisbréfa og ríkisvixla tæki mið af sölu í gjaldeyrisútboðum Seðlabankans. Þegar 5 ma.kr. sala í gjaldeyrisútboðum er dregin frá 30 ma.kr. má segja að útgáfuáform samkvæmt ársáætlun fyrir 2014 hafi gengið eftir.

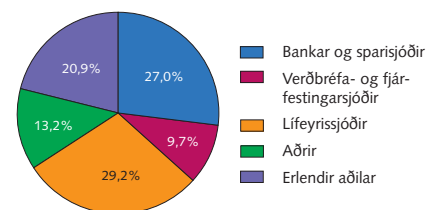
Á haustþingi Alþingis 2014 voru samþykktar breytingar á lögum um Seðlabanka Íslands sem heimiluðu lækkan á stofnfé ríkissjóðs í bankanum um 26 ma.kr. Á grundvelli mats á eiginfjárförf Seðlabankans var þessi heimild nýtt að fullu með þeim hætti að skuldabréfið sem ríkissjóður gaf út til að styrkja eigið fé bankans árið 2008 var lækkað úr 171 ma.kr. í 145 ma.kr. Einnig var skilmálum skuldabréfsins

Mynd V-1
Skipting lánasafns ríkissjóðs
Í lok árs 2014

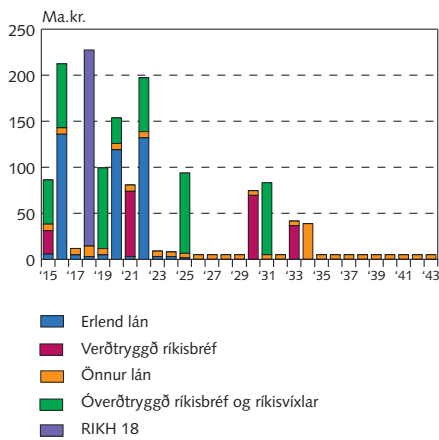
Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd V-2
Eigendur ríkisbréfa
Í lok árs 2014

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd V-3
Endurgreiðsluferill lána ríkissjóðs

Heimild: Seðlabanki Íslands.

breytt. Skuldabréfið endurgreiðist með jöfnum árlegum afborgunum á næstu 29 árum. Vextir af skuldabréfinu eru óverðtryggðir og jafngilda þeir innlánsvöxtum á viðskiptareikningum Seðlabankans eins og þeir eru á hverjum tíma. Í skilmálum bréfsins er síðan heimild til að greiða hraðar inn á lánið.

Stefna í lánamálum ríkisins 2014-2017 var birt af fjármála- og efnahagsráðuneytinu um mitt árið. Meginmarkmið stefnunnar er að tryggja að lánsfjárförf og fjárhagslegum skuldbindingum ríkissjóðs verði mætt með lágmarkskostnaði að teknu tilliti til varfærinnar áhættustefnu. Þá skal stuðla að frekari uppbyggingu á skilvirkum frum- og eftirmarkaði með innlend ríkisverðbréf.

Erlend lánamál

Erlendar skuldir ríkissjóðs voru 415 ma.kr. í árslok 2014. Þeim má skipta í tvíhliða lán og markaðslán.

Markaðslánin eru sex talsins eftir að Ríkissjóður Íslands gaf út skuldabréf að fjárhæð 750 milljónir evra í júlí sl. og var þetta fyrsta skuldabréfaútgáfa ríkissjóðs í Evrópu frá 2006. Skuldabréfið ber 2,5% fasta vexti, er gefið út til 6 ára á ávöxtunarkröfunni 2,56% og er með gjalddaga 15. júlí 2020. Ríkissjóður Íslands og Seðlabanki Íslands notuðu andvirði útgáfunnar til að endurgreiða fyrirfram tvíhliða lán frá Norðurlöndunum sem veitt voru í tengslum við efnahagsáætlun stjórnvalda og AGS árið 2008. Endurgreiðslan nam 735 milljónum evra á lánum sem voru upphaflega á gjalddaga á árunum 2019, 2020 og 2021 og er nú að fullu búíð að endurgreiða lán frá Norðurlöndunum.

Útgáfan og endurgreiðsla lánanna hafði þau áhrif á heildarskuldir ríkissjóðs að þær hækka þar sem lán frá Seðlabanka Noregs, eftirstöðvar 199 milljónir evra, var greitt upp en það var bókfært hjá Seðlabanka Íslands.

Í tengslum við útgáfu ríkissjóðs á 750 milljóna evra skuldabréfi gerði Seðlabanki Íslands fyrir hönd ríkissjóðs vaxtaskiptasamning að fjárhæð 250 milljónir evra með það að markmiði að minnka vaxtakostnað ríkissjóðs og draga úr vaxtaáhættu. Ríkissjóður greiðir á hálfis árs fresti 6 mánaða EURIBOR-vexti en fær greidda árlega 0,791% fasta vexti. Samningurinn er til jafn langs tíma og skuldabréfið eða til 15. júlí 2020. Samningurinn samræmist markmiðum í skuldastýringu ríkissjóðs sem m.a. er að lágmarka vaxtakostnað til lengri tíma að teknu tilliti til varfærinnar áhættustefnu. Auk þess styrkir gerð samningsins enn frekar aðgengi innlendra aðila að erlendum mörkuðum og sýnir að traust á íslenskt efnahagslíf er að aukast.

Erlent lán að fjárhæð 200 milljónir Bandaríkjadala var á gjalddaga hjá ríkissjóði árið 2014. Lánið var upphaflega tekið árið 2004.

Tafla V-1 Heildarskuldir ríkissjóðs í árslok 2014

M.kr.	Nafnverð m/áfallnum verðbótum
Óverðtryggðar skuldir	815.070
Verðtryggðar skuldir	256.722
Erlendar skuldir	415.421
Samtals	1.487.213

Samningur um skuldabréfaútgáfu á evrumarkaði (EMTN-samningur) og útgáfa í Bandaríkjunum

Rammasamningur um skuldabréfaútgáfu á evrumarkaði, svokallaður EMTN-samningur (e. Euro Medium Term Note Program), var fyrst undirritaður á árinu 2001. Samningurinn var síðast endurnýjaður sumarið 2014 og nemur hámarksfjárhæð hans nú fimm milljörðum Bandaríkjadala. Nú eru útstandandi þrjár skuldabréfaútgáfur á grundvelli samningsins, samtals að fjárhæð um 2,1 milljarður dala eða um 274 ma.kr.

Ríkisábyrgðir og endurlán

Ríkissjóður má ekki takast á hendur ríkisábyrgð nema heimild sé veitt til þess í lögum, samanber lög nr. 121/1997. Vegna áhættu ríkissjóðs skulu teknar fullnægjandi tryggingar að mati Ríkisábyrgðasjóðs en hann hefur umsjón með veittum ríkisábyrgðum og skal einnig fylgjast með rekstri þeirra aðila sem fengið hafa ríkisábyrgð og halda skrá yfir skuldbindingar sem ábyrgðin hvílir á. Stærstur hluti ríkisábyrgða er til kominn vegna eignaraðildar ríkissjóðs að Íbúðalánasjóði og Landsvirkjun. Aðilum sem njóta ríkisábyrgðar vegna eignaraðildar ríkissjóðs er skylt að fá samþykki Seðlabanka Íslands á lánskjörum og skilmálum lána sem þeir hyggjast taka erlendis. Ríkisábyrgðir í árslok 2014 námu 1.213 ma.kr. en voru 1.264 ma.kr. í árslok 2013.

Alþjóðlegt mat á láns hæfi ríkissjóðs

Helstu matsfyrirtækin sem meta láns hæfi Ríkissjóðs Íslands eru Moody's Investors Service, Fitch Ratings og Standard & Poor's. Seðlabanki Íslands annast regluleg samskipti við fyrirtækin fyrir hönd ríkissjóðs. Láns hæfismat getur haft mikil áhrif á lánskjör á alþjóðlegum lánamarkaði og verið vísbending um þau vaxtakjör sem lántakandi mun njóta. Allar láns hæfiseinkunnir ríkissjóðs teljast til fjárfestingarflokks.

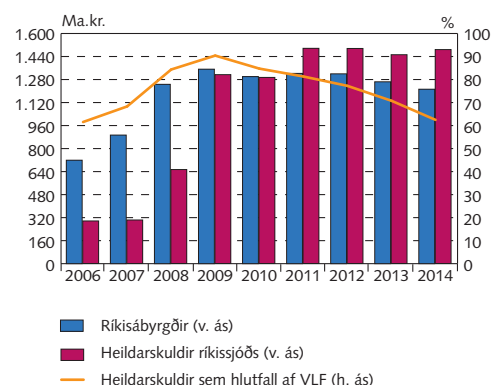
Láns hæfiseinkunn Moody's fyrir erlendar og innlendar langtímaskuldbindingar ríkissjóðs voru í árslok 2014 Baa3 og P-3 fyrir skammtímaskuldbindingar. Horfur voru stöðugar í árslok og hafa verið það síðan í febrúar 2013. Styrkleiki þjóðarbúsins, stjórnfesta, auðlindir og mannaúður styðja við matið en óvissa varðandi afnám fjármagnshafna og miklar skuldir koma í veg fyrir frekari hækkun.

Láns hæfiseinkunnir Standard & Poor's fyrir erlendar og innlendar langtíma- og skammtímaskuldbindingar ríkissjóðs voru BBB- og A-3. Horfum var breytt úr neikvæðum í stöðugar í janúar og úr stöðugum í jákvæðar í júlí 2014. Ástæðuna sagði matsfyrirtækið vera kröftugan hagvöxt og batnandi stöðu opinberra fjármála. Áhætta sem fólgin er í afnámi fjármagnshafna og staða erlendra skulda þjóðarbúsins hamla gegn frekari hækkun á matinu.

Láns hæfiseinkunn Fitch fyrir langtímaskuldbindingar í erlendum gjaldmiðlum var óbreytt BBB. Láns hæfiseinkunnin fyrir skammtímaskuldbindingar í erlendum gjaldmiðlum var einnig óbreytt F3 og láns hæfiseinkunn fyrir langtímaskuldbindingar í innlendum gjaldmiðlum óbreytt BBB+. Horfur voru stöðugar. Matsfyrirtækið rökstuddi álit sitt með miklum tekjum á mann, kröftugum hagvexti 2013 og samstöðu í stjórnáttum um það langtíamarkmið að draga úr skuldum hins

Mynd V-4

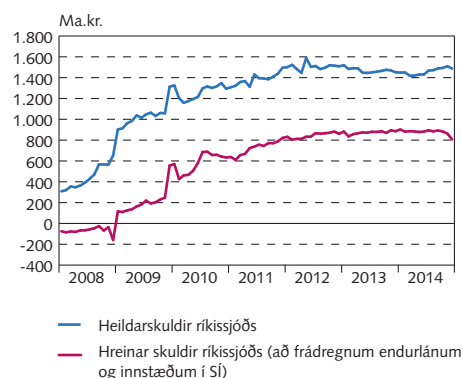
Skuldir ríkissjóðs og ríkisábyrgðir 2006-2014

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Mynd V-5

Þróun skulda ríkissjóðs 2008-2014

Heimild: Seðlabanki Íslands.

opinbera. Eftirmál fjármálaáfallsins eru hins vegar enn nokkur og fjármagnshöftin og óvissa varðandi afnám þeirra halda aftur af frekari hækkun á matinu.

VI Alþjóðleg samskipti

Seðlabanki Íslands annast samskipti og viðskipti við alþjóðlegar stofnanir á starfssviði sínu eða eftir því sem honum er falið með lögum.

Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn

Seðlabanki Íslands fer með fjárhagsleg og fagleg tengsl við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn (AGS) fyrir hönd íslenska ríkisins. Sendinefnd frá AGS kom til viðræðna við stjórnvöld í maí vegna fjórðu eftirfylgni við efnahagsáætlun íslenskra stjórnvalda og sjóðsins (e. Post-Program Monitoring) og einnig í desember í samræmi við grein IV í stofnsáttmála AGS og fimmtu eftirfylgni við efnahagsáætlunina. Allar skýrslur í tengslum við reglubundið eftirlit Alþjóðagjaldeyrissjóðsins og eftirfylgni eru birtar á heimasíðum Seðlabanka Íslands og sjóðsins. Íslensk stjórnvöld fengu auk þess tæknilega aðstoð frá AGS á árinu á sviði virðisaukaskatts og varðandi kjarnareglur um skilvirkt bankaeftirlit (e. Basel Core Principle on Effective Banking Supervision).

Íslensk stjórnvöld fengu lán hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum að fjárhæð 1,4 milljarðar SDR eða að jafnvirði 277 ma.kr. í tengslum við efnahagsáætlunina árið 2008. Auk þess fengu íslensk stjórnvöld lán frá Norðurlöndum, Færeyjum og Póllandi í tengslum við samstarfið við AGS að fjárhæð 1.970 milljónir evra eða að jafnvirði 304 ma.kr. Staða láns frá AGS í árslok 2014 var 236,9 milljónir SDR eða að jafnvirði 43,5 ma.kr. á árslokagengi en lánið er á gjalddaga 2015 og 2016. Norðurlandalánið voru fyrirframgreidd að fullu í júlí 2014 og meirihluti gjalddaga AGS-lánsins á árinu 2015 var greiddur fyrirfram í desember 2014.

Ísland starfar með Norðurlöndum og Eystrasaltsríkjum á vettvangi Alþjóðagjaldeyrissjóðsins og myndar kjördæmi með þeim. Sameiginlega kjósa þessi lönd einn fastafulltrúa í framkvæmdastjórn sjóðsins sem í sitja alls 24 fulltrúar. Fulltrúi kjördæmisins í framkvæmdastjórn sjóðsins á árinu 2014 var Norðmaðurinn Audun Grønn. Skrifstofa kjördæmisins birtir tvisvar á ári samantekt um þau mál efni sem hæst ber í starfi sjóðsins og framkvæmdastjórnarinnar, auk afstöðu kjördæmisins til þeirra.

Vorfundur fjárhagsnefndar sjóðsins var haldinn dagana 11.-13. apríl og ársfundur AGS og haustfundur fjárhagsnefndar sjóðsins 10.-12. október í Washington-borg í Bandaríkjunum. Már Guðmundsson seðlabankastjóri sat fundina fyrir hönd Seðlabankans en hann er fulltrúi Íslands í sjóðráði Alþjóðagjaldeyrissjóðsins.

Alþjóðagreiðslubankinn í Basel

Seðlabanki Íslands er hluthafi í Alþjóðagreiðslubankanum í Basel í Sviss (e. Bank for International Settlements). Bankinn er mikilvægur samráðsvettvangur seðlabanka og er upplýsinga- og rannsóknarstofnun á sviði peningamála og fjármálastöðugleika. Auk þess veitir bankinn seðlabönkum ýmiss konar bankaþjónustu. Seðlabankastjóri sækir reglulega fundi seðlabankastjóra sem haldnir eru á vegum Alþjóðagreiðslubankans.

Efnahags- og framfarastofnunin

Fulltrúar Seðlabanka Íslands taka þátt í starfi á vegum Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD). Sérfræðingar OECD koma auk þess reglulega til Íslands til að kynna sér framvindu efnahagsmála og gefa út skýrslur sem lýsa mati stofnunarinnar á efnahagsaðstæðum.

Samstarf við seðlabanka og fjármálaeftirlit

Seðlabanki Íslands á margvíslegt samstarf við aðra seðlabanka, ekki síst á Norðurlöndum. Þá er reglubundið samstarf við Seðlabanka Evrópu og aðra evrópska seðlabanka og hefur það farið vaxandi. Seðlabankastjóri situr reglulega fundi með seðlabankastjórum og yfirmönnum stofnana sem annast fjármálaeftirlit á Norðurlöndum og Eystrasaltsríkjum. Enn fremur tekur Seðlabankinn þátt í samstarfi um fjármálastöðugleika á vegum Financial Stability Board (FSB) en það er helsti samræmingarvettvangur á sviði fjármálastöðugleika í heiminum. Þá sækir fulltrúi bankans fundi EBA (e. European Banking Authority).

Aðrar fjármálastofnanir

Í tengslum við vörslu gjaldeyrisforðans, umsjón með erlendum lána- málum ríkissjóðs og önnur viðfangsefni á bankinn samstarf við fjölmargar erlendar fjármálastofnanir.

VII Sérstök verkefni

Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. (ESÍ)

Seðlabanki Íslands eignaðist umtalsverðar kröfur á innlend fjármála-fyrirtæki í kjölfar bankahrunsins. Þær voru tryggðar með veðum af ýmsum toga. Hluti þessara krafna var færður til ríkissjóðs í árslok 2008 en Seðlabankinn hafði umsjólu með þessum kröfum.

Umræddar eignir voru fluttar í sérstakt félag í eigu Seðlabankans, Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. (ESÍ), í lok árs 2009. Annað félag í eigu Seðlabankans, Sölvhóll ehf. (Sölvhóll), var sameinað ESÍ í upphafi ársins 2013 og tók ESÍ við hlutverki þess. Sölvhóll var rekstrarfélag sem hafði það hlutverk að hámarka virði þeirra eigna sem eru í ESÍ og koma þeim í verð þegar markaðsaðstæður leyfðu. Með þessu skipulagi hefur náðst betri aðgreining á rekstri og eignum sem tengjast bankahruninu og hefðbundinni starfsemi Seðlabankans. ESÍ á eitt dótturfélag, Hildu ehf., sem ESÍ tók yfir á miðju ári 2011.

Í upphafi síðasta árs tók Hilda yfir ákveðna þætti úr starfsemi Dróma hf. Helstu eignir Hildu eru fyrirtækjalán og fasteignir. Starfsemi Hildu er við Lág múla í Reykjavík og eru þar 14 starfsmenn.

Í stjórn ESÍ eru Jón Þ. Sigurgeirsson stjórnarformaður, Ingibjörg Guðbjartsdóttir og Sturla Pálsson meðstjórnendur. Í stjórn Hildu ehf. eru Haukur C. Benediktsson stjórnarformaður og Steinar Þór Guðgeirsson meðstjórnandi.

Í lok árs 2014 nam efnahagur samstæðu ESÍ um 209 ma.kr. og höfðu eignirnar lækkað um ríflega 86 ma.kr. frá því í lok árs 2013 sem að mestu leyti má rekja til sölu eigna og niðurgreiðslu skulda gagnvart Seðlabankanum. Hagnaður samstæðunnar nam um 4,7 ma.kr. eftir skatta.

Gjaldeyriseftirlit

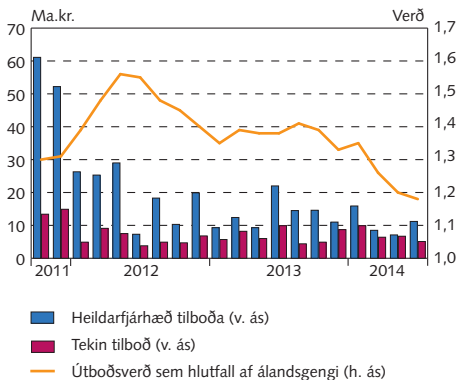
Starfsemi gjaldeyriseftirlits Seðlabanka Íslands er í þremur undirdeildum, þ.e. undanþágudeild, eftirlitsdeild og rannsóknardeild.

Meginverkefni undanþágudeildar á árinu 2014 voru afgreiðsla og ákvarðanatöku vegna umsókna um undanþágur frá lögum um gjaldeyrismál og almennt leiðbeiningar- og upplýsingahlutverk gagnvart einstaklingum og lögaðilum.

Meginverkefni eftirlitsdeildar voru almennt eftirlit með lögum um gjaldeyrismál og frumgreining á meintum brotum í undanfara rannsókna. Af öðrum verkefnum eftirlitsdeildar má nefna afgreiðslu staðfestingarbeiðna, utanumhald og afgreiðslu nýfjárfestingar, eftirlit tengt fjárfestingarleið Seðlabankans, eftirfylgni við skilyrtar undanþágur og aðstoð við greiningu upplýsinga innan annarra deilda gjaldeyriseftirlitsins.

Meginverkefni rannsóknardeildar voru rannsókn meintra brota á lögum og reglum um gjaldeyrismál. Á árinu 2014 voru 124 ný mál skráð hjá rannsóknardeild vegna meintra brota á lögum og reglum um gjaldeyrismál, af þeim voru 27 tilkynnt frá eftirlitsdeild og 68 frá undanþágudeild. Á árinu 2014 lauk 95 rannsóknarmálum á stjórn-sýslustigi með sátt, stjórnvaldssekt eða niðurfellingu.

Mynd VII-1
Gjaldeyrísútboð Seðlabanka Íslands
Kaup á krónum fyrir evrur

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Á árinu 2014 bárust Seðlabankanum 1044 umsóknir um undanþágu frá lögum nr. 87/1992, um gjaldeyrismál. Á árinu lauk undanþágudeild afgreiðslu á 922 umsóknum, þar af voru 617 samþykktar, 41 samþykkt að hluta, 95 hafnað og 169 lokið með öðrum hætti, þær afturkallaðar eða lokið með leiðbeiningum.

Á árinu 2014 bárust Seðlabankanum 170 tilkynningar um nýfjárfestingu, sbr. 13. gr. m. laga um gjaldeyrismál, og var heildarfjárhæð þeirra 13,9 ma.kr.

Gjaldeyrísútboð

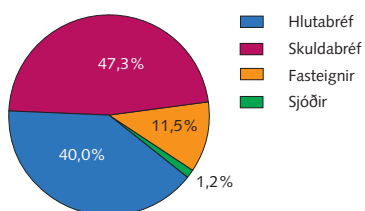
Ríkisverðbréfa- og fjárfestingarleið

Á árinu 2014 var fram haldið gjaldeyrísútboðum samkvæmt fjárfestingarleið þar sem Seðlabankinn kaupir erlendum gjaldeyri í skiptum fyrir íslenskar krónur til langtímafjárfestingar hér á landi. Jafnframt var fram haldið gjaldeyrísútboðum samkvæmt ríkisverðbréfaleið um kaup á erlendum gjaldeyri í skiptum fyrir ríkisverðbréf. Útboð þessi eru liður í áætlun um losun fjármagnshafta sem kynnt var á árinu 2011. Í meðfylgjandi töflu má sjá helstu tölur um framkvæmd útboðanna:

Tafla VII-1 Kaup á erlendum gjaldeyri

Lykiltölur	Alls 2014	Ríkisverðbréfaleið	Fjárfestingarleið
Fjöldi útboða	10	5	5
Fjöldi tilboða	498	115	383
Heildarfjárhæð tilboða í milljónum evra	204,6	35,0	169,6
Samþykkt tilboð í milljónum evra	145,6	25,6	120,0

Mynd VII-2
Skipting eftir fjárfestingu 2014

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Samanlögð fjárfesting á grundvelli fjárfestingarleiðarinnar, í gegnum útboð og beint, nam 240 milljónum evra á liðnu ári sem samsvavar tæplega 42 milljörðum króna. Fjárfestingin nam 2,1% af virði vergrar landsframleiðslu á árinu 2014. Innlendir fjárfestar voru með 34% fjárhæðanna í útboðum í fjárfestingarleið árið 2014 en erlendir 66%. Erlend félög í eigu innlendra aðila eru þá talin sem innlendir fjárfestar.

Kaup á krónum fyrir evrur

Samhliða fyrrgreindum útboðum kallaði Seðlabankinn eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Í meðfylgjandi töflu má sjá helstu tölur varðandi krónukaupaútboðin:

Tafla VII-2 Kaup á krónum

Lykiltölur	2014
Fjöldi útboða	5
Fjöldi tilboða	116
Heildarfjárhæð tilboða í ma.kr.	58,9
Samþykkt tilboð í ma.kr.	28,1

Menningarstyrkur sem tengdur er nafni Jóhannesar Nordals

Þriðja úthlutun menningarstyrks sem er tengdur nafni Jóhannesar Nordals, fyrrverandi seðlabankastjóra, fór fram 15. maí 2014. Alls bárust 27 umsóknir um styrkinn en styrkþegar á árinu 2014 voru Árni Kristjánsson og Helga Rut Guðmundsdóttir sem hlutu hvort um sig styrk að fjárhæð ein milljón króna.

Árni Kristjánsson hlaut styrk til að skrifa leikhandritið *Völvur* fyrir atvinnuleikhóp en verkið er byggt á Völuspá og aðlagð fyrir yngri kynslóð. Verkið á að vera farandverk en ætlunin er að ferðast með það á milli skóla og leikhúsa til að kynna ungu kynslóðinni kvæðið.

Verkefni Helgu Rutar Guðmundsdóttur, *Vísagull – Vísur og þulur fyrir börn í fangi*, er myndskreytt bók með samantekt á íslenskum þjóðarafi og barnamenningu úr munnlegri geymd.

VIII Afkoma og efnahagur Seðlabanka Íslands, stjórn og starfslið

Afkoma og efnahagur Seðlabanka Íslands

Samkvæmt rekstrarreikningi var hagnaður af rekstri Seðlabanka Íslands á árinu 2014 að fjárhæð 11.220 m.kr. en til samanburðar var tap árið á undan 8.293 m.kr. Að gengismun og tekjuskatti undanskildum var 7.742 m.kr. hagnaður af rekstri Seðlabankans á árinu 2014 samanborið við 15.895 m.kr. hagnað á árinu 2013. Seðlabanki Íslands er undanþeginn tekjuskatti en félög í eigu hans greiða tekjuskatt. Hér til hliðar er tafla sem sýnir breytingu á helstu flokkum rekstrarreiknings bankans. Gengishagnaður á árinu nam alls 6.185 m.kr. sem rekja má til styrkingar Bandaríkjadals á árinu samanborið við gengistap upp á 12.250 m.kr. árið á undan.

Jákvæð breyting varð á afkomu bankans um 19.512 m.kr. miðað við 2013. Hreinar vaxtatekjur lækkuðu um 9.015 m.kr. milli ára. Þessa breytingu má að mestu leyti rekja til höfuðstólslækkana skuldabréfa sem og uppgreiðslna lána. Aðrar rekstrartekjur bankans lækkuðu um 6.898 m.kr. Þessa miklu breytingu má rekja til verðendurmats innlendra skuldabréfa í eigu ESÍ árið 2013. Verðendurmat erlendra verðbréfa nam 2.747 m.kr. á árinu 2014 og markaðsverð á gulleign bankans lækkaði um 120 m.kr. Virðisrýrnun krafna nam 258 m.kr. samanborið við 8.036 m.kr. árið áður. Þjónustugjöld hækkuðu um 204 m.kr. milli ára. Rekstrargjöld bankans lækkuðu um 7.761 m.kr. milli ára, að mestu leyti vegna minni virðisrýrnunar krafna. Laun og launatengd gjöld jukust milli ára sem skýrist einkum af kjarasamningsbundnum hækkunum og auknum starfsmannafjölda. Eignir bankans námu alls 953.598 m.kr. í árslok 2014 en voru til samanburðar 1.002.185 m.kr. í lok ársins 2013. Erlendar eignir minnkuðu á árinu um 41 ma.kr. sem má rekja til uppgreiðslu á láni við Seðlabanka Noregs og hraðari endurgreiðslu lána við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn. Eigið fé bankans var 75.026 m.kr. í árslok 2014 og eiginfjárlutfall bankans 7,9%.

Í árslok 2014 námu erlendar eignir bankans um 55% af heildareignum. Í lok ársins á undan námu erlendar eignir bankans 48% af heildareignum. Ársreikningur bankans er birtur aftar í skýrslunni auk ítarlegra skýringa á einstökum liðum.

Breytingar í eiginfjárliðum í lok árs 2014

Í upphafi árs 2015 gerðu Seðlabanki Íslands og ríkissjóður með sér samkomulag um innkallanlegt eigið fé Seðlabankans, með stoð í 3. mgr. 34. gr. laga nr. 36/2001, um Seðlabanka Íslands, með síðari breytingum, og var miðað við að breytingarnar hefðu áhrif frá og með 31. desember 2014. Með samkomulaginu skuldbindur ríkissjóður sig, á grundvelli heimildar í fjárlögum, til að leggja Seðlabankanum til 52 ma.kr. eigið fé í formi markaðshæfra eigna, ef bankinn kallar eftir því, í þeim tilgangi að uppfylla lágmarkskröfur um innborgað eigið fé. Ef mat Seðlabanka Íslands á fjárhagslegri stöðu leiðir í ljós að skilyrði innköllunar eru fyrir hendi er bankanum heimilt að innkalla eigið fé hvenær sem er innan almanaksársins. Innköllunin skal sett fram

Tafla VIII-1 Helstu liðir rekstrarreiknings

(Tölur í milljónum kr.)	2014	2013	Breyting
Afkoma ársins	11.220	-8.293	19.512
Breyting greinist þannig:			
Hreinar vaxtatekjur	6.220	15.236	-9.016
Aðrar tekjur/gjöld	5.564	12.462	-6.898
Rekstrargjöld	-3.784	-3.766	-18
Afskriftir útlána	-258	-8.037	7.779
Framlag í ríkissjóð	0	-6.517	6.517
Gengismunur	6.185	-12.250	18.435
Tekjuskattur	-2.708	-5.421	2.713

Tafla VIII-2 Helstu liðir efnahagsreiknings

(Tölur í milljónum kr.)	2014	2013	Breyting
Eigið fé:	75.027	89.807	-14.780
Breyting greinist þannig:			
Eignir:			
Gulleign	9.598	8.817	781
Erlendar eignir	518.020	476.544	41.476
Gjaldeyriss. við AGS	3.447	3.326	121
Innlendar fjáreignir	401.763	473.368	-71.605
Varanl. rekstrarfjárm.	4.745	4.852	-107
Aðrar eignir	16.025	35.278	-19.253
Skuldir:			
Seðlar og mynt	49.955	47.016	2.940
Erlendar skuldir	45.678	123.016	-77.338
Mótvirði við AGS	20.621	19.898	723
Innstæður fjármálast.	69.016	77.168	-8.152
Aðrar innstæður	578.337	473.766	104.572
Innlendar fjárskuldir	113.198	141.078	-27.881
Aðrar skuldir	1.765	23.919	-22.154
Ógr. framlag til ríkissj.	0	6.517	-6.517
Eigið fé bankans	75.027	89.807	-14.780

skriflega og skal ríkissjóður hafa 14 virka daga til að verða við henni. Fjárhæð hins innkallanlega eiginfjár tekur breytingum í samræmi við þróun neysluverðsvisitölu.

Samhliða því að Seðlabankanum voru lagðir til 52 ma.kr. af innkallanlegu eiginfé gerðu bankinn og ríkissjóður samkomulag um breytingar á skilmálum skuldabréfs þess sem ríkissjóður gaf út í upphafi árs 2009 í tengslum við yfirtökur ríkissjóðs á hluta veðlána og daglána Seðlabanka Íslands. Í samræmi við heimild 4. gr. laga nr. 122/2014, um breytingu á lögum um Seðlabanka Íslands, nr. 36/2001, var stofnfé Seðlabankans lækkað um 26 ma.kr. og var stofnfjárlækkuninni ráðstafað til lækkunar á höfuðstól skuldabréfsins. Eftir lækkunina stendur höfuðstóll skuldabréfsins í um 145 ma.kr. miðað við 31. desember 2014. Skuldabréfið endurgreiðist með þeim hætti að árlega greiðast 5 ma.kr. af höfuðstól bréfsins á hverjum gjalddaga. Þá kveður samkomulagið á um að verði hagnaði Seðlabankans ráðstafað til ríkissjóðs muni ríkissjóður samtímis greiða þá fjárhæð inn á höfuðstól skuldabréfsins og dregst sú greiðsla frá árlegri afborgun samkvæmt skilmálum bréfsins.

Ráðstöfun hagnaðar ársins 2014

Ráðstöfun hagnaðar Seðlabanka Íslands ákvarðast árlega með aðferðafræði sem innleidd var í lög um bankann með lögum nr. 122/2014. Skiptist sú aðferðafræði annars vegar í greiningu á virðisendurmati og hins vegar mat Seðlabankans á þörf hans fyrir eigið fé og vaxtaberandi eignir.

Á grundvelli þeirrar aðferðafræði er jákvæðu virðisendurmati ráðstafað inn á varasjóð, sérstakan reikning meðal eiginfjárliða sem tekur til óinnleysta tekna og gjalda. Neikvætt virðisendurmat er tekið af varasjóðum eins og hægt er en að öðrum kosti er neikvætt virðisendurmat fært á móti innleystum hagnaði. Standi varasjóður eða innleystur hagnaður ekki undir neikvæðu virðisendurmati að fullu er afgangurinn tekinn af eiginfjárreikningnum „annað eigið fé“. Þessi aðferðafræði veldur því að hagnaður, sem ráðstafað er í ríkissjóð, verður jafnari.

Samkvæmt lögum um Seðlabanka Íslands skal bankinn búa yfir fjárhagslegum styrk sem geri honum kleift að rækja lögbundið hlutverk sitt. Til þess að tryggja þetta markmið er hagnaði bankans, eftir að gerðar hafa verið færslur á varasjóð, ráðstafað til ríkissjóðs svo fremi sem honum er ekki ráðstafað til að efla eigið fé bankans. Í því skyni ákveður Seðlabankinn á hverju ári eiginfjármarkmið fyrir bankann sem endurspeglar þörf hans fyrir eigið fé og vaxtaberandi eignir. Eiginfjármarkmiðið tekur mið af rekstrarkostnaði bankans og þeirri áhættu og óvissu sem bankinn stendur frammi fyrir á hverjum tíma.

Árið 2015 hefur Seðlabanki Íslands ákveðið að bankinn uppfylli eiginfjármarkmið sitt og hefur bankaráð Seðlabanka Íslands staðfest þá ákvörðun. Eiginfjármarkmið bankans var ákveðið 70 ma.kr. Við ákvörðun bankans var framkvæmd þriggja ára greining á rekstri bankans, á áhættu sem til staðar er á efnahagsreikningi hans og sviðsmyndagreining. Í ljósi stærðar efnahagsreiknings Seðlabankans, stöðu á alþjóðlegum mörkuðum og þeirra verkefna sem framundan eru í rekstri bankans, er ljóst að eiginfjármarkmiðið er næmt fyrir framvindu

ýmissa þátta. Komið getur til þess að Seðlabankinn ráðstafi hagnaði til eflingar á eigin fé eða innkalli nýtt stofnfé verði þróunin á þann veg að bankinn telji sig ekki búa yfir nægum fjárhagslegum styrk til að rækja lögbundið hlutverk sitt.

Miðað við ofangreint hefur verið ákveðið, sbr. 2. mgr. 34. gr. laga um Seðlabanka Íslands, að ráðstafa hagnaði bankans vegna fjárhagsársins 2014, 11,2 ma.kr., með eftirfarandi hætti:

- Fjárhæð sem jafngildir óinnleystum tekjum, 9.314 m.kr., er ráðstafað í varasjóð.
- Hagnaður bankans umfram ráðstöfun í varasjóð nemur 1.905 m.kr. Þeirri fjárhæð er ráðstafað til ríkissjóðs og er til greiðslu 30. apríl 2015.

Bankaráð Seðlabanka Íslands

Í lögum um Seðlabanka Íslands, nr. 36/2001, segir að í bankaráði Seðlabanka Íslands, sem kosið er af Alþingi að loknum hverjum Alþingiskosningum, skuli sitja sjö fulltrúar. Bankaráð var kjörið á Alþingi 5. júlí 2013 og var þannig skipað í upphafi árs að formaður var Ólöf Nordal en aðrir aðalfulltrúar voru Jón Helgi Egilsson, Ingibjörg Ingvadóttir, Ragnar Árnason, Ágúst Ólafur Ágústsson, Björn Valur Gíslason og Auður Hermannsdóttir. Ólöf Nordal sagði sig úr bankaráði 8. desember 2014 en hún hafði þá verið skipuð innanríkisráðherra og tók þá Jón Helgi Egilsson varaformaður við hlutverki formanns og Ingvi Hrafn Óskarsson tók sæti í bankaráðinu.

Seðlabankastjóri og aðstoðarseðlabankastjóri

Á árinu gegndi Már Guðmundsson embætti seðlabankastjóra en hann var skipaður í annað sinn til fimm ára frá og með 20. ágúst 2014. Arnór Sighvatsson gegndi embætti aðstoðarseðlabankastjóra en hann var endurskipaður til fimm ára frá og með 1. júlí 2013.

Skipulag bankans

Starfsemi bankans skiptist í sex vinnsluvið og þrjú stoðsvið, auk skrifstofu alþjóðasamskipta og seðlabankastjóra. Skrifstofa alþjóðasamskipta og bankastjóra annast almennt skrifstofuhald fyrir bankastjóra, hefur umsjón með kynningarstarfsemi og upplýsingamiðlun bankans, ritstjórn ársskýrslu og heimasíðu. Skrifstofa alþjóðasamskipta og bankastjóra annast einnig regluleg samskipti við erlendar fjármálastofnanir önnur en fjármálaviðskipti, annast samskipti við alþjóðleg matsfyrirtæki, Alþjóðagjaldeyrissjóðinn og aðrar innlendar og erlendar stofnanir.

Hagfræði og peningastefna annast rannsóknir á sviði efnahags- og peningamála, gerir verðbólgu- og þjóðhagsspár, tekur þátt í mótun stefnu í gengis- og peningamálum, greinir þróun innlendra og erlendra efnahags- og peningamála, þ.m.t. þjóðhagslega þætti fjármálastöðugleika, og hefur umsjón með útgáfu ýmissa rita bankans, þ.e. *Peningamála*, *Hagvísu*, *Working Papers*, *Efnahagsmála* og *Economy of Iceland*. Hagfræði og peningastefna skiptist í tvær einingar, annars vegar greiningar- og útgáfudeild og hins vegar rannsóknar- og spádeild.

Markaðsviðskipti og fjárstýring hefur umsjón með innlendum peninga- og gjaldeyrismarkaði og annast viðskipti við innlendar fjármálastofnanir. Sviðið sér um stýringu á efnahagsreikningi bankans, vörslu og ávöxtun gjaldeyrisforða ásamt umsjón með lánamálum ríkissjóðs, Ríkisábyrgðasjóði og endurlánum ríkissjóðs. Sviðið sér einnig um þau samskipti við erlendar fjármálastofnanir sem snúa að viðskiptum Seðlabankans og ríkissjóðs.

Verkefni gjaldeyriseftirlits er að fylgjast með að lögum og reglum um gjaldeyrisfyrirlit sé framfylgt. Enn fremur tekur eftirlitið þátt í endurskoðun reglna, birtingu leiðbeininga og túlkun þeirra. Gjaldyriseftirlit sér einnig um afgreiðslu beiðna um undanþágur frá lögum um gjaldeyrisfyrirlit. Þá hefur gjaldeyriseftirlitið einnig heimild til að hefja rannsókn vegna ætlaðra brota á lögum. Seðlabankinn getur lokið málum sem varða minni háttar brot á stjórnvöldslustigi með álagningu stjórnvaldssekta eða með sátt. Meiri háttar brot gegn lögum ber Seðlabankanum að kæra til lögreglu.

Gagnasöfnun og upplýsingavinnsla annast öflun, skráningu og úrvinnslu tölfræðilegra gagna sem Seðlabankinn safnar vegna starfsemi sinnar og vegna opinberrar hagskýrslugerðar. Bankinn safnar skipulega upplýsingum um innlendan lánamarkað, greiðslujöfnuð við útlönd og erlenda stöðu þjóðarbúsins. Upplýsingar þessar leggja grunn að mati bankans á mikilvægum þáttum peningamála og reglulegri birtingu tölulegra gagna í ritum bankans og á vefsíðu hans. Seðlabankinn birtir tölulegar upplýsingar sínar í Hagtölum Seðlabankans á heimasíðu sinni. Upplýsingasvið skiptist í þrjár einingar, þ.e. fjármálafyrirtæki, greiðslujöfnuð og fjármálamarkaði.

Fjármálastöðugleiki annast greiningu á áhættu í fjármálakerfinu og tekur þátt í mótun varúðarreglna fyrir fjármálakerfið. Jafnframt hefur sviðið lagt aukna áherslu á greiningu á stöðu heimila og fyrirtækja. Sviðið hefur umsjón með útgáfu bankans á skýrslunni *Fjármálastöðugleiki*.

Fjármálainnviðir hafa með höndum yfirsýn og eftirlit með kerfislega þýðingarmiklum fjármálainnviðum og stuðla að öryggi og skilvirkni þeirra. Þá annast sviðið útgáfu og umsýslu seðla og myntar og rekstur fjárhirslna. Sviðið hefur jafnframt umsjón með útgáfu ritsins *Fjármálainnviðir*. Auk þess heyrir undir sviðið félag í eigu Seðlabankans, Greiðsluveitan ehf., sem annast rekstur fjármálainnviða í eigu Seðlabankans. Fjórir starfsmenn bankans sátu í stjórn félagsins á árinu 2014, þ.e. Guðmundur Kr. Tómasson sem var formaður, Tómas Örn Kristinsson, Gerður Ísberg og Páll Kolka Ísberg. Auk þeirra sat Hlín Hákonardóttir í stjórn sem óháður stjórnarmaður.

Stoðsviðin þrjú eru rekstur og starfsmannamál, fjárhagur og lögfræðiráðgjöf.

Rekstur og starfsmannamál skiptist í sex þjónustueiningar, þ.e. eignaumsjón og þjónusta, innri upplýsingaþjónusta, matar- og veitingaþjónusta, rekstrar- og skrifstofuþjónusta, starfsmannaþjónusta og upplýsingatækniþjónusta. Skilgreind markmið sviðsins eru að skapa umhverfi og aðbúnað sem gerir Seðlabankanum kleift að uppfylla hlutverk sitt sem best á hverjum tíma, að gæta hagsýni í hvívetna við notkun á þeim fjármunum sem ætlaðir eru til rekstrar bankans með

tilliti til starfsfólks, starfsemi og orðstírs og að framfylgja starfsmanna- og fræðslustefnu bankans hverju sinni eins vel og unnt er.

Fjárhagur hefur umsjón með fjárhagsupplýsingum bankans og félaga í hans eigu ásamt því að sjá um bókhald sjóðs þjóðhátíðargjafar Norðmanna og Grænlandssjóðs sem eru í vörslu bankans. Sviðið sér um umsýslu erlendra og innlendra lána ríkissjóðs og Seðlabankans. Þá annast sviðið erlenda greiðslumiðlun með SWIFT-kerfi bankans og hefur umsjón með innlendum og erlendum greiðslum fyrir bankann, ríkissjóð og ríkisfyrirtæki. Einnig sér sviðið um vörslu verðbréfa og uppgjör verðbréfavíðskipta. Starfsemi sviðsins skiptist í tvær deildir, reikningshald og bakvinnslu.

Lögfræðiráðgjöf veitir bankastjóra, sviðum og deildum bankans lögfræðiráðgjöf um málefni sem snerta hlutverk bankans og starfsemi hans. Ráðgjöfin tekur þátt í undirbúningi laga og reglna og gerð lögfræðilíta, annast margvíslega samningagerð fyrir hönd bankans, frágang löggerninga og lánasamninga.

Innri endurskoðandi starfar samkvæmt ákvæðum c-liðar 28. greinar laga um Seðlabanka Íslands, nr. 36/2001, undir umsjón bankaráðs og er ábyrgur gagnvart því. Innri endurskoðun er starfsemi sem veitir óháða og hlutlæga staðfestingu og ráðgjöf sem ætlað er að vera virðisaukandi og bæta rekstur Seðlabanka Íslands og félaga í hans eigu. Innri endurskoðun leggur mat á virkni áhættustýringar og stjórnarháttá með kerfisbundnum vinnubrögðum og styður þannig bankann í að ná markmiðum sínum.

Starfsmannamál

Í upphafi árs 2014 voru 168 starfsmenn í starfsliði bankans, auk seðlabankastjóra og aðstoðarseðlabankastjóra, og 9 starfsmenn í hlutastarfi við ræstingu, samtals 179 starfsmenn. Í lok árs 2014 voru starfsmenn 169, auk seðlabankastjóra og aðstoðarseðlabankastjóra, og 6 starfsmenn í hlutastarfi við ræstingu, samtals 177 starfsmenn. Á árinu voru 12 starfsmenn ráðnir til starfa en 14 létu af störfum. Fjöldi sumarstarfsmanna á árinu 2014 var 12.

Kynjahlutfall breyttist lítillega konum í hag á árinu. Í upphafi árs voru 90 karlar og 89 konur í starfsliði bankans. Í lok árs voru 87 karlar og 90 konur. Ekki varð breyting á kynjahlutfalli í hópi framkvæmdastjóra innan ársins, 5 konur og 5 karlar.

Í árslok var 31 starfsmaður félaga í eigu Seðlabanka Íslands, þar af 15 hjá Greiðsluveitunni ehf. og 16 hjá Eignasafni Seðlabanka Íslands ehf. og Hildu ehf.

Á árinu var unnið enn frekar að málefnum tengdum heilsu og vellíðan starfsmanna. Enn fremur var lögð áhersla á menningartengd efni og var meðal annars haldin svokölluð menningarvika í lok nóvember þar sem rithöfundar lásu upp úr nýútgefnum bókum sínum, íslenskunámskeið var haldið í tengslum við dag íslenskrar tungu og tónlist flutt.

Stjórn Seðlabanka Íslands 31. desember 2014

Bankaráð

Aðalmenn

Jón Helgi Egilsson formaður
Ágúst Ólafur Ágústsson
Ingibjörg Ingvadóttir
Ragnar Árnason
Björn Valur Gíslason
Auður Hermannsdóttir
Ingvi Hrafn Óskarsson

Varamenn

Sigrún Elsa Smáradóttir
Linda Björk Bentsdóttir
Heiðrún Lind Marteinsdóttir
Hildur Traustadóttir
Leó Löve
Sunna Jóhannsdóttir

Seðlabankastjóri

Már Guðmundsson

Aðstoðarseðlabankastjóri

Arnór Sighvatsson

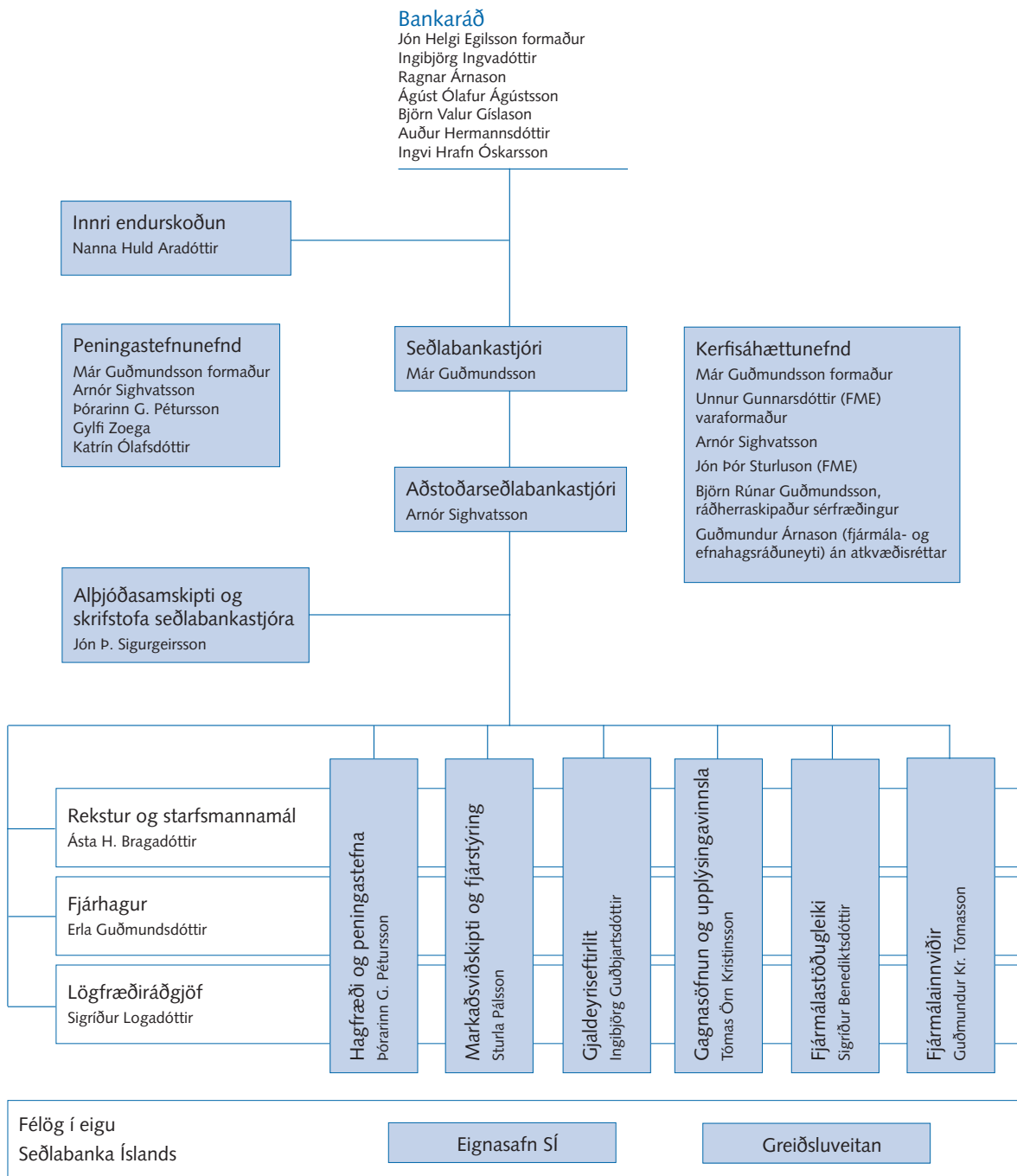
Yfirmenn

Alþjóðasamskipti og skrifstofa bankastjóra:	Jón Þ. Sigurgeirsson framkvæmdastjóri
Fjárhagur:	Erla Guðmundsdóttir framkvæmdastjóri
Fjármálainnviðir:	Guðmundur Kr. Tómasson framkvæmdastjóri
Fjármálastöðugleiki:	Sigríður Benediktsdóttir framkvæmdastjóri
Gagnasöfnun og upplýsingavinnsla:	Tómas Örn Kristinsson framkvæmdastjóri
Gjaldeyriseftirlit:	Ingibjörg Guðbjartsdóttir framkvæmdastjóri
Hagfræði og peningastefna:	Þórarinn G. Pétursson aðal­hagfræðingur
Lögfræðiráðgjöf:	Sigríður Logadóttir aðal­lögfræðingur
Markaðsviðskipti og fjárstýring:	Sturla Pálsson framkvæmdastjóri
Rekstur og starfsmannamál:	Ásta H. Bragadóttir framkvæmdastjóri
Innri endurskoðandi:	Nanna Huld Aradóttir

Félög í eigu Seðlabanka Íslands

Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. (ESÍ):	Haukur C. Benediktsson framkvæmdastjóri
Greiðsluveitan ehf.:	Logi Ragnarsson framkvæmdastjóri

Skipurit Seðlabanka Íslands

SAMSTÆÐUÁRSREIKNINGUR 2014

Áritun óháðra endurskoðenda

Til bankaráðs og bankastjóra Seðlabanka Íslands

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Seðlabanka Íslands fyrir árið 2014. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma staðfestingu yfirstjórnar Seðlabanka Íslands, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um breytingar á eigin fé, yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir og skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á samstæðuársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu samstæðuársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og reikningshaldslegu mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á samstæðuársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í samstæðuársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á samstæðuársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits Seðlabanka Íslands sem varðar gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits Seðlabanka Íslands. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð samstæðuársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu Seðlabanka Íslands á árinu 2014, efnahag hans 31. desember 2014 og breytingu á handbæru fé á árinu 2014, í samræmi við lög um ársreikninga, lög um fjármálafyrirtæki og reglur um reikningsskil og ársreikning Seðlabanka Íslands.

Kópavogur, 26. mars 2015

Deloitte ehf.

Benóní Torfi Eggertsson
endurskoðandi

Jón Rafn Ragnarsson
endurskoðandi

Staðfesting yfirstjórnar Seðlabanka Íslands

Bankaráð og bankastjóri Seðlabanka Íslands staðfesta hér með ársreikning bankans fyrir árið 2014 með undirritun sinni.

Reykjavík, 19. mars 2015

Áritun bankaráðs

Ragnar Árnason
Ágúst Ólafur Ágústsson
Ingibjörg Ingvadóttir

Jón Helgi Egilsson
formaður

Auður Hermannsdóttir
Björn Valur Gíslason
Ingvi Hrafn Óskarsson

Áritun seðlabankastjóra

Már Guðmundsson

Staðfesting fjármála- og efnahagsráðherra

Með skírskotun til yfirlýsingar endurskoðenda, bankaráðs og seðlabankastjóra staðfestist reikningurinn hér með.

Reykjavík, 26. mars 2015

Bjarni Benediktsson

Rekstrarreikningur ársins 2014

	Skýringar	2014	2013
Vaxtatekjur			
Vaxtatekjur af innlendum eignum.....		19.388.923	29.119.062
Vaxtatekjur af erlendum eignum		6.838.704	6.495.539
	1	<u>26.227.628</u>	<u>35.614.602</u>
Vaxtagjöld			
Vaxtagjöld af innlendum skuldum.....		(17.301.028)	(17.110.835)
Vaxtagjöld af erlendum skuldum		(2.706.684)	(3.268.051)
	2	<u>(20.007.712)</u>	<u>(20.378.886)</u>
		Hreinar vaxtatekjur	15.235.715
Rekstrartekjur			
Þjónustutekjur	3	1.474.846	1.280.427
Þjónustugjöld	4	(1.121.958)	(917.610)
Seðlar úr umferð		(196)	0
Tekjur af hlutafjäreign	5	40.195	65.663
Verðbreytingar innlendra skuldabréfa.....		1.599.049	20.876.141
Verðendurmat fullnustueigna		613.075	0
Verðendurmat erlendra verðbréfa	6	2.746.937	(6.186.528)
Verðendurmat gulleignar	7	(120.397)	(3.672.694)
Gengishagnaður af gjaldeyrisviðskiptum	8	332.693	887.584
Sala kerfis		0	129.400
		<u>5.564.244</u>	<u>12.462.383</u>
		Hreinar rekstrartekjur	27.698.098
Rekstrargjöld			
Laun og launatengd gjöld	9	(2.335.860)	(2.065.222)
Annar rekstrarkostnaður	10	(1.210.785)	(1.180.266)
Kostnaður af seðlum og mynt	11	(68.389)	(313.795)
Afskriftir fastafjármuna	26	(169.188)	(207.082)
Virðisrýrnun krafna	12	(257.512)	(8.036.762)
		<u>(4.041.734)</u>	<u>(11.803.126)</u>
		Rekstrarhagnaður fyrir skatta	15.894.972
Tekjuskattur.....	14	(2.707.876)	(5.420.761)
		Hagnaður án gengismunar og framlags	10.474.211
Framlag til ríkissjóðs		0	(6.516.660)
Gengismunur	13	6.185.091	(12.250.192)
		<u>Hagnaður (tap) ársins</u>	<u>(8.292.641)</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

Eignir	Skýringar	2014	2013
Gulleign	16	9.597.822	8.816.672
Erlendar eignir	17-20	518.019.660	476.543.770
Gjaldeyrisstaða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	21	3.447.240	3.326.298
Innlendar fjáreignir	22-25	401.763.108	473.368.092
Varanlegir rekstrarfjármunir	26	4.745.108	4.852.419
Fullnustueignir og fasteignir til sölu	28	9.725.128	11.488.826
Aðrar eignir	29	5.034.936	20.046.700
Tekjuskattsinnæign	27	1.264.992	3.742.341
Eignir		<u>953.597.993</u>	<u>1.002.185.117</u>
Eigið fé og skuldir			
Stofnfé		83.501.000	57.501.000
Óinnkallað stofnfé	38	(52.000.000)	0
Varasjóður	15	9.313.826	0
Endurmat fasteigna og lausafjármuna		4.348.056	4.397.000
Annað eigið fé		29.863.773	27.909.014
Eigið fé	39	<u>75.026.655</u>	<u>89.807.014</u>
Seðlar og mynt	31	49.955.315	47.015.508
Erlendar skuldir	32	45.678.267	123.016.341
Mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	21	20.621.220	19.898.237
Innstæður fjármálastofnana	33	69.016.442	77.168.373
Aðrar innstæður	34	578.337.314	473.765.713
Innlendar fjárskuldir	35	113.197.784	141.078.441
Tekjuskattsskuldbinding	27	20.010	36.523
Lífeyrisskuldbinding	36	255.427	316.448
Aðrar skuldir	37	1.489.560	23.565.861
Ógreitt framlag til ríkissjóðs		0	6.516.660
Skuldir		<u>878.571.339</u>	<u>912.378.104</u>
Eigið fé og skuldir		<u>953.597.993</u>	<u>1.002.185.117</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2014

Rekstrarhreyfingar	2014	2013
Innheimtar vaxtatekjur	25.648.397	24.456.830
Greidd vaxtagjöld	(21.561.282)	(23.338.838)
Innheimtar hreinar vaxtatekjur	4.087.115	1.117.992
Innheimtar þjónustutekjur	1.476.944	1.339.243
Greidd þjónustugjöld	(1.125.656)	(846.444)
Innborgaður arður af hlutafjareign og sala kerfis	40.195	192.151
Innheimtar hreinar rekstrartekjur	4.478.598	1.802.942
Greidd rekstrargjöld	(3.568.714)	(3.522.451)
Handbært fé frá rekstri (til rekstrar) án skatta og framlags	909.884	(1.719.509)
Greiddur tekjuskattur	(2.154.539)	(2.231.839)
Greitt framlag í ríkissjóð	(6.516.660)	(2.185.769)
Handbært fé til rekstrar	(7.761.315)	(6.137.117)
Fjárfestingarhreyfingar		
Lán gegn veði og daglán, lækkun	0	12.350.000
Keyptir rekstrarfjármunir	(61.877)	(152.943)
Fullnustueignir, sala að frádregnum viðbótum	3.562.583	0
Seld (keypt) hlutabréf	173.430	(47.850)
Seld ríkisbréf	10.183	6.773.214
Keypt verðbréf	(10.935.339)	0
Seld verðbréf	34.577.393	292.716
Afborganir af verðbréfum o.fl.	23.415.088	19.538.024
Keypt gull	(6.569)	0
Keypt verðbréf í gjaldeyrisforða	(191.778.158)	(168.562.897)
Seld verðbréf í gjaldeyrisforða	167.922.480	97.266.219
Fjármagnstekjuskattur dótturfélaga, lækkun (hækkun)	54.842	(148.625)
Skiptasamningar, lækkun	0	1.662.999
Sérstök dráttarréttindi Alþjóðagjaldeyrissjóðsins	(7.681)	629.895
	26.926.376	(30.399.248)
Fjármögnunarhreyfingar		
Seðlar og mynt í umferð, hækkun	2.939.807	1.873.460
Tekið lán hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum (afborganir)	(50.402.017)	0
Tekin lán hjá seðlabönkum Norðurlanda (afborganir)	(30.845.000)	0
Innstæðubréf, (lækkun) hækkun	(132.750.000)	27.600.000
Bundin innlán, hækkun	106.913.214	0
Gjaldeyrisinnstæður, hækkun (lækkun)	28.043.636	(2.983.899)
Innstæður innlánsstofnana (lækkun)	(20.270.413)	(1.571.293)
Innstæður annarra aðila o.fl., hækkun	12.548.722	45.927
Innstæður ríkissjóðs, hækkun (lækkun)	55.744.996	(51.873.541)
Skiptasamningar	(242.321)	0
	(28.319.376)	(26.909.346)
Breyting á handbæru fé		
Lækkun á erlendum bankainnstæðum	(9.154.315)	(63.445.710)
Gengismunur erlendra bankainnstæðna	1.951.299	(7.217.530)
Erlendar bankainnstæður í ársbyrjun	42.578.316	113.241.556
Erlendar bankainnstæður í árslok	35.375.300	42.578.316

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Yfirlit um breytingar á eigin fé 2014

	Stofnfé	Óinnkallað stofnfé	Vara- sjóður	Endurmat fasteigna	Annað eigið fé	Eigið fé samts
Eigið fé 1. janúar 2013.....	57.501.000			4.449.711	36.148.944	98.099.655
Tap ársins 2013.....					(8.292.641)	(8.292.641)
Afskrift endurmetinna eigna 2013 ..				(52.711)	52.711	0
Eigið fé 31. desember 2013	<u>57.501.000</u>			<u>4.397.000</u>	<u>27.909.014</u>	<u>89.807.014</u>
Eigið fé 1. janúar 2014	57.501.000			4.397.000	27.909.014	89.807.014
Lækkun stofnfjár	(26.000.000)					(26.000.000)
Innkallanlegt stofnfé skv. samk.....	52.000.000	(52.000.000)				0
Hagnaður ársins			9.313.826		1.905.815	11.219.641
Afskrift endurmetinna eigna 2014				(48.944)	48.944	0
Eigið fé 31. desember 2014	<u>83.501.000</u>	<u>(52.000.000)</u>	<u>9.313.826</u>	<u>4.348.056</u>	<u>29.863.773</u>	<u>75.026.655</u>

Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

- Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga, nr. 3/2006, ákvæði laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, og reglur um reikningsskil og ársreikning Seðlabanka Íslands.
- Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi og veita upplýsingar í skýringum um tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.
- Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað.
- Ársreikningur samstæðunnar tekur til ársreikninga Seðlabanka Íslands og félaga í eigu bankans („dótturfélög“ skv. reikningsskilareglum).

Meðal markmiða samstæðureikningsskilanna er að birta einungis tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og er því viðskiptum innan hennar eytt út við gerð reikningsskilanna. Ef við á eru gerðar leiðréttingar á reikningsskilum dótturfélaga til að samræma þau við reikningsskilaaðferðir samstæðunnar.

- Dótturfélög eru félög þar sem Seðlabankinn fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar bankinn hefur vald til ákvörðunartöku um fjármál og rekstur félagsins. Eignarhlutar í þeim eru færðir samkvæmt hlutdeildaraðferð og eru eignarhlutar í hlutdeildarfélögum færðir á kostnaðarverði að teknu tilliti til hlutdeildar í rekstri og virðisrýrnunar einstakra fjárfestinga. Tap félaganna umfram hlutdeild er aðeins gjaldfært hafi félagið gengist í ábyrgð eða stofnað til skuldbindinga fyrir þeirra hönd.
- Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við miðgengi í árslok 2014. Tekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

Grundvöllur reikningsskilanna

Mat og ákvarðanir

Samstæða

Eignarhlutir í dótturfélögum

Erlendir gjaldmiðlar

	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	2014	2013	2014	2013
Evra (EUR)	154,86	162,38	154,27	158,50
Bandaríkjadalur (USD)	116,75	122,23	126,90	115,03
Sterlingspund (GBP)	192,17	191,22	197,66	190,21
Kanadadalur (CAD)	105,71	118,72	109,59	108,07
Dönsk króna (DKK)	20,77	21,77	20,72	21,25
Norsk króna (NOK)	18,54	20,83	17,14	18,92
Sænsk króna (SEK)	17,03	18,76	16,44	17,95
Svissneskur franki (CHF)	128,00	131,91	128,29	129,19
Japanskt jen (JPY)	1,10	1,26	1,06	1,10
Pólskt slot (PLN)	37,01	38,69	36,08	38,21

Verðtryggðar eignir og skuldir

- Verðtryggðar eignir og skuldir eru skráðar með áföllnum verðbótum í árslok 2014 og er miðað við viðeigandi vísitölugildi í janúar 2015 sem endurspeglar verðlag í lok ársins 2014. Verðbætur eru færðar í rekstrarreikning með vöxtum.

Verðbréf

- Verðbréf í gjaldeyrisforða bankans eru skráð á markaðsverði og matsbreytingar eru færðar í rekstrarreikning.

Skráning tekna og gjalda

- Tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið hvort sem innheimta hefur farið fram eða ekki. Hið sama á við um gjöld, þau eru færð þegar til þeirra er stofnað hvort sem þau voru greidd eða ekki. Í rekstrarreikning færast enn fremur matsbreytingar af verðbréfum hvort sem þær eru innleystar eða óinnleystar.

Seðlar og mynt

- Kostnaður af útgáfu seðla og myntar er færður til gjalda þegar hann fellur til.
- Seðlar og mynt í umferð er skráð á nafnvirði. Upphæðin er fengin með því að draga frá virði seðla og myntar sem Seðlabanki Íslands fær frá framleiðendum, bæði virði seðla og myntar sem er í fjárhirslu og virði seðla og myntar sem Seðlabanki Íslands hefur eytt. Breytingin er færð til gjalda í rekstrarreikning.

Skattamál

- Tekjuskattur er reiknaður og færður í ársreikninginn. Útreikningur hans byggist á afkomu fyrir skatta að teknu tilliti til varanlegs mismunar á skattalegri afkomu og afkomu samkvæmt ársreikningi. Tekjuskattshlutfall er 20%.
- Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.
- Frestaður skattur stafar af mismun efnahagsliða í skattauppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattstofn félagsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þess.
- Tekjuskattsinneign er metin á reikningsskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

Varanlegir rekstrarfjármunir

- Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru annaðhvort færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð eða endurmatsaðferð. Samkvæmt kostnaðarverðsaðferðinni eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand. Samkvæmt endurmatsaðferðinni er notast við gangvirði á þeim degi sem varanlegir rekstrarfjármunir eru endurmetnir, að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun. Samkvæmt endurmatsaðferðinni er notast við

gangvirði á þeim degi sem varanlegir rekstrarfjármunir eru endurmetnir, að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun.

- Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði/endurmatsverði miðað við eignarhaldstíma á árinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.
- Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi.
- Gull í gjaldeyrisforða bankans er skráð á markaðsverði í Bandaríkjadöllum og matsbreytingar eru færðar í rekstrarreikning.
- Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að félagið verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna tiltekins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

Gulleign

Skuldbindingar

Skýringar með samstæðuársreikningi 2014

Vaxtatekjur

1. Vaxtatekjur greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
<i>Vaxtatekjur af innlendum eignum:</i>		
Vaxtatekjur af daglánum	7.397	2.494
Vaxtatekjur af veðlánum	1.384	14.205
Vaxtatekjur af markaðsbréfum.....	1.077.134	832.125
Vaxtatekjur af verðtryggðum verðbréfum	1.773.193	20.894.297
Vaxtatekjur af öðrum innlendum eignum	16.529.816	7.375.941
	<u>19.388.923</u>	<u>29.119.062</u>
<i>Vaxtatekjur af erlendum eignum:</i>		
Vaxtatekjur af gulli	7.292	0
Vaxtatekjur af bankareikningum.....	42.964	58.151
Vaxtatekjur af verðbréfum	6.701.974	6.435.677
Vaxtatekjur af öðrum erlendum eignum.....	86.474	1.711
	<u>6.838.704</u>	<u>6.495.539</u>

- Vaxtatekjur af innlendum eignum lækkuðu um 9,7 ma.kr. frá árinu 2013 eða um 33,4%. Helstu ástæður eru höfuðstólslækkanir skuldabréfa sem og uppgreiðslur lána.
- Vaxtatekjur af daglánum hækkuðu um 4,9 m.kr. milli ára, úr 2,5 m.kr. árið 2013 í 7,4 m.kr. árið 2014. Veitt voru 20 daglán á árinu 2014 samtals að fjárhæð 26 ma.kr. Veitt voru 13 daglán á árinu 2013 að fjárhæð 13 ma.kr. Meðalvextir daglána árið 2014 voru 6,9% samanborið við 7% fyrir árið 2013.
- Vaxtatekjur af veðlánum lækkuðu um 90,3% á árinu en aðeins eitt veðlán var veitt, ekkert veðlán var útistandandi í árslok 2014. Meðalvaxtaprósenta árið 2014 var 5,9% samanborið við 6% árið 2013.
- Vaxtatekjur af markaðsbréfum hækka um 245 m.kr. milli ára eða um 29%.
- Vaxtatekjur af verðtryggðum verðbréfum lækka um 19,1 ma.kr. milli ára en á sama tíma hækka vaxtatekjur af öðrum innlendum eignum um 9,1 ma.kr. milli ára. Breytingar þessar má rekja til samkomulags milli ríkissjóðs og Seðlabanka Íslands frá 30. desember 2013 sem fól í sér skilmálabreytingu á skuldabréfi. Við skilmálabreytinguna breyttust ákvæði um vexti og ákvæði um verðbætur af skuldabréfinu féllu niður. Bréfið ber óverðtryggða vexti og miðast við vexti af viðskiptareikningum fjármálaafyrirtækja hjá Seðlabankanum. Verðbætur vegna verðtryggðra bréfa eru bókfærðar sem vaxtatekjur. Hækkun neysluverðsvísitölu var 0,8% árið 2014 samanborið við 3,1% árið 2013.
- Vaxtatekjur af gulli á árinu 2014 voru 7,3 m.kr. Fjárstýring bankans byrjaði aftur að lána gull til ávöxtunar í júní 2014.

- Vaxtatekjur af erlendum bankareikningum lækkuðu um 26% eða um 15 m.kr. Meginástæða þess eru lágir vextir á alþjóðamarkaði.
- Vaxtatekjur af erlendum verðbréfum hækkuðu um 266 m.kr. á milli ára. Erlend verðbréfaeign hækkaði um 48,7 ma.kr. á árinu 2014.

Vaxtagjöld

2. Vaxtagjöld greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
<i>Vaxtagjöld af innlendum skuldum:</i>		
Vaxtagjöld af innstæðubréfum	3.948.812	7.084.365
Vaxtagjöld af bundnum innlánnum	5.118.509	0
Vaxtagjöld af viðskiptareikningum	4.026.722	3.570.733
Vaxtagjöld af viðskiptareikningum ríkissjóðs	3.843.769	5.617.609
Vaxtagjöld af gjaldeyrisreikningum	93.516	207.102
Vaxtagjöld af öðrum innlendum skuldum	269.700	631.026
	<u>17.301.028</u>	<u>17.110.835</u>
<i>Vaxtagjöld af erlendum skuldum:</i>		
Vaxtagjöld af stöðu við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	1.737.800	1.846.257
Vaxtagjöld af erlendum lánum	968.885	1.421.794
	<u>2.706.684</u>	<u>3.268.051</u>

- Vaxtagjöld af innlendum skuldum hækkuðu um 190 m.kr. eða um 1,1%.
- Vaxtagjöld af innstæðubréfum voru um 3,9 ma.kr. en í maímánuði 2014 voru gerðar breytingar á stjórnækjum peningastefnunnar og útbodum 28 daga innstæðubréfa hætt.
- Vaxtagjöld af bundnum innlánnum námu um 5,1 ma.kr. á árinu 2014. Bundin innlán komu í stað innstæðubréfa og boðin eru tvenns konar bundin innlán, annars vegar bundin innlán til viku í senn sem bera fasta vexti og hins vegar bundin innlán til mánaðar í senn.
- Vaxtagjöld af viðskiptareikningum hækkuðu um 456 m.kr. eða um 12,8%. Meðalvextir á viðskiptareikningum árið 2014 voru 4,9% samanborið við 5% árið 2013. Viðskiptavextir Seðlabanka Íslands höfðu verið óbreyttir frá nóvember 2012 en lækkuðu úr 5% niður í 4,25% á seinni hluta árs 2014.
- Vaxtagjöld af viðskiptareikningum ríkissjóðs lækkuðu um 1,8 m.kr. eða um 31,6%. Meðalvextir á viðskiptareikningum árið 2014 voru 4,9% samanborið við 5% árið 2013.
- Vaxtagjöld af erlendum skuldum lækkuðu um 561 m.kr. eða 17,2% sem rekja má til uppgreiðslu á láni við Seðlabanka Noregs í júlí 2014.

Þjónustutekjur

3. Þjónustutekjur greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Tekjur af greiðslumiðlun	1.036.794	1.080.689
Tekjur vegna markaðsviðskipta	134.915	135.387
Húsaleigutekjur fullnustueigna	279.362	32.433
Aðrar þjónustutekjur	23.775	31.918
	<u>1.474.846</u>	<u>1.280.427</u>

- Þessa miklu aukningu á húsaleigutekjum má rekja til starfsemi Hildu.

Þjónustugjöld

4. Þjónustugjöld greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Gjöld af greiðslumiðlun	616.505	473.362
Gjöld vegna gjaldeyrisútboða	49.937	82.648
Gjöld af lántöku	21.658	25.798
Gjöld vegna verðbréfavíðskipta	66.061	78.086
Eignaumsýslugjöld	48.547	121.299
Rekstrarkostnaður fullnustueigna	249.577	126.796
Önnur þjónustugjöld	69.673	9.620
	<u>1.121.958</u>	<u>917.610</u>

Tekjur af hlutafjäreign

5. Tekjur af hlutafjäreign greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Arðstekjur frá BIS	40.122	62.751
Aðrar arðstekjur	73	2.912
	<u>40.195</u>	<u>65.663</u>

Verðendurmat erlendra verðbréfa og sjóða

6. Verðendurmat erlendra verðbréfa og sjóða greinist þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Erlend verðbréf, gangvirðisbreyting	2.697.894	(6.186.528)
Erlendir verðbréfasjóðir, gangvirðisbreyting	49.043	0
	<u>2.746.937</u>	<u>(6.186.528)</u>

Nafnverð erlendra verðbréfa og sjóða eftir gjaldmiðlum:

	2014	2013
EUR	1.115.000.000	1.035.000.000
GBP	81.000.012	94.000.012
PLN	204.129.000	204.129.000
USD	2.136.500.000	2.022.000.000
CNY	61.555	

Verðendurmat gulleignar

7. Verðlækkun gullforða bankans, miðað við fastgengi, nam 120 m.kr. 2014 samanborið við verðlækkun 3,7 ma.kr. árið 2013. Markaðsverð gulls var 1.184,37 Bandaríkjadalir á hverja únsu í árslok 2014 en 1.201,64 á únsu í upphafi árs sem nemur um 1,4% lækkun milli ára.

Gengishagnaður af gjaldeyrisviðskiptum

8. Gengishagnaður af gjaldeyrisviðskiptum nam alls 332,7 m.kr. á árinu 2014. Á árinu 2013 var hagnaður af gjaldeyrisviðskiptum 887,6 m.kr.
- Hér er að mestu leyti um að ræða innleystan hagnað af gjaldeyrisútböðum og afleiðuviðskiptum.
 - Gengishagnaður af þeim gjaldeyrisviðskiptum, þar sem bankinn seldi erlendan gjaldeyri og keypti til baka, bókfærðist sem hagnaður.

	2014	2013
Gengishagnaður af gjaldeyrisviðskiptum (þús.kr.)	332.693	887.584
	<u>332.693</u>	<u>887.584</u>

Laun og launatengd gjöld

9. Laun og launatengd gjöld greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Laun	1.884.390	1.639.902
Lífeyrissjóður	271.892	228.318
Launatengd gjöld	190.757	150.211
Framlag til lífeyrisskuldbindinga	(11.179)	46.792
	<u>2.335.860</u>	<u>2.065.222</u>
Fjöldi starfa í árslok	208	197

- Á árinu 2014 námu heildarlaun bankastjóra og bankaráðs 54,6 m.kr. Bankastjóri fær ekki greidda þóknun fyrir setu í stjórnnum og nefndum sem stofnanir og fyrirtæki á fjármálamarkaði standa sameiginlega að eða sem Seðlabanki Íslands tilnefnir fulltrúa í skv. lögum. Heildargreiðslur til bankastjóra og bankaráðs á árinu 2014 greinast þannig í m.kr.:

	2014	2013
<i>Bankastjóri</i>		
Már Guðmundsson	20,3	20,0
<i>Aðstoðarbankastjóri</i>		
Arnór Sighvatsson	21,4	18,1
<i>Bankaráð</i>		
Lára V. Júlíusdóttir	0,0	1,6
Ólöf Nordal	2,6	1,4
Aðrir bankaráðsmenn og varamenn	10,3	9,9
	<u>54,6</u>	<u>51,0</u>

Önnur rekstrargjöld

10. Önnur rekstrargjöld greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Aðkeypt þjónusta	815.202	762.840
Rekstur eigna og lausafjármuna	219.526	248.285
Ýmsir rekstrarliðir	176.057	169.140
	<u>1.210.785</u>	<u>1.180.266</u>

Kostnaður af seðlum og mynt

11. Kostnaður af seðlum og mynt greinist þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Seðlaprentun	62.155	299.329
Dreifingarkostnaður	0	129
Búnaður	6.234	14.337
	<u>68.389</u>	<u>313.795</u>

- Í október 2013 var settur nýr tíu þúsund króna seðill í umferð.

Virðisrýrnun krafna

12. Gjaldfærð virðisrýrnun krafna nam alls 257,5 m.kr. á árinu 2014 samanborið við 8 ma.kr. árið áður. Bankinn færir afskriftareikning krafna vegna þeirra krafna sem hann telur að muni tapast en ekki er um endanlega afskrift að ræða.

Gengismunur

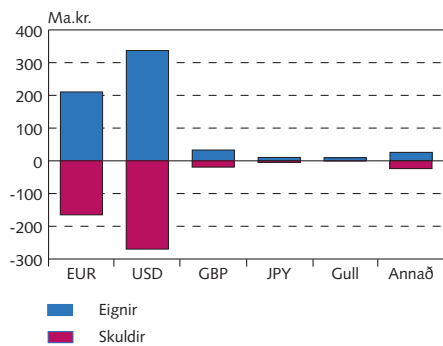
13. Gengismunur greinist þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Gull	890.848	(1.268.093)
Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn	(550.433)	1.745.690
Erlendar bankainnstæður	1.951.299	(7.217.530)
Erlend verðbréf	21.153.864	(40.258.273)
Erlendar skammtímaskuldir	(3.184.487)	10.735.414
Erlend lán, gjaldeyrisreikningar	(18.637.477)	33.579.105
Afleiður	3.851.303	(5.509.740)
Annað	710.173	(4.056.764)
	<u>6.185.091</u>	<u>(12.250.192)</u>

Breyting helstu gjaldmiðla gagnvart íslensku krónunni var þannig (%):

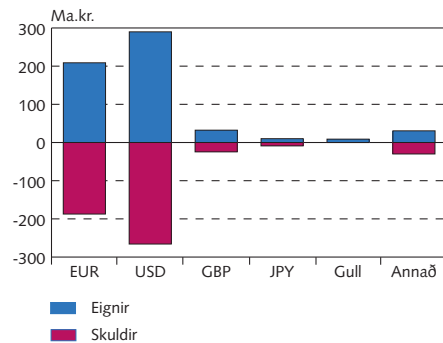
	2014	2013
USD	10,32	-10,65
EUR	-2,67	-6,65
GBP	3,92	-8,62
NOK	-9,39	-17,90
DKK	-2,48	-6,64
SEK	-8,39	-9,16
JPY	-3,05	-26,73
CAD	1,41	-16,46
XDR	3,64	-10,43

Heildareignir og -skuldir í erlendum gjaldmiðli 2014

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Heildareignir og -skuldir í erlendum gjaldmiðli 2013

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Tekjuskattur

14. Seðlabanki Íslands er undanþeginn tekjuskatti skv. 4. gr. laga um tekjuskatt, nr. 90/2003. Gjaldfærður tekjuskattur í ársreikningi er vegna félaga í eigu bankans og greinist hann þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf.....	(2.686.546)	(5.374.563)
Greiðsluveitan ehf.....	(21.330)	(46.198)
	<u>(2.707.876)</u>	<u>(5.420.761)</u>

- Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2015 nemur 225,7 millj.kr.

Virkur tekjuskattur greinist þannig (þús.kr.):

	2014		2013	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður félaga í eigu bankans	7.525.739		20.096.575	
Skatthlutfall	(1.505.148)	-20	(4.019.315)	-20
Ófrádráttarbær kostnaður	(27.993)	0	(8)	0
Hlutdeild í afkomu félaga í eigu bankans				
sem ekki færa tekjuskattsinneign	153.786	2,0	446.668	2,2
Skattskyldar tekjur vegna innheimtra skuldabréfa...		0,0	(1.869.453)	-9,3
Breyting á niðurfærslu tekjuskatts	(1.307.187)	-17,4		0,0
Breyting á skattstofni ársins	(21.334)	-0,3	21.347	0,1
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	<u>(2.707.876)</u>	<u>-36,0</u>	<u>(5.420.761)</u>	<u>-27,0</u>

Ráðstöfun til ríkissjóðs

15. Með lögum nr. 122/2014, um breytingu á lögum nr. 36/2001, um Seðlabanka Íslands, voru gerðar veigamiklar breytingar á reglum um ráðstöfun hagnaðar. Frá og með 1. janúar 2014 skal Seðlabanki Íslands halda sérstakan reikning meðal eiginfjárliða og skal hann nefndur „Varasjóður“.

- Meginmarkmiðið með því að halda varasjóð er að tryggja að aðeins sá hagnaður sem hefur verið innleystur myndi grundvöll til ráðstöfunar til ríkissjóðs eða til eflingar á eigin fé bankans. Þannig getur Seðlabankinn fært óinnleystan hagnað í varasjóð. Óinnleyst tap, umfram þegar skráðan óinnleystan hagnað, færast til lækkunar á hagnaði sem er til ráðstöfunar. Þessi framsetning er hluti af varfærum reikningsskilum seðlabanka og miðar að því að hagnaði sé ráðstafað þegar hann myndast.
- Verðendurmat skal samanstanda af uppfærðu markaðsverði og gengisbreytingu gjaldmiðla, og skal það ná til fjárhagslegra eigna og skulda, afleiðna og gulls. Fjármálagerningar í innlendum og erlendum gjaldmiðlum skulu verðmetnir hver fyrir sig.
- Bæði innleystur og óinnleystur hagnaður er færður í gegnum rekstrarreikning. Framlög í varasjóði samanstanda af mismun á kostnaðarverði og skráðu markaðsverði. Við breytingarnar sem taka gildi á árinu 2014 skal kostnaðarverð endurspegla markaðsverð 31. desember 2013.

Rekstrarniðurstaða greinist þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Hreinar vaxtatekjur	6.219.916	15.235.715
Verðendurmat, innleyst og óinnleyst	4.581.152	2.980.157
Gengismunur, innleystur og óinnleystur	6.517.785	(11.362.608)
Tekjur af hlutafjáreignum	40.195	65.663
Aðrar tekjur	1.474.846	1.377.394
Rekstrargjöld	(4.906.377)	(4.651.542)
Tekjuskattur	(2.707.876)	(5.420.761)
Hagnaður (tap) ársins	<u>11.219.641</u>	<u>(1.775.982)</u>
Ráðstafað sem hér segir:		
Í varasjóð	9.313.826	
Til ríkissjóðs	1.905.815	

Varasjóður greinist þannig (þús.kr.):

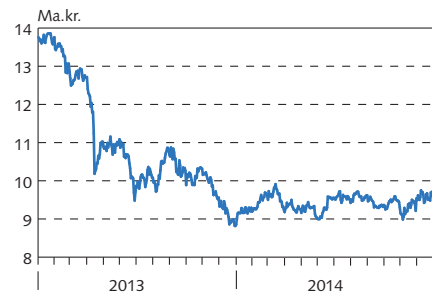
	2014
Erlend verðbréf	3.249.131
Gengismunur	6.185.091
Gull	(120.397)
Staða í árslok 2014	<u>9.313.826</u>

- Hagnaður ársins skv. ársreikningi er 11,2 ma.kr. Þar af eru 9,3 ma.kr. óinnleystur hagnaður sem ráðstafað er inn á varasjóð. Ráðstöfun á hagnaði til ríkissjóðs er því 1,9 ma.kr. og er til greiðslu 30. apríl 2015.

Gulleign

16. Gulleign bankans var 63.831,46 únsa í árslok 2014. Gulleign er færð á gangvirði í árslok 2014 en únsan var þá metin á 1.184,37 Bandaríkjadali sem samsvarar 150.297 kr. Gulleignin þannig metin nam 9,6 ma.kr. í árslok 2014.

Þróun gulleignar

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Breyting gulleignar greinist þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Staða í upphafi árs	8.816.672	13.757.459
Kaup á árinu	6.525	0
Verðendurmat	(120.397)	(3.672.694)
Gengismunur	890.848	(1.268.093)
Áfallnir vextir	4.174	0
Staða í lok árs	<u>9.597.822</u>	<u>8.816.672</u>

Erlendar eignir

17. Erlendar eignir greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Erlendar bankainnstæður	35.375.300	42.578.316
Erlend verðbréf	479.195.656	431.765.493
Erlendir verðbréfasjóðir	1.318.043	0
Sérstök dráttarréttindi við AGS	1.013.801	953.074
Erlendar afleiður	103.534	0
Erlendar eignir utan forða	1.013.326	1.246.886
	<u>518.019.660</u>	<u>476.543.770</u>

18. Erlendar bankainnstæður greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Innstæður í erlendum seðlabönkum	17.800.255	21.007.210
Innstæður í Alþjóðagreiðslubankanum	10.004.213	12.832.260
Innstæður í öðrum erlendum bönkum	7.570.832	8.738.847
	<u>35.375.300</u>	<u>42.578.316</u>
Innstæður, lausar til útgreiðslu	25.384.094	33.304.234
Bundnar innstæður, lausar innan 3 mánaða	9.991.206	9.274.082
	<u>35.375.300</u>	<u>42.578.316</u>

19. Breytingar á erlendum verðbréfum og sjóðum á árinu greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Staða í upphafi árs.....	431.765.493	407.285.698
Kaup á árinu.....	191.779.189	164.995.614
Sala og innheimtur á árinu.....	(166.931.784)	(94.071.018)
Verðendurmat.....	2.746.937	(6.186.528)
Gengismunur.....	21.153.864	(40.258.273)
	<u>480.513.699</u>	<u>431.765.493</u>

20. Erlendar eignir utan forða:

Erlendar eignir utan gjaldeyrisforða greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Eignarhlutir í Alþjóðagreiðslubankanum.....	184.486	184.486
Aðrar eignir utan gjaldeyrisforða.....	828.840	1.062.400
	<u>1.013.326</u>	<u>1.246.886</u>

Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn (AGS)

21. Úthlutaður kvóti Íslands við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn nam 117,6 m. SDR í árslok 2014. Kvótinn var greiddur að 1/4 hluta með gullframlagi á sínum tíma en að öðru leyti með krónuframlagi. Gjaldreyrisstaða bankans við sjóðinn nam 18,8 m. SDR sem er mismunurinn á kvótanum og krónuineign sjóðsins hjá bankanum, sbr. neðangreinda töflu. Lántaka bankans í formi úthlutunar sjóðsins á SDR nam 112,2 m. SDR. Önnur lánastaða bankans við sjóðinn nam 238,2 m. SDR.

<i>Eignir:</i>	SDR	ISK (þús.kr.)
Kvóti Seðlabanka Íslands.....	117.600	21.614.880
Inneign hjá Seðlabanka Íslands.....	(98.846)	(18.167.829)
Gjaldeyrissstaða Seðlabankans hjá AGS.....	18.755	3.447.240
Innstæða Seðlabankans hjá AGS.....	5.516	1.013.801
	<u>24.271</u>	<u>4.461.041</u>
<i>Skuldir:</i>		
Mótvirði úthlutaðra SDR.....	112.194	20.621.220
Viðskiptareikningur AGS hjá Seðlabanka Íslands.....	7	1.247
Lántaka frá AGS.....	238.224	43.785.622
	<u>350.425</u>	<u>64.408.089</u>

Innlendar fjáreignir

22. Mótaðilar innlendra fjáreigna greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Fjármálastofnanir.....	175.799.490	201.370.791
Ríkissjóður.....	155.357.252	181.508.210
Fjármálastofnanir í slitameðferð.....	58.321.812	57.128.898
Aðrir aðilar.....	12.284.555	33.360.194
	<u>401.763.108</u>	<u>473.368.092</u>

23. Innlendar fjáreignir við fjármálastofnanir greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Afleiður.....	2.108.931	356.644
Innstæður.....	338.301	3.028.799
Húsbréf.....	7.289.012	8.100.831
Húsnæðisbréf.....	0	47.696
Sveitarfélagabréf.....	94.362	105.265
Útlán.....	165.968.884	189.731.554
	<u>175.799.490</u>	<u>201.370.791</u>

24. Innlendar fjáreignir við ríkissjóð greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Skuldabréf.....	145.622.896	172.034.789
Ríkisbréf.....	9.368.361	9.169.167
Ríkisbréf í erlendum gjaldeyri.....	365.995	304.253
	<u>155.357.252</u>	<u>181.508.210</u>

Breytingar á skuldabréfi ríkissjóðs greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013	2012	2011	2010
Staða í upphafi árs.....	172.034.789	170.865.296	173.073.569	164.388.389	161.141.868
Höfuðstóll.....	170.949.651	139.283.206	146.651.654	146.651.654	146.651.654
Höfuðstólslækkun.....	(26.000.000)				
Verðbætur.....		36.429.875	31.475.711	25.358.795	16.726.965
Áfallnir vextir.....	673.245	1.085.139	106.379	1.063.120	1.009.770
Greiðsla.....		(4.763.431)	(7.368.448)		
Staða í lok árs.....	<u>145.622.896</u>	<u>172.034.789</u>	<u>170.865.296</u>	<u>173.073.569</u>	<u>164.388.389</u>

- Þann 30. desember 2014 var stofnfé bankans lækkað um 26 ma.kr. og var stofnfjárlækkuninni ráðstafað til lækkunar á höfuðstóli skuldabréfsins við ríkissjóð samhliða breytingu á lögum um Seðlabanka Íslands. Skilmálum skuldabréfsins var einnig breytt samkvæmt samkomulagi milli ríkissjóðs og Seðlabanka Íslands sem tók gildi 1. janúar 2015.

25. Gjaldfallin lán í eigu ESÍ námu 58,3 ma.kr. í árslok 2014 samanborið við 57,1 ma.kr. í árslok 2013.

<i>Gjaldfallin veðlán greinast þannig (þús.kr.):</i>	2014	2013	2012	2011
Staða í upphafi árs.....	57.128.898	56.472.249	53.682.450	101.951.118
Yfirtaka gjaldfallinna veðlána á árinu	1.192.913	86.829	2.935.149	
Fullnusta eigna				(34.497.885)
Verðbreytingar		569.820	(145.349)	(3.515.636)
Afborganir og gengismunur				(10.255.147)
Staða í lok árs	<u>58.321.812</u>	<u>57.128.898</u>	<u>56.472.249</u>	<u>53.682.450</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir

26. Varanlegir rekstrarfjármunir voru færðir til eignar á árinu 2005 miðað við matsverð í lok þess árs. Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru annaðhvort færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð eða endurmatsaðferð. Samkvæmt kostnaðarverðsaðferðinni eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand. Samkvæmt endurmatsaðferðinni er notast við gangvirði á þeim degi sem varanlegir rekstrarfjármunir eru endurmetnir, að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun.

- Varanlegir rekstrarfjármunir í árslok 2014 greinast þannig (þús.kr.):

	Land	Fasteignir	Lausafé	Söfn	Samtals
<i>Kostnaðar- og matsverð</i>					
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2013		90.976	704.137	8.126	803.239
Matsverð í ársbyrjun 2013	24.000	4.575.331	32.726	237.000	4.869.057
Samtals í ársbyrjun 2013	<u>24.000</u>	<u>4.666.307</u>	<u>736.863</u>	<u>245.126</u>	<u>5.672.296</u>
Eignfært á árinu		5.877	92.093		97.970
Selt (kostnaðarverð)			(3.123)		(3.123)
Selt og aflagt á árinu (matsverð)			(2.500)		(2.500)
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2014		96.853	793.107	8.126	898.086
Matsverð í ársbyrjun 2014	24.000	4.575.331	30.226	237.000	4.866.557
Samtals í ársbyrjun 2014	<u>24.000</u>	<u>4.672.184</u>	<u>823.333</u>	<u>245.126</u>	<u>5.764.642</u>
Eignfært á árinu		2.048	59.829		61.877
Selt og aflagt á árinu (kostnaðarverð) ..			(195.244)		(195.244)
Kostnaðarverð í árslok 2014		98.901	657.692	8.126	764.719
Matsverð í árslok 2014	24.000	4.575.331	30.266	237.000	4.866.557
Samtals í árslok 2014	<u>24.000</u>	<u>4.674.232</u>	<u>687.918</u>	<u>245.126</u>	<u>5.631.275</u>
<i>Afskriftir</i>					
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2013		5.426	284.993		290.419
Matsverð í ársbyrjun 2013		390.387	28.959		419.346
Samtals í ársbyrjun 2013	<u>0</u>	<u>395.812</u>	<u>313.952</u>	<u>0</u>	<u>709.764</u>

	<i>Land</i>	<i>Fasteignir</i>	<i>Lausafé</i>	<i>Söfn</i>	<i>Samtals</i>
Afskrift ársins á kostnaðarverði		1.041	154.330		155.371
Afskrift ársins á matsverði		48.944	2.767		51.711
Selt og aflagt á árinu (kostnaðarverð) ..			(3.123)		(3.123)
Selt (kostnaðarverð)			(1.500)		(1.500)
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2014		6.466	436.200		442.667
Matsverð í ársbyrjun 2014		439.331	30.266		469.556
Samtals í ársbyrjun 2014	0	445.797	466.426	0	912.223
Afskrift ársins á kostnaðarverði		1.167	119.077		120.244
Afskrift ársins á matsverði		48.944			48.944
Selt og aflagt á árinu (kostnaðarverð) ..			(195.244)		(195.244)
Kostnaðarverð í árslok 2014		7.364	360.033		367.666
Matsverð í árslok 2014		488.275	30.226		518.501
Samtals í árslok 2014	0	495.909	390.258	0	886.167
<i>Bókfært verð</i>					
Bókfært verð í ársbyrjun 2013	24.000	4.270.495	422.910	245.126	4.962.531
Bókfært verð í ársbyrjun 2014	24.000	4.226.387	356.907	245.126	4.852.419
Bókfært verð í árslok 2014	24.000	4.178.323	297.659	245.126	4.745.108
Afskriftarhlutföll	0%	1-3%	10-33%	0%	

Frestaður skattur

27. Frestaður skattur greinist þannig (þús.kr.):

	<i>Inneign</i>	<i>Skuldbinding</i>	<i>Samtals</i>
Staða 1. janúar 2013	7.034.895	(20.174)	7.014.721
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2013	(5.374.563)	(46.198)	(5.420.761)
Leiðréttur skattstofn vegna fyrra árs	(21.347)		(21.347)
Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2013	2.103.356	29.849	2.133.205
Staða 31. desember 2013	3.742.341	(36.523)	3.705.818
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2014	(2.685.080)	(22.796)	(2.707.876)
Leiðréttur skattstofn vegna fyrra árs	21.334		21.334
Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2015	186.396	39.309	225.706
Staða 31. desember 2014	1.264.992	(20.010)	1.244.982

Fullnustueignir og fasteignir til sölu

28. Fullnustueignir og fasteignir til sölu greinast þannig (þús.kr.)

	2014	2013
Staða í ársbyrjun	11.488.826	1.748.836
Leiðrétt frá fyrra ári ¹	1.302.694	
Fullnustað á árinu		515.285
Yfirtaka á árinu	570.169	10.162.590
Eignfærðar endurbætur	668.338	
Selt á árinu	(4.917.973)	(1.180.097)
Matsbreytingar og söluhagnaður	613.075	242.212
Staða í árslok	9.725.128	11.488.826

1. Hér er um að ræða leiðréttu yfirtöku frá fyrra ári í tengslum við samning ESÍ, Dróma og Arion banka.

- Í lok árs 2013 náðist samningur milli Eignasafns Seðlabanka Íslands ehf. (ESÍ), Hildu ehf. sem er dótturfélag ESÍ, Dróma hf. og Arion banka hf. um yfirtöku ESÍ/Hildu á ákveðnum eignum og skuldum Dróma auk uppgjörs á kröfu Arion banka á Dróma. Uppgjörið greiðist með einstaklingsútlánum og Hilda eignast fyrirtækjalán og fullnustueignir Dróma.

Aðrar eignir

29. Aðrar eignir greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Hlutabréf.....	292.256	624.742
Afdreginn fjármagnstekjuskattur.....	2.526.499	2.104.623
Aðrar eignir.....	2.216.180	17.317.335
	<u>5.034.936</u>	<u>20.046.700</u>

30. Félög í eigu bankans

Nafn félaga í eigu bankans	Staðsetning	Eignarhluti	Nafnverð	Meginstarfsemi
Greiðsluveitan ehf.....	Ísland	100%	20.000.000	Rekstur greiðslukerfa
Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf.....	Ísland	100%	1.001.000	Eignarhaldsfélag
<i>Félag í eigu ESÍ</i>				
Hilda ehf.	Ísland	100%	4.000.000.000	Eignarhaldsfélag

- Eftirfarandi félög eru í eigu Hildu ehf., F25 ehf., D fasteignafélag ehf., F fasteignafélag ehf., Steinsnes ehf. og Fasteignafélagið Hlíðar ehf. Félög í eigu Fasteignafélagsins Hlíðar ehf. eru Ork ehf., Leiguhlíð ehf. og Kistuhlíð ehf.
- Í lok árs 2013 eignaðist Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. hlutabréf í dótturfélögum við yfirtöku á eignum og skuldum Dróma. Ein samstæða dótturfélaga er undanskilin samstæðuársreikningi Seðlabanka Íslands í samræmi við 3. tl. 70. gr. laga um ársreikninga.

Seðlar og mynt

31. Seðlar og mynt í umferð (þús.kr.):

<i>Seðlar:</i>	2014	2013
10.000 krónur.....	13.197.500	5.535.000
5.000 krónur.....	28.156.000	33.311.000
2.000 krónur.....	260.000	294.000
1.000 krónur.....	4.216.500	3.927.000
500 krónur.....	1.210.750	1.178.750
Samtals	<u>47.040.750</u>	<u>44.245.750</u>
<i>Mynt:</i>		
100 krónur.....	1.730.600	1.624.600
50 krónur.....	494.940	482.890
10 krónur.....	471.850	450.120
5 krónur.....	110.149	107.434
1 króna.....	107.026	104.714
Samtals	<u>2.914.565</u>	<u>2.769.758</u>
Samtals í umferð	<u>49.955.315</u>	<u>47.015.508</u>

- Nýr tíu þúsund króna seðill var settur í umferð 24. október 2013. Hlutdeild seðilsins er um 28% af andvirði seðla í umferð 2014. Tilgangur með útgáfu seðilsins var að gera greiðslumiðlun á Íslandi hagkvæmari, meðal annars með því að fækka seðlum í umferð.

Erlendar skuldir

32. Erlendar skuldir greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Lán frá AGS.....	43.785.622	91.064.553
Lán frá Seðlabanka Noregs.....	0	31.544.167
Aðrar skuldir.....	1.892.644	407.621
	<u>45.678.267</u>	<u>123.016.341</u>

- Útgreiðslur frá AGS í tengslum við efnahagsáætlun sjóðsins og íslenskra stjórnvalda voru alls átta; fyrsti hluti lánsins var að upphæð 560 m. SDR, næstu fjórar útgreiðslur námu hver um sig 105 m. SDR og síðustu þrjár útgreiðslur námu hver um sig 140 m. SDR. Heildarlánafyrirgreiðsla AGS vegna efnahagsáætlunarinnar var 1.400 m. SDR. Í lok árs 2011 hafði verið dregið að fullu á heildarlánafyrirgreiðsluna 1.400 m. SDR. Á árinu 2012 voru greiddar innborganir inn á lánið að fjárhæð 888 m. SDR. Í lok árs 2014 var greitt inn á lánið að fjárhæð 275 m. SDR, sem hefur í för með sér að afborganir sem áttu að byrja í janúar á næsta ári hefjast ekki fyrir en í október 2015.
- Ríkissjóður Íslands og Seðlabanki Íslands endurgreiddu fyrirfram þann 22. júlí 2014 lán frá Norðurlöndunum sem tekin voru í tengslum við efnahagsáætlun stjórnvalda sem studd var af AGS árið 2008. Þann 21. desember 2009 var fyrsti hluti láns frá Norðurlöndunum greiddur til Íslands í tengslum við efnahagsáætlun stjórnvalda og AGS, annar hlutinn var greiddur 28. júní 2010 og þriðji hlutinn var greiddur 30. desember 2011. Seðlabanki Íslands hafði í árslok 2011 tekið 480 m. evra að láni eða um 76,2 ma.kr. hjá Seðlabanka Noregs. Á árinu 2012 voru greiddar innborganir að fjárhæð 281 m. evra og á árinu 2014 voru greiddar innborganir að fjárhæð 199 m. evra og lánið þar með að fullu endurgreitt.
- Samkomulag náðist árið 2014 milli Seðlabanka Íslands og tryggingafélagsins Allianz um að félagið komi með til landsins erlenda gjaldeyri til mótvægis við yfir helming framtíðariðgjaldagreiðslna sem fara úr landi til að draga úr neikvæðum áhrifum á greiðslujöfnuð Íslands. Er mótfamlagið í efnahag bankans sem bundið innlán í evrum.
- Afborganir af höfuðstól erlendra langtímaskulda greinast þannig (þús.kr.):

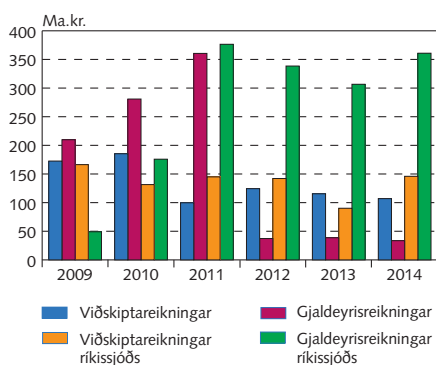
	<i>Samtals</i>
Afborganir 2015.....	12.424.747
Afborganir 2016.....	31.360.875
Samtals.....	<u>43.785.622</u>

Innstæður fjármálastofnana

33. Innstæður fjármálastofnana greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Viðskiptareikningar innlánsstofnana	31.372.443	51.642.653
Viðskiptareikningar annarra fjármálastofnana.....	36.072.427	18.272.781
Gjaldeyrisreikningar	1.571.571	7.252.939
	<u>69.016.442</u>	<u>77.168.373</u>

Próun innlendra reikninga og gjaldeyrisreikninga

Heimild: Seðlabanki Íslands.

- Þátttakendur í stórgreiðslukerfi Seðlabankans geta verið með yfirdráttarheimild innan dags á stórgreiðslureikningi sínum. Ef þátttakandi er með yfirdráttarheimild þarf hann að leggja fram tryggingar vegna greiðslna í kerfinu sem eru verðbréf sem Seðlabankinn metur hæf hverju sinni. Fjárhæð trygginga svarar til innandagsheimildar hvers þátttakanda hverju sinni, að viðbættu áhættuálagi.
- Í lok ársins 2014 námu tryggingar í stórgreiðslukerfi 17,7 ma.kr. að markaðsvirði.

34. Innstæður annarra aðila greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Ríkissjóður	143.214.772	88.022.275
Ríkisstofnanir	2.735.410	2.156.661
Gjaldeyrisreikningar ríkissjóðs.....	360.885.101	306.635.669
Erlendir aðilar með innlendar innstæður.....	22.766.119	29.438.619
Bundinn gjaldeyri fjármálastofnana í slitameðferð	10.029.718	9.193.712
Gjaldeyrisreikningar fjármálastofnana í slitameðferð	13.908.653	14.132.840
Innlendar innstæður annarra aðila.....	24.797.542	24.185.937
	<u>578.337.314</u>	<u>473.765.713</u>

- Innstæður annarra aðila hækka um 22% hjá bankanum og námu 578,3 ma.kr. í árslok 2014 samanborið við 473,8 ma.kr. árið 2013. Þessa hækkingu má að mestu leyti rekja til hækkingar á viðskiptareikningum ríkissjóðs vegna arðgreiðslu frá Landsbankanum og sérstaka bankaskattsins. Aukning vegna gjaldeyrisinnstæðu er í tengslum við skuldabréfaútgáfu ríkissjóðs á Evrópumarkaði.

Innlendar fjárskuldir

35. Innlendar fjárskuldir greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Innstæðubréf	0	133.109.736
Bundin innlán	105.661.364	0
Bundin skuldabréf ríkissjóðs í erlendum gjaldeyri	7.451.999	7.891.275
Afleiðusamningur við ríkissjóð	84.421	0
Skiptasamningur	0	77.430
	<u>113.197.784</u>	<u>141.078.441</u>

- Peningastefnunefnd samþykkti á fundi sínum 20. maí 2014 tillögu seðlabankastjóra um breytingar á stjórnækjum peningastefnunnar. Vikulegum útboðum 28 daga innstæðubréfa var hætt en fjármála-fyrirtækjum í viðskiptum við Seðlabanka Íslands þess í stað boðin tvenns konar bundin innlán sem verða veðhæf í viðskiptum við bankann.

Lífeyrisskuldbindingar

36. Samkvæmt mati tryggingastærðfræðings námu skuldbindingar Seðlabanka Íslands vegna eftirlauna fyrrverandi bankastjóra, maka þeirra og forstjóra Þjóðhagsstofnunar, en bankinn bar helming af rekstrarkostnaði þeirra, samtals 255,4 m.kr. í árslok 2014. Greiðslur vegna þessara kjara námu alls 49,8 m.kr. á árinu 2014 og færast til lækkunar á áður færðri skuldbindingu. Lækkun skuldbindingar bankans, að teknu tilliti til greiðslna, nam 11,1 m.kr. á árinu 2014 og er hún tekjufærð.

Breyting skuldbindingarinnar á árinu greinist þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Lífeyrisskuldbinding í upphafi árs	316.448	318.117
Greitt vegna eftirlauna	(49.842)	(48.461)
Breyting ársins	(11.179)	46.792
Lífeyrisskuldbinding í lok árs	<u>255.427</u>	<u>316.448</u>

Aðrar skuldir

37. Aðrar skuldir greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Hlutdeild ríkissjóðs í gjaldeyrisviðskiptum	162.444	1.093.413
Ógreiddir skattar	225.706	2.133.205
Aðrar skuldir	1.101.410	20.339.242
	<u>1.489.560</u>	<u>23.565.861</u>

Innkallanlegt eigið fé

38. Í upphafi árs 2015 gerðu Seðlabanki Íslands og ríkissjóður með sér samkomulag um innkallanlegt eigið fé Seðlabankans, með stoð í 3. mgr. 34. gr. laga nr. 36/2001, um Seðlabanka Íslands, með síðari breytingum, og var miðað við að breytingarnar hefðu

áhrif frá og með 31. desember 2014. Með samkomulaginu skuldbindur ríkissjóður sig, á grundvelli heimildar í fjárlögum, til að leggja Seðlabankanum til 52 ma.kr. eigið fé í formi markaðshæfra eigna, ef bankinn kallar eftir því, í þeim tilgangi að uppfylla lágmarkskröfur um innborgað eigið fé.

Þróun á eiginfjárlutfalli bankans

39. Á síðastliðnum fimm árum hefur eigið fé bankans breyst eins og eftirfarandi tafla sýnir (tölur í m.kr.):

	2014	2013	2012	2011	2010
Eigið fé í ársbyrjun (án endurmats).....	70.679	85.409	93.650	79.275	64.825
Endurmat eigna í árslok	4.348	4.450	4.502	4.555	4.607
Eigið fé í árslok	<u>75.027</u>	<u>89.807</u>	<u>98.100</u>	<u>83.778</u>	<u>69.379</u>
<i>Stöðutölur/hlutföll í lok árs (ma.kr.):</i>					
Heildareignir bankans	953.598	1.002.200	1.068.100	1.580.700	1.277.600
Eigið fé (án endurmats eigna)	70.679	85.409	93.650	79.275	64.825
Eiginfjárlutfall bankans.....	7,9%	9,0%	9,2%	5,3%	5,4%

Ríkissjóður

40. Hreinar vaxtatekjur af vaxtaberandi eignum og skuldum við ríkissjóð greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Vaxtatekjur af skuldabréfi	8.591.538	4.356.883
Verðbætur af skuldabréfi	0	6.189.581
Vaxtatekjur af ríkisbréfum.....	650.781	501.942
Vaxtatekjur af erlendum verðbréfum	107.296	93.218
	<u>9.349.615</u>	<u>11.141.624</u>
Vaxtagjöld af viðskiptareikningum	3.843.769	5.618.609
Vaxtagjöld af gjaldeyrisreikningum.....	84.541	196.914
Vaxtagjöld af bundnu skuldabréfi í erlendum gjaldeyri.....	427.040	443.908
Vaxtagjöld af afleiðusamningum.....	84.421	0
	<u>4.439.771</u>	<u>6.259.432</u>
Hreinar vaxtatekjur	<u>4.909.844</u>	<u>4.882.193</u>

- Hreinar vaxtaberandi eignir og skuldir greinast þannig (þús.kr.):

	2014	2013
Skuldabréf	145.622.896	172.034.789
Ríkisbréf.....	9.368.361	9.169.167
Ríkisbréf í erlendum gjaldeyri	365.995	304.253
	<u>155.357.252</u>	<u>181.508.210</u>
Ríkissjóður	143.214.772	88.022.275
Ríkisstofnanir	2.735.410	2.156.661
Gjaldeyrisreikningar ríkissjóðs.....	360.885.101	306.635.669
Bundin skuldabréf ríkissjóðs í erlendum gjaldeyri	7.451.999	7.891.275
Afleiðusamningur	84.421	0
	<u>514.371.703</u>	<u>404.705.881</u>

Eignir utan efnahags, ábyrgðarskuldbindingar og önnur mál

41. Seðlabanki Íslands er skuldbundinn til að greiða Alþjóðagreiðslubankanum áskrift að hlutafé verði eftir því kallað. Þegar hafa verið greidd 25% af áskrift en 75% hluti getur komið til greiðslu og nemur hann 785 m.kr.
- Seðlabanki Íslands hafði í árslok 2014 aðgang að lánafyrirgreiðslu hjá Alþjóðagreiðslubankanum, í formi endurhverfra verðbréfavíðskipta, að fjárhæð 400 milljónir Bandaríkjadala, sem svarar til 51 ma.kr. Bankinn nýtti sér ekki þessa fyrirgreiðslu á árinu 2014.
 - Búið er að ganga frá undirritun dómsáttar er varðar málsókn Kortabjónustunnar á hendur Greiðsluveitunni, Valitor og Borgun og er málinu þar með lokið.
 - Slitastjórn Saga Capital hf. hefur höfðað málsókn vegna endurfjármögnunar skulda Saga Capital við Seðlabanka Íslands og fjárhagslegrar endurskipulagningar Saga Capital á árinu 2010. Stefnu-fjárhæð er 14.294 m.kr. en að mati stjórnenda mun málsóknin að öllum líkindum ekki leiða til útstreymis fjármuna.

Afleiðusamningar

42. Afleiður eru flokkaðar eftir því annars vegar hvort afleiðan sé skráð í gjaldeyrisforða, þ.e. hún er gerð við erlendan aðila og er í erlendum gjaldeyri, eða hins vegar aðrar afleiður. Virði afleiðna er skráð sem nettóverðmæti. Nettó merkir eignir að frádregnum skuldbindingum.
- Framvirkir samningar um gjaldeyrisviðskipti (e. FX forward) eru skráðir miðað við framvirkan höfuðstól sem margfaldaður er með muninum á milli uppgjörs gengis og gengis á viðskiptadegi (stundargengi/samningsgengi). Munurinn á milli gengis á viðskiptadegi og samningsgengis er færður í gegnum rekstur.
 - Framvirkir skiptasamningar um gjaldeyrisviðskipti (e. FX Swap) eru bókaðir annars vegar sem stundarleggur og hins vegar sem framvirkur leggur. Stundarleggur er bókfærður eins og stundarviðskipti (e. FX spot) og framvirkur leggur er bókaður eins og framvirkir samningar.
 - Hagnaður framvirkra samninga og skiptasamninga um gjaldeyrisviðskipti bókfærast sem gengishagnaður af gjaldeyrisviðskiptum.

Áhættustýring

43. Seðlabanki Íslands er opinber stofnun sem hefur ákveðnu hlutverki að gegna samkvæmt ákvæðum laga sem einkum lúta að peningamálastjórnun með vaxtaákvörðunum sínum og ávöxtun gjald-eyrisvarasjóðs landsmanna. Áhætta í rekstri hans er því nokkuð af annarri gerð en í rekstri annarra fjármálastofnana þó að sömu heiti séu notuð. Fjárhagsleg áhætta Seðlabanka Íslands greinist í kröfu-, lausafjár- og markaðsáhættu. Kröfuáhætta er hætta á tapi vegna þess að mótaðilar eða útgefendur eru ófærir um að standa við fjárhagslegar skuldbindingar sínar á réttum tíma. Kröfuáhætta er skipt upp í útgefandaáhættu, mótaðilaáhættu og uppgjörs-áhættu. Lausafjáraáhætta er sú áhætta að Seðlabankinn verði ófær um að sinna verkefnum sínum og skyldum vegna þess að eignir eru ónógar, ekki er hægt að selja þær í tíma eða aðeins er hægt að

selja þær með verulegum afslætti. Markaðsáhætta er skilgreind sem hætta á tapi eða skerðingu fjáreigna vegna breytinga á markaðsvirði eignanna. Markaðsáhætta skiptist í gjaldeyrisáhætta, vaxtaáhætta, vaxtaálagsáhætta og gullverðsáhætta. Að auki býr bankinn við rekstraráhætta en það er áhættan af því að mannleg mistök eigi sér stað eða innri verkferlar og kerfi bregðist. Rekstraráhætta er stjórnað af starfsmönnum bankans á daglegum grunni en kappkostað er að innleiða eftirlit og verkferla sem lágmarka áhættuna.

- Eignahlið samstæðureiknings Seðlabankans samanstendur mestmegnis af erlendum hluta, sem varðveittur er í gjaldeyrisvarasjóði bankans, og innlendum fjáreignum þar sem mótaðilar eru aðallega fjármálastofnanir og ríkissjóður. Hér á eftir fylgir umsögn um meginfjárhagslega áhættu Seðlabankans sem að stærstum hluta er vegna gjaldeyrisforða, markaðsviðskipta við fjármálastofnanir og krafna á fjármálastofnanir í gegnum Eignasafn Seðlabankans (ESÍ).

Gjaldeyrisforði

- Við stýringu gjaldeyrisforða er farið eftir starfsreglum um varðveislu gjaldeyrisforða sem samþykktar voru í ágúst 2012. Í reglunum eru sett ytri mörk ásættanlegrar fjárhagslegrar áhættu vegna gjaldeyrisforða.

Kröfuáhætta

- Hér að neðan er gjaldeyrisforði sundurliðaður eftir tegund, láns-hæfismati og heimalandi útgefanda og mótaðila.

Tegund útgefenda og mótaðila í gjaldeyrisforða	2014	2013
Ríkissjóðir	47,6%	49,9%
Ríkisstofnanir	26,2%	25,3%
Fjölpjódastofnanir	12,0%	8,9%
Einingar sambandsríkja	1,6%	2,1%
Sértryggð skuldabréf	0,7%	1,0%
Fjármálafyrirtæki	2,5%	1,8%
Peningamarkaðssjóðir	0,0%	0,0%
Innstæður í seðlabönkum og Alþjóðagreiðslubankanum	5,1%	6,9%
Innstæður í Alþjóðagjaldeyrissjóðnum	0,9%	0,9%
Innstæður í fjármálafyrirtækjum	1,5%	1,5%
Gull	1,8%	1,8%

- Lánshæfismat útgefenda og mótaðila í gjaldeyrisforða.

Dreifing á verðbréfum í gjaldeyrisforða eftir lánshæfismati (útgefendaáhætta, 90,7% af forða):

Lánshæfismat	2014	2013
AAA	63,1%	83,4%
AA+	23,5%	8,5%
AA	3,6%	1,2%
AA-	4,0%	2,1%
A+	0,3%	0,0%
A	1,8%	0,0%
A-	1,3%	2,0%
BBB+	1,4%	2,1%
BBB	0,9%	0,0%
BBB-	0,0%	0,8%

- Innstæður hjá seðlabönkum og Alþjóðagreiðslubankanum í gjald-eyrisforða jafngilda 5,1% af forða. Seðlabankar eru að jafnaði ekki með lánsþæfismat en varsla peninga hjá þessum aðilum ætti að jafngilda hæsta mögulega lánsþæfismati mótaðila (mótaðila-áhætta).
- Innstæður hjá viðskiptabönkum í gjald-eyrisforða jafngilda um 1,5% af forða sem dreift er í mismunandi gjaldmiðlum hjá mismunandi bönkum og leitast bankinn við að halda þessum innstæðum í lágmarki (mótaðilaáhætta).

Dreifing á erlendum eignum í gjald-eyrisforða eftir heimalandi útgefenda/mótaðila:

Land	Lánsþæfismat	2014	2013
Bandaríkin	AAA	27,45%	24,71%
Þýskaland	AAA	19,10%	21,33%
Fjölþjóðastofnanir ¹	AAA	11,94%	8,85%
Holland	AAA	9,68%	10,81%
Frakkland	AA+	5,87%	6,66%
Finnland	AAA	3,77%	3,41%
Bretland	AA+	3,05%	4,00%
Noregur	AAA	2,39%	2,24%
Kanada	AAA	2,13%	2,40%
Alþjóðagreiðslubankinn (BIS) ²	AAA	1,84%	2,64%
Lúxemborg	AAA	1,65%	0,0%
Austurríki	AAA	1,55%	1,04%
Pólland	A-	1,58%	1,75%
Ítalía	BBB+	1,28%	1,49%
Svíþjóð	AAA	1,26%	2,80%
Danmörk	AAA	1,02%	1,75%
Spánn	BBB	0,88%	0,68%
Írland	BBB+	0,30%	0,36%
Kína	A+	0,24%	0,0%
Japan	A+	0,15%	0,12%
Ástralía	AAA	0,12%	0,24%
Sviss	AAA	0,02%	0,03%
Belgía	AA	0,02%	0,0%

1. Fjölþjóðastofnanir sem fjárfest er í hafa allar lánsþæfi AAA. 2. Gull er 1,8% af gjald-eyrisforða 2014 og 1,8% 2013. Gjald-eyrisstaða við Alþjóðagjald-eyrissjóðinn er 0,9 % 2014 og 0,9% 2013.

Uppgjörsáhætta

- Uppgjörsáhætta er sú áhætta að uppgjör fari ekki fram eins og til var ætlast, t.d. ef mótaðili afhendir ekki verðbréf þegar Sí hefur afhent peninga o.s.frv. Vegna fárra viðskipta að jafnaði er uppgjörsáhætta í forða oftast mjög lítil. Stærstu viðskipti eru að jafnaði skuldabréfaviðskipti en þau eru ekki gerð upp hjá uppgjörsmiðstöðinni fyrr en bréf og lausafé mætast, því er uppgjörsáhættan í viðskiptunum minni háttar. Reglur bankans um kröfuáhættu og lausafjárahættu setja uppgjörsáhættu bankans ytri mörk.

Lausafjánhætta

- Lausafjánhætta er sú áhætta að Seðlabankinn verði ófær um að sinna verkefnum sínum og skyldum vegna þess að eignir eru ónógar, ekki er hægt að selja þær í tíma eða aðeins er hægt að selja þær með verulegum afslætti. Gjaldeyrisforði bankans er að miklum meirihluta varðveittur í auðseljanlegum verðbréfum, innstæðum í seðlabönkum og innstæðum hjá Alþjóðagreiðslubankanum.
- Í eftirfarandi töflu kemur fram hvernig eignir og skuldir Seðla-bankans í heild greinast eftir gjaldkræfni. Í töflunni kemur fram mismunur miðað við erlenda og innlenda gjalddagastöðu. Tölur í milljónum.

Greining eftirstöðva eftir eignum og skuldum í innlendum og erlendum gjaldmiðli 2013:

M.kr.	Gjaldfallið	Óbundið	Innan 3 mán.	3-12 mán.	1-5 ára	Yfir 5 ára	Samtals
<i>Eignir í erlendum gjaldmiðli</i>							
Gulleign		23	8.793				8.817
Erlendar eignir		466.208	9.274		1.062		476.544
Gjaldeyrisstaða við AGS		3.326					3.326
Innlendar fjáreignir		3.029			69.562		72.590
Aðrar eignir		2					2
<i>Eignir í innlendum gjaldmiðli</i>							
Innlendar fjáreignir	57.129			181.508	128.780	33.360	400.778
Fastafjármunir og lausafjármunir		4.852					4.852
Aðrar eignir		29.429		2.105	3.742		35.276
	57.129	506.869	18.067	183.613	203.146	33.360	1.002.185
<i>Skuldir í erlendum gjaldmiðli</i>							
Erlendar skuldir			408		91.065	31.544	123.016
Mótvirði við AGS		19.898					19.898
Innstæður fjármálastofnana		7.253					7.253
Aðrar innstæður		359.401					359.401
Innlendar fjárskuldir						7.969	7.969
Aðrar skuldir		127					127
<i>Skuldir í innlendum gjaldmiðli</i>							
Seðlar og mynt		47.016					47.016
Innstæður fjármálastofnana		69.915					69.915
Aðrar innstæður		114.365					114.365
Innlendar fjárskuldir			133.110				133.110
Tekjuskattsskuldbinding					37		37
Lífeyrisskuldbinding				40	48	229	316
Aðrar skuldir			21.306	8.650			29.956
	0	617.975	154.823	8.690	91.149	39.741	912.378
Mism. í erl. gjalddagastöðu	0	85.909	17.660	0	(20.441)	(39.513)	43.615
Mism. í innl. gjalddagastöðu	57.129	(197.014)	(154.415)	174.923	132.438	33.132	46.192
Heildarstaða	57.129	(111.105)	(136.756)	174.923	111.997	(6.381)	89.807

Greining eftirstöðva eftir eignum og skuldum í innlendum og erlendum gjaldmiðli 2014:

M.kr.	Gjaldfallið	Óbundið	Innan 3 mán.	3-12 mán.	1-5 ára	Yfir 5 ára	Samtals
<i>Eignir í erlendum gjaldmiðli</i>							
Gulleign.....		29	9.569				9.598
Erlendar eignir.....		507.096	9.991	104	829		518.020
Gjaldeyrisstaða við AGS.....		3.447					3.447
Innlendar fjáreignir.....		338			69.561		69.899
Aðrar eignir.....		2					2
<i>Eignir í innlendum gjaldmiðli</i>							
Innlendar fjáreignir.....	58.322			155.357	105.900	12.285	331.864
Fastafjármunir og lausafjármunir..		4.745					4.745
Aðrar eignir.....		12.232		2.526	175		14.933
	<u>58.322</u>	<u>527.889</u>	<u>19.560</u>	<u>157.987</u>	<u>177.555</u>	<u>12.285</u>	<u>953.598</u>
<i>Skuldir í erlendum gjaldmiðli</i>							
Erlendar skuldir.....				1.893	43.786		45.678
Mótvirði við AGS.....		20.621					20.621
Innstæður fjármálastofnana.....		1.572					1.572
Aðrar innstæður.....		407.590					407.590
Innlendar fjárskuldir.....						7.452	7.452
Aðrar skuldir.....		127					127
<i>Skuldir í innlendum gjaldmiðli</i>							
Seðlar og mynt.....		49.955					49.955
Innstæður fjármálastofnana.....		67.445					67.445
Aðrar innstæður.....		170.748					170.748
Innlendar fjárskuldir.....			105.661			84	105.746
Tekjuskattskuldbinding.....					20		20
Lífeyrisskuldbinding.....				37	148	70	255
Aðrar skuldir.....			1.137	226			1.363
	<u>0</u>	<u>718.057</u>	<u>106.798</u>	<u>2.155</u>	<u>43.954</u>	<u>7.606</u>	<u>878.571</u>
Mism. í erl. gjalddagastöðu.....	<u>0</u>	<u>81.003</u>	<u>19.560</u>	<u>(1.789)</u>	<u>26.604</u>	<u>(7.452)</u>	<u>117.926</u>
Mism. í innl. gjalddagastöðu.....	<u>58.322</u>	<u>(271.171)</u>	<u>(106.798)</u>	<u>157.621</u>	<u>106.997</u>	<u>12.130</u>	<u>(42.899)</u>
Heildarstaða.....	<u>58.322</u>	<u>(190.168)</u>	<u>(87.238)</u>	<u>155.832</u>	<u>133.601</u>	<u>4.678</u>	<u>75.027</u>

Markaðsáhætta

44. Gjaldeyrisáhætta Seðlabankans er sú áhætta að verða fyrir tjóni vegna breytinga á gengi erlendra gjaldmiðla gagnvart krónum. Leitast er við að lágmarka gjaldeyrisáhættu Seðlabankans á hverjum tíma með því að halda eignum í sömu gjaldmiðlum og sömu fjárhæðum og skuldbindingar í erlendum gjaldmiðlum eftir því sem frekast er kostur. Hér er um að ræða samstæðureikning Seðlabankans og ESÍ. Gjaldeyrisáhattuskuldbindingu hreinnar gjaldeyriséignar bankans (gjaldeyrisjöfnuði) er síðan haldið í ákveðinni gjaldmiðlasamsetningu. Bankinn notar afleiður til að stýra gjald-

eyrisáhættu. Gjaldeyrisjöfnuður Seðlabankans í lok árs 2013 og 2014 skiptist með eftirfarandi hætti:

<i>Greining gjaldmiðla eftir eignum og skuldum 2013 (m.kr.):</i>							
<i>Eignir:</i>	<i>Evra</i>	<i>Bandaríkja- dalur</i>	<i>Sterlings- pund</i>	<i>Jen</i>	<i>Aðrir gjaldm.</i>	<i>Gull</i>	<i>Samtals</i>
Gulleign						8.817	8.817
Erlendar eignir	207.198	250.695	24.908	2.288	10.585		495.673
Gjaldeyrisstaða við AGS	1.258	1.424	396	249			3.326
Innlendar fjáreignir	377	37.774	7.015	7.564	20.036		72.765
Aðrar eignir	2						2
	<u>208.832</u>	<u>289.892</u>	<u>32.320</u>	<u>10.100</u>	<u>30.620</u>	<u>8.817</u>	<u>580.584</u>
<i>Skuldir:</i>							
Erlendar skuldir	66.587	39.709	10.842	6.807	19.767		143.712
Mótvirði við AGS	7.523	8.519	2.369	1.487			19.899
Innstæður fjármálastofnana ...	4.971	731	375	255	922		7.253
Aðrar innstæður	108.294	216.943	10.806	308	1.421		337.772
Innlendar fjárskuldir					7.891		7.891
Aðrar skuldir			127				127
	<u>187.376</u>	<u>265.902</u>	<u>24.519</u>	<u>8.857</u>	<u>30.001</u>	<u>0</u>	<u>516.654</u>
Nettóeign í ISK	<u>21.456</u>	<u>23.990</u>	<u>7.800</u>	<u>1.244</u>	<u>620</u>	<u>8.817</u>	<u>63.929</u>

<i>Greining gjaldmiðla eftir eignum og skuldum 2014 (m.kr.):</i>							
<i>Eignir:</i>	<i>Evra</i>	<i>Bandaríkja- dalur</i>	<i>Sterlings- pund</i>	<i>Jen</i>	<i>Aðrir gjaldm.</i>	<i>Gull</i>	<i>Samtals</i>
Gulleign						9.598	9.598
Erlendar eignir	208.895	288.133	23.435	898	10.957		532.318
Gjaldeyrisstaða við AGS	1.224	1.571	412	241			3.447
Innlendar fjáreignir	365	47.277	9.177	9.234	14.862		80.915
Aðrar eignir	2						2
	<u>210.483</u>	<u>336.981</u>	<u>33.024</u>	<u>10.373</u>	<u>25.819</u>	<u>9.598</u>	<u>626.279</u>
<i>Skuldir:</i>							
Erlendar skuldir	17.696	19.953	5.228	3.061	14.544		60.482
Mótvirði við AGS	7.321	9.398	2.462	1.442			20.622
Innstæður fjármálastofnana ...	1	897	175	80	419		1.572
Aðrar innstæður	140.010	239.624	11.450	298	1.304		392.687
Innlendar fjárskuldir					7.452		7.452
Aðrar skuldir	21	1	41				63
	<u>165.049</u>	<u>269.874</u>	<u>19.356</u>	<u>4.880</u>	<u>23.719</u>	<u>0</u>	<u>482.878</u>
Nettóeign í ISK	<u>45.434</u>	<u>67.108</u>	<u>13.667</u>	<u>5.492</u>	<u>2.100</u>	<u>9.598</u>	<u>143.401</u>

Vaxtaáhætta

- Vaxtaáhætta er sú áhætta að fé tapist vegna breytinga á markaðs-vöxtum. Stefna bankans í fjárfestingu miðar að því að bankinn geti ætíð sinnt verkefnum sínum og skyldum. Því er leitast við að erlendar eignir séu seljanlegar og fé er aðeins fest hjá traustum aðilum. Ávöxtun er þó einnig höfð til hliðsjónar við fjárfestingu. Dregið er úr vaxtaáhættu í erlendum gjaldeyri með því að stilla eignum á móti skuldum.

Gullverðsáætta

- Gulleign er hluti af gjaldeyrisforða og eru markaðsbreytingar á gulli því áhætta fyrir Seðlabankann. Gull er þó ekki stór hluti af forða en bankinn á um 64 þúsund únsur af gulli sem jafngildir um 1,8% af gjaldeyrisforða. Á árinu lánaði Seðlabankinn erlendum fjármála-fyrirtækjum gull.

Markaðsviðskipti

- Viðskipti Seðlabankans við innlend fjármálafyrirtæki eru tvenns konar. Annars vegar lána Seðlabankinn fjármálafyrirtækjum lausa-fé til skamms tíma gegn veði, hins vegar leggja fjármálafyrirtæki fé inn á reikninga í Seðlabankanum.
- Kröfuáhætta í lánveitingum Seðlabankans er óveruleg. Veð sem Seðlabankinn tekur vegna lána eru gefin út af íslenska ríkinu eða eru með ríkisábyrgð. Í langflestum tilfellum lána Seðlabankinn til skamms tíma í einu. Verði mótaðili ófær um að greiða lán heldur Seðlabankinn eftir undirliggjandi veði í bréfum sem eru auðseljan-leg og hafa öruggt greiðslufæði. Seðlabankinn tekur alltaf á móti veði áður en lán er veitt og afhendir ekki veð fyrr en lán hefur verið endurgreitt. Uppgjörsáætta bankans er því óveruleg.
- Markaðsáætta: Seðlabankinn vaktar markaðsverð veða sem hann hefur tekið vegna lána eða vegna trygginga í greiðslukerfum. Frádrag (e. haircut) er alltaf tekið af markaðsverði áður en lán er veitt. Verði breyting á markaðsverði eigna getur bankinn kallað sam-dægurs eftir auknum tryggingum.
- Lausafjáraætta: Öll reglubundin viðskipti við fjármálafyrirtæki eru í íslenskum krónum og þess vegna svo til engar líkur á því að Seðlabankinn geti ekki uppfyllt skyldur sínar.

Eignasafn Seðlabanka Íslands

- Kröfuáhætta: ESÍ á kröfur á starfandi fjármálafyrirtæki, fjármálafyrirtæki í slitameðferð, ríkissjóð, fyrirtæki með ríkisábyrgð og önnur fyrirtæki, þar á meðal dótturfélagið Hildu ehf. Umræddar kröfur komust í eigu ESÍ í kjölfar fjármálaáfallsins á árinu 2008 og eiga rætur sínar að rekja til viðskipta Seðlabanka Íslands við fjármála-stofnanir í aðdraganda áfallsins. Eignir Hildu ehf. samanstanda að mestu af fasteignatryggðum fyrirtækjalánum og fasteignum. Kröfuáhætta ESÍ felst að mestu í hættu á tapi ef útgefendur skulda-skjala verða ófærir um að standa við fjárhagslegar skuldbindingar sínar á réttum tíma, að fullu eða að hluta. Kröfur ESÍ á starfandi fjármálafyrirtæki eru að stærstum hluta veðtryggðar, að forminu til í gegnum veðtryggða lánasamninga, veðskuldabréf og sértryggð skuldabréf. Í heild eru um 2/3 hlutar eigna ESÍ veðtryggðir í árslok, beint og óbeint. Um 26% eigna ESÍ eru óveðtryggðar kröfur, að meirihluta á fjármálafyrirtæki í slitameðferð. Aðrar eignir eru hand-bært fé, kröfur á ríkissjóð eða útgefendur með ábyrgð ríkissjóðs.
- ESÍ vaktar eignasafn sitt m.t.t. kröfuáhættu og gerir nauðsynlegar ráðstafanir á hverjum tíma til að viðhalda verðmæti eigna sinna

eins og kostur er í samræmi við samþykktar heimildir stjórnar og framkvæmdastjóra ESÍ. Í þeim ráðstöfunum kunna að felast eftirgjöf krafna, skuldaraskipti, bein fjárútlát, viðskipti með kröfur, yfirtökur og samrunar.

Viðaukar með samstæðuársreikningi

Seðlabanki Íslands

Rekstrarreikningur ársins 2014

	2014	2013
Vaxtatekjur		
Vaxtatekjur af innlendum eignum	14.271.848	17.867.108
Vaxtatekjur af erlendum eignum	6.838.704	6.495.539
	<u>21.110.553</u>	<u>24.362.648</u>
Vaxtagjöld		
Vaxtagjöld af innlendum skuldum	(17.742.382)	(17.667.123)
Vaxtagjöld af erlendum skuldum	(2.706.684)	(3.268.051)
	<u>(20.449.066)</u>	<u>(20.935.174)</u>
Hreinar vaxtatekjur	661.487	3.427.473
Rekstrartekjur		
Þjónustutekjur	330.262	400.698
Þjónustugjöld	(209.517)	(181.781)
Seðlar úr umferð	(196)	0
Tekjur af hlutafjäreign	40.122	62.751
Verðendurmat erlendra verðbréfa	2.746.937	(6.186.528)
Verðendurmat gulls	(120.397)	(3.672.694)
Gengishagnaður af gjaldeyrisviðskiptum	332.693	887.584
	<u>3.119.905</u>	<u>(8.689.970)</u>
Hreinar rekstrartekjur/gjöld	3.781.391	(5.262.497)
Rekstrargjöld		
Laun og launatengd gjöld	(1.942.005)	(1.832.733)
Annar rekstrarkostnaður	(789.140)	(819.136)
Kostnaður af seðlum og mynt	(68.389)	(312.405)
Afskriftir fastafjármuna	(83.585)	(86.805)
Afskrifaðar veðlánakröfur	0	(558)
	<u>(2.883.119)</u>	<u>(3.051.637)</u>
Hlutdeild í afkomu dótturfélaga	4.846.451	14.731.581
Hagnaður án gengismunar og framlags	5.745.030	6.417.447
Gengismunur	5.474.918	(8.193.428)
Hagnaður (tap) án framlags	11.219.641	(1.775.981)
Framlag í ríkissjóð	0	(6.516.660)
Hagnaður (tap) ársins	<u>11.219.641</u>	<u>(8.292.641)</u>

Efnahagur 31. desember 2014

	2014	2013
Eignir		
Gulleign	9.597.822	8.816.672
Erlendar eignir	517.190.820	475.481.370
Gjaldeyrisstaða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	3.447.240	3.326.298
Innlendar fjáreignir	392.315.525	486.184.754
Varanlegir rekstrarfjármunir	4.560.503	4.599.982
Aðrar eignir	30.173.904	25.367.781
	<u>957.285.815</u>	<u>1.003.776.855</u>
Eigið fé og skuldir		
Stofnfé	83.501.000	57.501.000
Óinnkallað stofnfé	(52.000.000)	0
Endurmat fasteigna og lausafjármuna	4.348.056	4.397.000
Varasjóður	9.313.826	0
Annað eigið fé	29.863.773	27.909.014
Eigið fé	<u>75.026.655</u>	<u>89.807.014</u>
Seðlar og mynt	49.955.315	47.015.508
Erlendar skuldir	45.678.267	123.016.341
Mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	20.621.220	19.898.237
Innstæður fjármálastofnana	69.016.442	77.168.373
Aðrar innstæður	582.536.925	495.643.424
Innlendar fjárskuldir	113.197.784	141.078.441
Lífeyrisskuldbinding	255.427	316.448
Aðrar skuldir	997.780	3.316.410
Ógreitt framlag til ríkissjóðs	0	6.516.660
Skuldir	<u>882.259.160</u>	<u>913.842.633</u>
Eigið fé og skuldir	<u>957.285.815</u>	<u>1.003.776.855</u>

Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf.

Rekstrarreikningur ársins 2014

	2014	2013
Vaxtatekjur	8.865.391	18.284.165
Vaxtagjöld	(3.338.112)	(6.501.047)
Hreinar vaxtatekjur	5.527.279	11.783.118
Þjónustutekjur	279.362	182
Laun og launatengd gjöld	(215.041)	(72.439)
Tekjur af hlutafjäreign	73	2.912
Matsbreytingar verðbréfa	2.212.116	20.876.141
Annar rekstrarkostnaður	(371.190)	(271.201)
Virðisrýrnun krafna	(253.466)	(8.036.204)
Þjónustugjöld	(469.020)	(360.175)
	1.182.834	12.139.217
Hagnaður án gengismunar	6.710.113	23.922.335
Gengismunur	710.193	(4.056.731)
Hagnaður fyrir skatta	7.420.306	19.865.604
Tekjuskattur	(2.686.546)	(5.374.563)
Hagnaður ársins	4.733.760	14.491.042

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

	2014	2013
Eignir		
Fastafjármunir		
Hlutabréfaeign	292.256	624.742
Skuldabréfaeign og aðrar langtímakröfur	123.729.569	171.058.889
Veðkröfur á fjármálafyrirtæki í slitameðferð	24.199.333	23.006.419
Almennar kröfur á fjármálafyrirtæki í slitameðferð	34.122.479	34.122.479
Fullnustueignir	9.725.128	11.488.826
Tekjuskattsinneign	1.264.992	3.742.341
	<u>193.333.756</u>	<u>244.043.696</u>
Veltufjármunir		
Markaðsverðbréf	7.310.100	7.449.060
Aðrar skammtímakröfur	4.649.372	19.300.773
Bankainnstæður	3.725.409	24.177.746
	<u>15.684.881</u>	<u>50.927.579</u>
Eignir	<u>209.018.637</u>	<u>294.971.275</u>
Eigið fé og skuldir		
Eigið fé		
Hlutafé	1.001	1.001
Lögbundinn varasjóður	250	250
Óráðstafað, eigið fé	29.064.126	24.330.366
	<u>29.065.377</u>	<u>24.331.617</u>
Langtímaskuldir		
Skuld við tengda aðila	179.537.390	250.497.662
Tekjuskattsskuldbinding	1.466	0
	<u>179.538.856</u>	<u>250.497.662</u>
Skammtímaskuldir		
Ógreiddir, reiknaðir skattar	186.396	2.103.356
Aðrar skuldir	228.007	18.038.640
	<u>414.403</u>	<u>20.141.996</u>
Skuldir	<u>179.953.260</u>	<u>270.639.658</u>
Eigið fé og skuldir	<u>209.018.637</u>	<u>294.971.275</u>

Greiðsluveitan ehf.

Rekstrarreikningur ársins 2014

	2014	2013
Rekstrartekjur	915.063	909.974
Rekstur kerfa	(490.498)	(448.252)
Laun og tengd gjöld	(170.957)	(153.209)
Annar rekstrarkostnaður	(64.801)	(55.716)
Afskriftir	(114.192)	(150.376)
Rekstrarhagnaður	74.615	102.420
Fjármunatekjur	35.940	34.064
Fjármagnsgjöld	(5.123)	(9.246)
Söluhagnaður	0	103.732
Hagnaður fyrir skatta	105.432	230.971
Tekjuskattur	(21.330)	(46.198)
Hagnaður ársins	84.102	184.773

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

	2014	2013
Eignir		
Fastafjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir	213.194	309.615
	<u>213.194</u>	<u>309.615</u>
Veltufjármunir		
Viðskiptakröfur	120.253	105.749
Aðrar skammtímakröfur	32.711	31.182
Handbært fé	812.503	728.764
	<u>965.467</u>	<u>865.696</u>
Eignir	<u>1.178.661</u>	<u>1.175.311</u>
Eigið fé og skuldir		
Hlutafé	20.000	20.000
Yfirverðsreikningur hlutafjár	108.240	108.240
Lögbundinn varasjóður	5.000	5.000
Próunarreikningur	602.749	450.000
Óráðstafað eigið fé	280.448	349.094
Eigið fé	<u>1.016.436</u>	<u>932.334</u>
Langtímaskuldir og skuldbindingar		
Skuldir við fjármálastofnanir	0	25.600
Skuldir við tengda aðila	0	21.400
Tekjuskattsskuldbinding	18.543	36.523
	<u>18.543</u>	<u>83.523</u>
Skammtímaskuldir		
Viðskiptaskuldir	18.474	49.827
Næsta árs afborganir langtímaskulda	47.000	47.000
Ógreiddir reiknaðir skattar	39.309	29.849
Aðrar skammtímaskuldir	38.898	32.778
	<u>143.682</u>	<u>159.454</u>
Skuldir	<u>162.225</u>	<u>242.977</u>
Eigið fé og skuldir	<u>1.178.661</u>	<u>1.175.311</u>

VIÐAUKAR

Fréttir Seðlabanka Íslands á árinu 2014

Nr.			
1	14. janúar 2014	Innlendur gjaldeyrismarkaður og gjaldeyrisforði 2013	
– 2	4. febrúar 2014	Niðurstaða gjaldeyrisútboða	
– 3	5. febrúar 2014	Seðlabanki Íslands heldur gjaldeyrisútboð	
– 4	12. febrúar 2014	Yfirlýsing peningastefnufndar 12. febrúar 2014	
– 5	3. mars 2014	Undirliggjandi erlend staða þjóðarbúsins í lok fjórða ársfjórðungs 2013	
– 6	3. mars 2014	Greiðslujöfnuður við útlönd og erlend staða þjóðarbúsins á fjórða ársfjórðungi 2013	
– 7	18. mars 2014	Niðurstaða gjaldeyrisútboða	
– 8	19. mars 2014	Yfirlýsing peningastefnufndar 19. mars 2014	
– 9	19. mars 2014	Notkun sýndarfjár getur fylgt mikil áhætta	
– 10	19. mars 2014	Aðvörðun til almennings um sýndarfé (e. virtual currencies)	
– 11	31. mars 2014	Seðlabanki Íslands heldur gjaldeyrisútboð	
– 12	14. maí 2014	Niðurstaða gjaldeyrisútboða	
– 13	15. maí 2014	Seðlabanki Íslands heldur gjaldeyrisútboð	
– 14	21. maí 2014	Breytingar á stjórnækjum peningastefnunnar	
– 15	21. maí 2014	Yfirlýsing peningastefnufndar 21. maí 2014	
– 16	3. júní 2014	Greiðslujöfnuður við útlönd og erlend staða þjóðarbúsins á fyrsta ársfjórðungi 2014	
– 17	3. júní 2014	Undirliggjandi erlend staða þjóðarbúsins í lok fyrsta ársfjórðungs 2014	
– 18	11. júní 2014	Reglubundin gjaldeyriskaup hefjast að nýju	
– 19	11. júní 2014	Yfirlýsing peningastefnufndar 11. júní 2014	
– 20	17. júní 2014	Reglum um gjaldeyrisáhrif breytt til að milda áhrif stöðvunar óheimils sparnaðar erlendis	
– 21	20. júní 2014	Staða mála varðandi fyrirkomulag á skráningu og sölu á eignum Eignasafns Seðlabanka Íslands ehf.	
– 22	24. júní 2014	Niðurstaða gjaldeyrisútboða	
– 23	11. júlí 2014	Reglubundin gjaldeyriskaup Seðlabanka Íslands aukin	
– 24	15. júlí 2014	Seðlabanki Íslands heldur gjaldeyrisútboð	
– 25	15. ágúst 2014	Már Guðmundsson endurskipaður seðlabankastjóri	
– 26	20. ágúst 2014	Yfirlýsing peningastefnufndar 20. ágúst 2014	
– 27	26. ágúst 2014	Nýir staðlar við gerð hagskýrslna	
– 28	28. ágúst 2014	Ráðgefandi álit EFTA-dómstólsins birt	
– 29	2. september 2014	Greiðslujöfnuður og erlend staða þjóðarbúsins á öðrum ársfjórðungi 2014	
– 30	2. september 2014	Undirliggjandi erlend staða þjóðarbúsins í lok annars ársfjórðungs 2014	
– 31	2. september 2014	Niðurstaða gjaldeyrisútboða	
– 32	11. september 2014	Samkomulag um tryggingasamninga sem fela í sér sparnað erlendis	
– 33	1. október 2014	Yfirlýsing peningastefnufndar 1. október 2014	
– 34	3. október 2014	Fyrsti fundur kerfisáhættunefndar	
– 35	7. október 2014	Nýtt samkomulag um tryggingasamninga sem fela í sér sparnað erlendis	
– 36	5. nóvember 2014	Yfirlýsing peningastefnufndar 5. nóvember 2014	
– 37	24. nóvember 2014	Ráðgefandi álit EFTA-dómstólsins birt	
– 38	2. desember 2014	Greiðslujöfnuður og erlend staða þjóðarbúsins á þriðja ársfjórðungi 2014	
– 39	2. desember 2014	Undirliggjandi erlend staða þjóðarbúsins í lok þriðja ársfjórðungs 2014	
– 40	4. desember 2014	Nýjar reglur um fjármögnunarhlutfall viðskiptabanka í erlendum gjaldmiðlum	
– 41	4. desember 2014	Seðlabankinn veitir LBI hf. undanþágu fyrir greiðslu til forgangskröfuhafa í kjölfar samkomulags á milli LBI og Landsbankans hf. um breytta skilmála skuldabréfa	
– 42	5. desember 2014	Fjármálaeftirlitið og Seðlabanki Íslands endurnýja samstarfssamning sinn	
– 43	9. desember 2014	Seðlabanki Íslands heldur gjaldeyrisútboð	

- 44 10. desember 2014 Yfirlýsing peningastefnunefndar 10. desember 2014
- 45 19. desember 2014 Fyrirframgreiðsla á AGS-láni
- 46 19. desember 2014 Breyting á útboðsskilmálum vegna kaupa Seðlabanka Íslands á íslenskum krónum í skiptum fyrir erlendan gjaldeyri

Ritaskrá Seðlabanka Íslands árið 2014

Rit á íslensku:

Ársskýrsla 2013.

Fjármálastöðugleiki 2014, tvö hefti.

Peningamál 2014, fjögur hefti.

Fjármálainnviðir 2014.

Hagvísar 2014, fimm hefti.

Upplýsingarit 4: Könnun á verðbréfaeign í árslok 2013, ágúst 2014.

Upplýsingarit 5: Nýir staðlar greiðslujafnaðar og erlendar stöðu þjófdrábúsins, september 2014.

Rit á ensku:

Annual Report 2013.

Financial Stability 2014, tvö hefti.

Monetary Bulletin 2014, fjögur hefti.

Economic Indicators 2014, fimm hefti.

Economy of Iceland 2014.

Informational report 5: New standards for statistics on the balance of payments and international investment position, september 2014.

Central Bank of Iceland Working Papers No. 65, Should Icelandic pensions funds hedge currency risk in their foreign investments?, eftir Ásgeir Danielsson (ágúst 2014).

Central Bank of Iceland Working Papers No. 66, Icelandic boom and bust: Immigration and the housing market, eftir Lúðvík Elíasson (nóvember 2014).

Central Bank of Iceland Working Papers No. 67, A Dynamic Factor Model for Icelandic Core Inflation, eftir Bjarna G. Einarsson (nóvember 2014).

Öll þessi rit eru aðgengileg á vef bankans.

TÖFLUR

Efnisyfirlit töfluviðauka

89	Tafla 1	Almennir inn- og útlánsvextir við Seðlabanka Íslands
90	Tafla 2	Opinber gengisvísitala og vísitölur meðalgengis og raungengis krónunnar
90	Tafla 3	Skipting seðla og myntar eftir stærðum í árslok
91	Tafla 4	Úr reikningum innlánsstofnana
92	Tafla 5	Úr reikningum bankakerfisins
93	Tafla 6	Bindiskylduhlutföll (%)
93	Tafla 7	Helstu vextir sem birtir hafa verið samkvæmt 2. mgr. 10. gr. og bráðabirgðaaákvæði III laga nr. 38/2001, um vexti og verðtryggingu
93	Tafla 8	Dæmi um árlegt meðaltal vaxta nokkurra útlána innlánsstofnana og dráttarvaxta (% á ári)
94	Tafla 9	Efnahagsreikningur Seðlabankans

Tafla 1 Almennir inn- og útlánsvextir við Seðlabanka Íslands¹

	Viðskipta- reikningar	Bindiskyldar innstæður	Daglán, forv.	Lán gegn veði í verðbréfum til 7 daga (nafnvextir)	28 daga inn- stæðubréf (hámarks- nafnvextir)	Bundin innlán til 7 daga
27. janúar 2010	8,00	8,00	11,00	9,50	9,25	
17. mars 2010	7,50	7,50	10,50	9,00	8,75	
5. maí 2010	7,00	7,00	10,00	8,50	8,25	
23. júní 2010	6,50	6,50	9,50	8,00	7,75	
18. ágúst 2010	5,50	5,50	8,50	7,00	6,75	
22. september 2010	4,75	4,75	7,75	6,25	6,00	
3. nóvember 2010	4,00	4,00	7,00	5,50	5,25	
8. desember 2010	3,50	3,50	5,50	4,50	4,25	
2. febrúar 2011	3,25	3,25	5,25	4,25	4,00	
16. mars 2011	3,25	3,25	5,25	4,25	4,00	
20. apríl 2011	3,25	3,25	5,25	4,25	4,00	
15. júní 2011	3,25	3,25	5,25	4,25	4,00	
17. ágúst 2011	3,50	3,50	5,50	4,50	4,25	
21. september 2011	3,50	3,50	5,50	4,50	4,25	
2. nóvember 2011	3,75	3,75	5,75	4,75	4,50	
7. desember 2011	3,75	3,75	5,75	4,75	4,50	
8. febrúar 2012	3,75	3,75	5,75	4,75	4,50	
21. mars 2012	4,00	4,00	6,00	5,00	4,75	
16. maí 2012	4,50	4,50	6,50	5,50	5,25	
13. júní 2012	4,75	4,75	6,75	5,75	5,50	
22. ágúst 2012	4,75	4,75	6,75	5,75	5,50	
3. október 2012	4,75	4,75	6,75	5,75	5,50	
14. nóvember 2012	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
12. desember 2012	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
6. febrúar 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
20. mars 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
15. maí 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
12. júní 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
21. ágúst 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
2. október 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
6. nóvember 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
11. desember 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
12. febrúar 2014	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
19. mars 2014	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
21. maí 2014	5,00	5,00	7,00	6,00		5,25
11. júní 2014	5,00	5,00	7,00	6,00		5,25
20. ágúst 2014	5,00	5,00	7,00	6,00		5,25
1. október 2014	5,00	5,00	7,00	6,00		5,25
5. nóvember 2014	4,75	4,75	6,75	5,75		5,00
10. desember 2014	4,25	4,25	6,25	5,25		4,50

1. Vextir miðast við birtingardag, nema vextir á viðskiptareikningum og bindiskyldum innstæðum sem taka breytingum 1., 11. eða 21. hvers mánaðar.

Tafla 2 Opinber gengisvísitala og vísitölur meðalgengis og raungengis krónunnar

	Vísitala meðalgengis viðskiptavog þröng ¹				Raungengi krónunnar ³			
	Vísitala meðalgengis viðskiptavog þröng ²				Hlutfallslegt verðlag		Hlutfallslegur launakostnaður	
	Meðaltal	Innfl.vog	Útfl.vog		Vísitala	%-breyt.	Vísitala	%-breyt.
2000	101,5	96,1	96,3	95,7	100,0	3,9	100,0	1,8
2001	121,4	115,4	115,1	115,3	87,3	-12,7	86,5	-13,5
2002	118,5	112,0	111,7	112,0	91,7	5,1	89,5	3,5
2003	113,4	105,3	104,8	105,4	96,0	4,7	94,8	6,0
2004	112,1	103,1	102,4	103,5	98,1	2,2	90,5	-4,5
2005	100,8	92,6	91,9	93,0	111,4	13,5	104,4	15,3
2006	112,7	103,4	102,6	104,0	104,2	-6,4	102,0	-2,3
2007	110,9	100,9	99,9	101,5	108,6	4,2	106,1	4,0
2008	157,3	141,9	140,9	142,4	85,5	-21,2	79,4	-25,1
2009	210,4	190,9	189,9	191,3	70,0	-18,2	57,2	-28,1
2010	204,0	185,0	184,4	185,0	74,4	6,4	64,2	12,2
2011	204,5	183,5	183,0	183,3	75,2	1,1	66,0	2,9
2012	209,1	189,0	188,6	188,8	75,9	0,8	67,9	2,9
2013	206,5	186,3	185,9	186,1	78,8	3,9	71,1	4,6
2014	195,1	177,2	176,2	177,5	84,2	6,9	79,6	12,0

1. Vísitalan sýnir meðalgengi erlendra gjaldmiðla gagnvart íslenskrí krónu. 3. jan. 2000 = 100. 2. Vísitalan sýnir meðalgengi erlendra gjaldmiðla gagnvart íslenskrí krónu. 31. des. 1994 = 100. 3. Vísitalan sýnir raungengi krónunnar miðað við verðlags- og launapröun í helstu viðskiptalöndum Íslands. 2000 = 100.

Tafla 3 Skipting seðla og myntar eftir stærðum í árslok

	2010		2011		2012		2013		2014	
	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%
Seðlastærð:										
10.000 kr.	5.535.000	12,5	13.197.500	28,1
5.000 kr.	31.402.500	87,4	35.558.500	87,3	37.138.500	87,3	33.311.000	75,3	28.156.000	59,9
2.000 kr.	618.000	1,7	699.000	1,7	389.000	0,9	294.000	0,7	260.000	0,6
1.000 kr.	2.896.500	8,1	3.366.500	8,3	3.826.000	9,0	3.927.000	8,9	4.216.500	9,0
500 kr.	994.500	2,8	1.095.500	2,7	1.180.250	2,8	1.178.750	2,7	1.210.750	2,6
Samtals	35.911.500	100,0	40.719.500	100,0	42.533.750	100,0	44.245.750	100,0	47.040.750	100,0
Myntstærð:										
100 kr.	1.359.600	57,7	1.435.600	57,8	1.519.600	58,3	1.624.600	58,7	1.730.600	59,4
50 kr.	412.390	17,5	436.390	17,6	453.890	17,4	482.890	17,4	494.940	17,0
10 kr.	392.920	16,7	413.720	16,6	429.320	16,5	450.120	16,3	471.850	16,2
5 kr.	97.934	4,2	100.934	4,1	103.434	4,0	107.434	3,9	110.149	3,8
1 kr.	95.134	4,0	98.502	4,0	102.054	3,9	104.714	3,8	107.026	3,7
Samtals	2.357.978	100,0	2.485.146	100,0	2.608.298	100,0	2.769.758	100,0	2.914.565	100,0

Tafla 4 Úr reikningum innlánsstofnana¹

Staða í árslok í m.kr.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Eignir:</i>							
Innlendar eignir, alls	3.555.280	2.671.044	2.481.279	2.579.487	2.585.136	2.624.987	2.625.207
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	206.586	132.705	117.766	121.303	159.955	184.106	139.048
Kröfur á innlendar lánastofnanir	286.587	170.178	80.811	27.385	20.002	14.817	25.832
Innlend útlán og markaðsverðbréf	2.194.381	2.100.844	2.068.280	2.174.111	2.181.084	2.203.029	2.296.493
Útlán ²	1.964.101	1.679.011	1.704.285	1.792.326	1.811.979	1.893.551	1.959.681
Greiddar óinnleystar ábyrgðir	894	2.090	2.016	531	270	176	233
Yfirdráttarlán	139.331	145.122	149.462	152.939	164.152	175.938	173.987
Víxlar	35.973	1.772	840	386	186	116	63
Óverðtryggð skuldabréf	198.815	250.696	331.278	547.619	573.398	644.576	714.586
Verðtryggð skuldabréf	534.939	511.864	531.305	701.849	754.446	791.582	750.678
Gengisbundin skuldabréf	1.302.065	974.854	866.281	466.220	404.830	326.455	343.487
Yfirdráttarlán í erl. gjaldmiðlum	59.169	31.684	31.909	26.209	19.023	19.550	20.828
Niðurfærslur	-337.458	-265.360	-236.442	-133.816	-140.795	-103.565	-83.107
Eignarleigusamningar	30.374	26.291	27.637	30.388	36.471	38.723	38.926
Markaðsskuldabréf og -víxlar	187.816	410.690	353.616	345.054	333.885	266.856	272.976
Hlutabréf	42.464	11.142	10.379	36.731	35.219	42.623	63.836
Afleiðusamningar	90.461	14.078	1.508	1.245	1.066	2.390	2.150
Hlutdeildarfyrtækni	11.487	12.868	8.324	14.575	13.817	24.200	9.462
Hlutir í tengdum fyrirtækjum	213.816	106.606	92.566	118.830	124.419	112.318	92.231
Aðrar eignir	551.962	133.766	112.024	122.038	84.793	84.126	59.991
Erlendar eignir, alls ³	630.592	287.161	284.134	358.326	376.612	450.366	392.888
Erlend útlán og markaðsverðbréf	399.904	136.662	133.893	183.755	191.714	266.851	244.829
Útlán til erlendra aðila	329.293	92.502	87.229	98.849	103.051	102.346	109.688
Markaðsskuldabréf og -víxlar	28.786	40.134	43.350	81.593	83.331	163.054	133.415
Hlutabréf	41.825	4.026	3.314	3.313	5.332	1.451	1.726
Kröfur á erlenda aðila	25.131	68.730	87.921	102.800	73.231	94.099	51.360
Afleiðusamningar	1.524	962	23	315	1.227	864	883
Hlutdeildarfyrtækni	0	0	1.367	0	3.945	0	0
Hlutir í tengdum fyrirtækjum	138.744	25.523	2.528	1.726	1.914	1.320	1.051
Aðrar eignir	65.289	55.285	58.401	69.729	104.580	87.232	94.765
Eignir, samtals	4.185.871	2.958.205	2.765.413	2.937.813	2.961.748	3.075.353	3.018.095
<i>Skuldir:</i>							
Innlendar skuldir, alls	3.085.262	2.336.998	2.142.689	2.339.553	2.331.681	2.380.694	2.274.603
Skuldir við Seðlabanka	358.916	12.997	41.844	0	12.508	0	0
Innstæður innlendra aðila, alls	1.605.801	1.582.868	1.414.301	1.535.835	1.491.176	1.554.159	1.614.104
Veltinnlán	492.711	450.351	430.042	436.730	385.894	386.688	388.041
Gengisbundin veltinnlán	29.540	37.837	40.969	30.002	42.363	58.709	53.395
Peningamarkaðsreikningar	109.537	190.901	119.053	110.023	101.575	121.725	142.650
Óbundið sparifé	372.798	360.044	341.679	321.398	290.977	283.051	293.446
Verðtryggð innlán	255.554	227.133	213.420	223.018	219.437	210.213	191.708
Orlofsreikningar	7.492	6.745	6.733	7.462	7.922	8.446	9.157
Innlán v/viðbótarlífeyrissparnaðar	62.302	74.057	80.769	86.327	89.010	93.750	99.948
Annað bundið sparifé	108.569	98.009	95.441	143.685	200.273	223.332	207.126
Innlendir gjaldeyrisreikningar	167.298	137.792	86.195	177.190	153.726	168.245	228.632
Innlán frá innlánsstofnunum	171.038	172.741	144.117	66.198	70.418	133.816	43.096
Verðbréfaútgáfa	87.238	19.643	7.557	134.623	150.962	179.333	177.101
Víkjandi lán	31.066	33.208	48.846	55.358	58.966	55.129	54.228
Beinar lántökur	552.492	434.162	404.194	450.992	418.802	332.612	289.195
Afleiðusamningar	5.520	2.251	1.267	5.363	8.017	3.098	4.714
Aðrar skuldir ³	273.191	79.128	80.563	91.183	120.831	122.546	92.164
Erlendar skuldir, alls	731.539	311.467	207.607	153.335	121.549	143.927	149.098
Innlán frá erlendum lánastofnunum	203.429	180.259	160.489	107.438	63.451	57.966	46.857
Innlán frá erlendum aðilum, öðrum en lánastofnunum	103.706	80.729	45.850	44.205	57.786	67.362	64.785
Afleiðusamningar	11.564	0	807	1.692	142	128	125

Tafla 4 Úr reikningum innlánsstofnana (frh.)¹

Staða í árslok í m.kr.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Verðbréfaútgáfa	0	0	0	0	0	18.294	37.262
Víkjandi lán	17.046	0	0	0	0	0	0
Beinar lántökur	395.787	50.340	0	0	0	0	0
Aðrar erlendar skuldir	8	140	462	0	170	177	69
Eigið fé og hlutdeild minnihluta	369.070	309.740	415.117	444.925	508.519	550.732	594.395
Skuldir og eigið fé	4.185.871	2.958.205	2.765.413	2.937.813	2.961.748	3.075.353	3.018.095

1. Nýjustu tölur eru bráðabirgðatölur. Tölur taka einungis til starfandi fjármálfyrirtækja á hverjum tíma. 2. Útlán Arion banka hf., Íslandsbanka hf. og NBI hf. eru í þessum tölum metin á kaupvirði, þ.e. því virði sem þessir aðilar keyptu útlánasafnið á af fyrirrennnum sínum. Lánasöfnin eru endurmetin reglulega sem getur leitt til hækkunar eða lækkunar á virði einstakra lána. Breytingar á útlánasafni þessara aðila geta því stafað af endurmati á virði lána eða af raunverulegum lánahreyfingum. Seðlabankinn hefur nú samræmt gögn um útlán og niðurfærslur bankanna þriggja sem urðu til í október 2008. Þessi samræming leiðir til þess að höfuðstóll útlána þessara þriggja aðila hækkar frá fyrri birtingu gagnanna ásamt framlagi á niðurfærslureikning þeirra. 3. Erlendur aðili er þegar mótaðili er erlendur, skv. skilgreiningu í lögum um gjaldreyismál (nr. 87/1992).

Tafla 5 Úr reikningum bankakerfisins¹

Staða í árslok í m.kr.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Erlendar eignir, alls ²	1.060.082	772.292	950.570	1.405.795	916.558	937.990	923.079
Erlend útlán og markaðsverðbréf	619.363	375.267	358.529	459.558	605.294	704.788	728.229
Aðrar erlendar eignir	440.720	397.025	592.041	946.237	311.264	233.203	194.850
Erlendar skuldir, alls ²	999.381	515.456	487.820	553.122	315.197	316.281	238.136
Erlend verðbréfaútgáfa	0	0	0	0	0	18.294	37.262
Aðrar erlendar skuldir	999.381	515.456	487.820	553.122	315.197	297.986	200.874
Innlendar eignir, alls	3.571.505	3.195.101	2.927.099	2.995.865	2.944.978	2.950.078	2.933.837
Innlend útlán og markaðsverðbréf ³	2.480.809	2.269.375	2.241.808	2.369.138	2.369.260	2.385.342	2.478.200
Ríkissjóður og ríkisstofnanir	273.890	168.440	173.383	194.197	188.434	181.395	155.344
Sveitarfélög og -stofnanir	11.019	11.067	18.857	16.971	14.945	12.257	16.357
Fjármálastofnanir aðrar en bankar	34.618	14.330	12.549	142.280	144.179	138.385	115.407
Fyrirtæki	1.245.311	1.162.071	1.128.607	1.038.041	1.040.562	1.001.098	1.043.664
Heimili	593.789	527.238	545.529	535.928	607.084	694.204	742.849
Eignarhaldsfélög	425.824	226.200	231.157	186.978	141.465	149.237	124.113
Annað og óflokkað	233.815	425.390	368.168	388.558	373.386	312.330	363.574
Niðurfærslur	-337.458	-265.360	-236.442	-133.816	-140.795	-103.565	-83.107
Afleiðusamningar	90.461	14.078	1.508	1.245	1.066	2.390	2.150
Hlutdeildarfyrirtæki	11.487	12.868	8.324	14.575	13.817	24.200	9.462
Hlutir í tengdum fyrirtækjum	213.816	106.606	92.566	118.830	124.419	112.318	92.231
Aðrar innlendar eignir	774.932	792.175	582.892	492.078	436.416	425.828	351.794
Peningamagn, sparifé og innlend verðbréfaútgáfa (M4)	1.713.390	1.628.236	1.456.524	1.709.849	1.683.001	1.775.109	1.835.232
Innlend verðbréfaútgáfa	87.238	19.643	7.557	134.623	150.962	179.333	177.101
Peningamagn og sparifé (M3)	1.626.153	1.608.593	1.448.967	1.575.226	1.532.038	1.595.776	1.658.132
Bundin innlán	543.454	596.845	515.416	570.516	618.216	657.467	650.589
Peningamagn og almennt sparifé (M2)	1.082.699	1.011.747	933.550	1.004.710	913.822	938.309	1.007.542
Almennt sparifé	540.097	497.835	427.874	498.588	444.703	451.295	522.079
Peningamagn (M1)	542.602	513.912	505.677	506.122	469.119	487.014	485.464
Veltinnlán	522.250	488.187	471.011	466.731	428.257	445.397	441.436
Seðlar og mynt í umferð	20.352	25.725	34.666	39.391	40.862	41.617	44.028
Aðrar innlendar skuldir	1.918.816	1.823.702	1.933.325	2.138.689	1.863.339	1.796.679	1.783.548
Eigið fé	451.448	392.618	484.496	528.702	606.618	640.539	690.727
Aðrar innl. skuldir ótaldar annars staðar	1.467.369	1.431.083	1.448.829	1.609.987	1.256.720	1.156.140	1.092.821

1. Nýjustu tölur eru bráðabirgðatölur. Tölur taka einungis til starfandi fjármálfyrirtækja á hverjum tíma. 2. Erlendur aðili er þegar mótaðili er erlendur, skv. skilgreiningu í lögum um gjaldreyismál (nr. 87/1992). 3. Útlán Arion banka hf., Íslandsbanka hf. og NBI hf. eru í þessum tölum metin á kaupvirði, þ.e. því virði sem þessir aðilar keyptu útlánasafnið á af fyrirrennnum sínum. Lánasöfnin eru endurmetin reglulega sem getur leitt til hækkunar eða lækkunar á virði einstakra lána. Breytingar á útlánasafni þessara aðila geta því stafað af endurmati á virði lána eða af raunverulegum lánahreyfingum. Seðlabankinn hefur nú samræmt gögn um útlán og niðurfærslur bankanna þriggja sem urðu til í október 2008. Þessi samræming leiðir til þess að höfuðstóll útlána þessara þriggja aðila hækkar frá fyrri birtingu gagnanna ásamt framlagi á niðurfærslureikning þeirra.

Tafla 6 Bindiskylduhlutföll (%)¹

Gildistími frá:	Bindiskylduhlutfall %	Gildistími frá:	Bindiskylduhlutfall %
1. júní 1979	28,0	1. janúar 1992	7,0
17. apríl 1985	18,0	1. nóvember 1992	6,0
1. mars 1987	13,0	1. desember 1992	5,0
1. ágúst 1988	12,0	1. nóvember 1993	4,0 (2,5) ²
1. mars 1989	11,0	21. maí 1998	4,0 (1,5) ²
1. maí 1990	10,0	21. mars 2003	3,0 (1,0) ²
1. júní 1990	7,0	21. desember 2003	2,0 (0,0) ³
31. október 1991	6,0		

1. Bindiskylda sem hlutfall af heildarinnstæðum frá og með 1. júní 1979, af innlendu ráðstöfunarfé frá og með 1. mars 1989 og af öllu ráðstöfunarfé frá og með 21. maí 1998. 2. Innan sviga er bindiskylduhlutfall bundinna innstæðna og verðbréfa. 3. Innan sviga er bindiskylduhlutfall innstæðna og verðbréfaútgáfu með upphaflegan eftirstöðvatíma lengri en 2 ár, svo og verðbréfa sem sett eru að veði í viðskiptum við Seðlabanka Íslands (áður endurhverf viðskipti).

Tafla 7 Helstu vextir sem birtir hafa verið samkvæmt 2. mgr. 10. gr. og bráðabirgðaákvæði III laga nr. 38/2001, um vexti og verðtryggingu

Almennir vextir óverðtryggðra og verðtryggðra útlána, dráttarvextir, auk vaxta af skaðabótakröfum				
	Almennir vextir, vextir óverðtryggðra skuldabréfalána	Almennir vextir, vextir verðtryggðra skuldabréfalána	Dráttarvextir af peningakröfum í krónum	Almennir vextir, vextir af skaðabótakröfum
1. janúar 2014	6,75	3,50	13,00	4,50
1. febrúar 2014	6,75	3,50	13,00	4,50
1. mars 2014	6,75	3,50	13,00	4,50
1. apríl 2014	6,75	3,50	13,00	4,50
1. maí 2014	6,75	3,50	13,00	4,50
1. júní 2014	6,75	3,50	13,00	4,50
1. júlí 2014	6,75	3,50	13,00	4,50
1. ágúst 2014	6,75	3,50	13,00	4,50
1. september 2014	6,75	3,50	13,00	4,50
1. október 2014	6,75	3,50	13,00	4,50
1. nóvember 2014	6,75	3,50	13,00	4,50
1. desember 2014	6,50	3,50	12,75	4,33
Meðaltal 2014	6,73	3,50	12,98	4,49
Meðaltal 2013	6,75	3,54	13,00	4,50

Tafla 8 Dæmi um árlegt meðaltal vaxta nokkurra útlána innlánsstofnana og dráttarvaxta (% á ári)

	Almenn óverðtryggð lán ¹		Almenn verðtryggð lán ¹		Dráttarvextir		Breyting lánskjaravísitölu ³
	Nafnvextir ²	Raunávöxtun	Nafnvextir ²	Raunávöxtun	Nafnvextir ²	Raunávöxtun	
2003	12,0	9,0	12,0	9,1	17,2	14,1	2,7
2004	12,2	8,0	12,3	8,0	17,3	12,8	3,9
2005	14,8	10,2	11,6	7,2	20,3	15,5	4,2
2006	17,8	10,2	14,6	7,1	22,5	14,6	6,9
2007	19,3	12,7	15,2	8,9	25,0	18,1	5,9
2008	20,5	3,6	28,1	10,1	25,8	8,1	16,4
2009	16,4	7,1	17,3	8,0	21,2	11,6	8,6
2010	10,4	7,6	9,1	6,4	15,1	12,1	2,6
2011	7,7	2,4	11,7	6,1	11,4	5,9	5,2
2012	8,2	3,5	10,6	5,8	12,4	7,5	4,5
2013	8,2	4,4	9,1	5,3	13,0	9,0	3,7
2014	7,8	6,7	6,4	5,3	13,0	11,8	1,0

1. Vegið meðaltal vaxta af nýjum lánum. 2. Flatir vextir. 3. Breyting lánskjaravísitölu milli janúargilda samkvæmt heimild Hagstofu Íslands.

Tafla 9 Efnahagsreikningur Seðlabankans¹

Í m.kr.	Árslok					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Eignir:</i>	1.187.460	1.178.082	1.328.240	1.585.775	1.074.954	1.003.777
<i>Erlendar eignir</i>	429.491	485.131	666.436	1.047.469	539.947	487.624
Gulleign	6.653	8.664	10.426	12.249	13.757	8.817
Sérstök dráttarréttindi við AGS	53	18.161	13.079	87.295	1.767	953
Gjaldeyrisstaða við AGS	3.462	3.649	3.322	3.525	3.710	3.326
Bankainnstæður	207.257	222.894	420.098	672.144	113.242	42.578
Erlend verðbréf	211.855	231.574	217.821	272.072	407.286	431.765
Aðrar eignir í gjaldeyrisforða
Erlendar eignir utan forða	211	190	1.690	184	184	184
<i>Innlendar eignir</i>	757.969	692.952	661.804	538.306	535.007	516.153
<i>Innlánsstofnanir</i>	466.540	28.869	90.037	4.312	17.792	53.327
Aðrar kröfur	231.024	6.722	0	0	0	0
Lán gegn veði	72.352	9.249	40.825	0	12.346	0
Daglán	37.982	1.700	995	0	0	0
Aðrar kröfur gengisbundnar	125.181	11.197	48.217	4.312	5.446	53.327
<i>Aðrar fjármálastofnanir</i>	16.423	3.133	3.004	3.122	3.050	2.782
Markaðsskráð verðbréf	2.757	3.133	3.004	3.122	3.050	2.782
Lán gegn veði	13.666	0	0	0	0	0
<i>Ríkissjóður og ríkisstofnanir</i>	270.005	165.398	170.525	191.905	185.126	179.531
Markaðsskráð verðbréf	0	0	0	18.582	13.965	7.192
Krafa á ríkissjóð	270.005	165.398	170.525	173.323	171.161	172.339
<i>Aðrir aðilar</i>	117	490.665	393.125	334.320	324.423	275.912
Ýmsir reikningar	117	0	93	349	436	208
Hlutabréfaeign	0	2	1.509	4.688	10.475	25.207
Verðbréf	0	490.663	391.524	329.283	313.512	250.498
<i>Fasteignir</i>	4.470	4.420	4.370	4.320	4.270	4.226
<i>Aðrar eignir</i>	413	467	743	327	344	374
<i>Skuldir og eigið fé:</i>	1.187.460	1.178.082	1.328.240	1.585.775	1.074.954	1.003.777
<i>Erlendar skuldir</i>	267.842	203.989	280.213	399.787	193.648	172.353
Til skamms tíma	160.262	36.752	67.004	37.043	35.942	29.845
Til langs tíma	104.521	145.266	193.238	341.604	135.492	122.610
Mótvirði við Alþjóðgjaldeyrisjóðinn	3.058	21.970	19.971	21.141	22.214	19.898
<i>Innlendar skuldir</i>	837.240	891.215	978.648	1.102.211	783.206	741.617
<i>Seðlar og mynt</i>	24.436	28.958	38.269	43.205	45.142	47.016
<i>Innlánsstofnanir</i>	378.743	152.664	170.537	118.114	158.377	185.662
Almennar innstæður	90.618	87.607	55.660	31.286	53.215	51.643
Bundnar innstæður	0	6.657	0	0	0	0
Innstæðubréf	167.600	29.702	60.957	70.015	100.658	126.689
Aðrar kröfur	16.519	9.409	47.903	0	0	77
Óbundnar gjaldeyrisinnstæður	104.005	19.290	6.017	16.813	4.504	7.253
<i>Aðrar fjármálastofnanir</i>	22.008	245.418	316.915	358.224	42.334	48.020
Almennar innstæður	4.415	36.081	36.916	13.898	14.887	18.273
Bundnar innstæður	0	0	0	0	0	0
Innstæðubréf	9.827	0	4.505	8.511	4.716	6.420
Óbundnar gjaldeyrisinnstæður	7.766	56.196	22.515	157.557	13.832	14.133
Bundnar gjaldeyrisinnstæður	0	153.142	252.979	178.258	8.899	9.194
<i>Ríkissjóður og ríkisstofnanir</i>	403.246	446.668	424.648	528.816	489.189	404.706
Ríkissjóður, viðskiptareikningar	168.723	166.050	130.050	143.851	141.052	88.022
Ríkisstofnanir, viðskiptareikningar	895	282	1.427	1.111	1.068	2.157
Óbundnar gjaldeyrisinnstæður ríkissjóðs	2.376	49.129	175.842	376.466	338.491	306.636
Bundnar gjaldeyrisinnstæður ríkissjóðs	169.404	179.998	106.328	7.388	8.578	7.891
Bundnar innstæður	61.849	51.210	11.000	0	0	0
<i>Aðrar skuldir</i>	8.807	17.507	28.279	53.852	48.163	56.213
<i>Stofnfé og annað eigið fé</i>	82.378	82.878	69.379	83.777	98.100	89.807

1. Uppgjör er byggt á ársreikningi Seðlabanka Íslands.

Mánaðarlok 2014

janúar	febrúar	mars	apríl	maí	júní	júlí	ágúst	sept.	okt.	nóv.	des.
1.019.164	1.011.372	985.758	957.450	966.233	969.972	975.348	1.007.341	1.027.239	1.028.004	1.037.777	957.286
502.754	495.727	468.398	468.459	476.618	480.712	502.342	533.608	551.475	557.086	565.936	530.236
9.197	9.518	9.230	9.249	9.007	9.562	9.428	9.580	9.350	9.126	9.219	9.598
955	488	488	1.827	1.394	1.398	1.413	971	986	1.437	999	1.014
3.333	3.266	3.267	3.263	3.264	3.272	3.308	3.320	3.372	3.377	3.395	3.447
46.672	44.596	34.342	41.462	53.319	43.534	55.879	49.671	51.108	55.418	41.731	35.375
438.352	435.426	420.860	412.441	409.412	422.761	432.130	458.713	479.447	485.086	510.339	480.514
0	0	26	31	38	0	0	0	38	2.457	69	104
4.245	2.432	184	184	184	184	184	11.353	7.175	184	184	184
516.409	515.645	517.360	488.992	489.615	489.260	473.006	473.733	475.764	470.918	471.841	427.050
53.365	52.485	52.512	52.226	52.491	52.855	53.118	53.717	55.346	55.000	55.490	57.048
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53.365	52.485	52.512	52.226	52.491	52.855	53.118	53.717	55.346	55.000	55.490	57.048
2.628	2.524	2.515	2.453	2.449	2.443	2.433	2.354	2.352	2.335	2.341	2.342
2.628	2.524	2.515	2.453	2.449	2.443	2.433	2.354	2.352	2.335	2.341	2.342
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
179.195	179.810	180.737	179.359	179.346	178.909	179.007	179.108	179.189	179.079	179.243	153.362
7.248	7.194	7.377	7.413	7.391	6.963	7.030	7.124	7.215	7.074	7.302	7.374
171.947	172.617	173.360	171.947	171.956	171.946	171.977	171.984	171.974	172.005	171.941	145.989
276.603	276.208	276.977	250.334	250.711	250.434	233.828	233.932	234.254	229.881	230.144	209.737
176	131	53	53	54	51	42	47	4.540	41	30	146
25.207	25.207	25.207	25.207	25.207	25.207	25.207	25.207	25.207	25.207	25.207	30.053
251.221	250.870	251.717	225.074	225.449	225.176	208.579	208.678	204.507	204.633	204.907	179.537
4.226	4.226	4.226	4.226	4.226	4.226	4.226	4.226	4.226	4.226	4.226	4.178
391	392	392	393	393	393	393	397	397	397	397	382
1.019.164	1.011.372	985.758	957.450	966.233	969.972	975.348	1.007.341	1.027.239	1.028.004	1.037.777	957.286
175.822	168.125	166.929	165.358	162.271	165.937	135.725	148.185	144.996	138.806	138.941	89.066
33.191	28.245	27.041	25.371	22.752	26.101	25.225	37.551	32.498	26.004	25.811	24.658
122.693	120.341	120.346	120.463	119.992	120.260	90.711	90.771	92.327	92.601	92.819	43.787
19.938	19.540	19.542	19.524	19.527	19.575	19.788	19.863	20.171	20.200	20.311	20.621
751.744	753.944	730.043	702.673	714.333	713.879	749.104	768.079	789.469	796.363	804.031	793.194
44.847	45.061	44.874	45.166	45.862	47.040	48.226	48.454	47.169	47.396	47.542	49.955
213.769	199.215	204.990	191.493	181.836	183.462	182.065	181.091	212.660	211.727	170.356	133.546
49.163	38.776	34.533	32.920	40.983	33.412	37.723	37.226	47.380	52.760	26.009	31.372
0	0	0	0	69.961	147.177	141.817	141.403	163.107	157.002	142.842	100.602
156.820	158.035	168.459	156.894	68.183	0	0	0	0	0	0	0
0	545	466	561	465	437	78	0	0	0	0	0
7.785	1.858	1.532	1.118	2.244	2.437	2.448	2.462	2.173	1.965	1.505	1.572
46.784	45.841	52.354	51.814	60.237	64.137	71.519	75.897	59.359	56.257	65.806	65.070
19.735	19.319	20.211	16.788	26.309	27.392	34.669	45.639	30.256	26.771	37.659	36.072
0	0	0	0	7.603	13.644	13.557	6.918	5.524	5.922	4.467	5.059
3.704	3.506	9.117	11.968	3.312	0	0	0	0	0	0	0
14.105	13.979	13.992	14.018	13.836	13.866	13.903	13.888	13.848	13.829	13.873	13.909
9.241	9.037	9.034	9.041	9.178	9.235	9.391	9.452	9.730	9.735	9.807	10.030
385.796	405.011	369.612	373.540	388.899	383.884	410.697	421.105	430.119	444.087	480.894	514.287
68.654	95.101	57.978	62.201	77.300	73.018	62.335	70.397	70.985	83.780	116.386	143.215
2.199	2.067	2.720	3.298	3.059	1.809	2.398	2.545	2.628	2.703	2.674	2.735
307.259	300.075	301.116	300.265	300.695	301.193	338.061	340.356	348.744	350.146	354.259	360.885
7.684	7.768	7.797	7.776	7.844	7.865	7.903	7.808	7.761	7.458	7.575	7.452
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60.548	58.818	58.212	40.660	37.499	35.356	36.596	41.531	40.163	36.896	39.433	30.335
91.597	89.303	88.785	89.420	89.630	90.156	90.520	91.078	92.774	92.836	94.804	75.027

